

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 274 (12.906)

Trst, petek, 20. novembra 1981

Poslanci nepričakovano zavrnilo dekret o financiranju misije v Zalivu

Poraz vlade v poslanski zbornici

Goria danes po zaupnico v senat

Ostre polemike med strankami večine - Republikanci namigujejo na zagonetne politične manevre - Opozicija poudarja slabosti vlade - Zbližanje med KD in socialisti

RIM — Danes dopoldne se bo začela v Palači Madama razprava o zaupnici Goriovi vladi. Ministrski predsednik bo pojasnil senatorjem, kako je prišlo do krize, in jih seznanil z najvažnejšimi vprašanji, ki se jih bo morala lotiti izvršna oblast - začeni s problemoma jedrske energije in civilne odgovornosti sodnikov. Sledili bodo posveti posameznih političnih skupin za izdelavo stališč, nato se bo začela razprava, ki bo trajala vse do jutrišnjega poldneva, ko bo Goria spet spregovoril, a nazadnje bo glasovanje. Na Montecitoriu pa se bo pričela razprava o zaupnici verjetno v ponedeljek popoldne in se končala v torek zvečer.

Pred odhodom v senat bi se moral Goria danes še prej udeležiti seje ministrskega sveta, na kateri bo vlada med drugim obnovila lasten odlok o finansiranju vojaške odprave v Perzijskem zalivu, ki ga je poslanska zbornica včeraj nepričakovano zavrnila. To je bil še en udarec za ubogega Gorio: komaj se je izvil iz krizne kaše, in že spet so ga križali. Vladni dekret o misiji vojnih ladij, ki ga je senat seveda že odobril, so najprej spremenili z odobritvijo popravkov iz vrst opozicije (komunisti in neodvisna levica), po katerih naj bi se ladjevje vrnilo pred koncem leta v Italijo. Potem so poslanci zavrnilo celo ves dekret, kar naj bi pomenilo, da je treba odpravo v Zalivu takoj prekiniti, a tedaj je Zanone brž napovedal predložitev novega dekreta.

Je šlo za »tehnično nezgodo«
ali za političen manever? Mnenja so različna. Večinske stranke zadevo

seveda minimizirajo, čeprav mestoma le poudarjajo političen pomen nasprotnega glasu večini tik pred parlamentarno razpravo, ki naj ji povrne zaupnico. »Naše ladj se so naletele na številnejše mine v parlamentu kot pa v Zalivu,«
je rekel demokristjan Paolo Caccia takoj po glasovanju. Njegov somišljenik in bivši obrambni minister Adolfo Sarti pa je razlagal takole: »V korist stranke in domovine nam kaže označiti dogodek kot nesporazum, v resnici pa so odsotni poslanci in prosti strelci odvzeli zalivski misiji tudi politično kritje.«
Socialdemokratski podtajnik Graziano Ciocia je dejal, da gre za hudo resno dejanje, ki potrjuje šibkost te vlade: »Zaupnica, za katero bo zaprosil Goria, mu ne bo pomagala ogniti se še drugim zasedam.«

Na politično plat dogodka in na krhko rešitev »burkaste krize«
opozarja tudi opozicija. »Žgoči poraz odprave v Zalivu dokazuje, kako trhla in majava je parlamentarna podlaga druge Goriove vlade: ob vsakem kolikor toliko pomembnem problemu ostane brez gotove in trdne večine.«
Komunist Zangheri omenja nezanesljivost Goriovega kabineta prav v času, ko potrebuje Italija »resne odgovore na neresne gospodarske in politična vprašanja.«
Podobno meni neodvisna levica, ki opominja, da zavrnjenega dekreta ni mogoče spet predložiti, in poziva državnega poglavarja, naj zagotovi ustavno zakonitost.

»Incident«
pa je sprožil polemiko tudi v sami večini. La Voce Repubblica delno demantira vodjo

skupine PRI v zbornici Del Pennina, ki je govoril o »tehničnem incidentu«, in izraža sum, da tiči za vsem tem natančen političen načrt. Podpredsednik poslancev KD Nino Cristofori je na to ostro reagiral in postavil pod nos republikanskemu glasilu številke o odsotnih na glasovanju: med demokristjani je bilo odsotnih 39,31%, med republikanci pa 66,66% in liberalci celo 80% poslancev. Toda republikanci kritizirajo vse, tudi sporazum, ki je pomagal prebroditi vladno krizo: »Če bo znašal obračun krize 1.500 milijard prihranka na račun javnih izdatkov in več desetisočev milijard, zgubljenih na področju energetskih naložb, tedaj bo treba vse to ljudstvu pošteno razložiti.«
PRI odpira, z drugimi besedami, še eno polemiko, ta pa zadeva jedrsko energijo. Ne samo, pridružuje ji polemiko o zakonskem urejanju pravice do stavkanja.

To le še potrjuje, da ne bo imela Goriova vlada lahke naloge, čeprav je res, da je prišlo v odnosih med KD in PSI do odmrznitve. »To koristi tako koaliciji kot učinkovitosti vladnega ukrepanja in tega bi morali biti vsi zadovoljni, zlasti pa še tisti, ki so v preteklosti tako kritizirali kreganje med največjima partnerjema,«
piše danes glasilo KD Il Popolo. Te besede zvenijo očitno kot signal republikancem, a splošneje vzeto vsem manjšim strankam; v prvi vrsti liberalcem, ki jih demokristjanski časopis obtožuje, »da ne čutijo odgovornosti do ljudske volje po izbiri politične vladne večine«.

G. R.

Izjave predstavnika beogradskega zunanjega ministrstva

Jugoslavija negativno ocenjuje koroški pedagoški model šolstva

BEOGRAD — Tiskovni predstavnik jugoslovanskega zunanjega ministrstva veleposlanik Aleksander Stanić je na redni tiskovni konferenci komentiral sprejetje »koroškega pedagoškega modela«
dvojezičnega šolstva v Avstriji, s katerim ločujejo otroke z ozirom na jezik. Veleposlanik Stanić je ponovil izjavo, ki jo je dal 11. novembra: »Težnje po spremembi obstoječega sistema dvojezičnega šolstva za slovensko nacionalno manjšino na Koroškem v Avstriji oziroma ločevanje otrok zaradi jezika je v nasprotju s členom 7 avstrijske državne pogodbe in povzroča v Jugoslaviji veliko zaskrbljenost.

Uradna avstrijska stran je večkrat zagotovila, da bodo spremembe v zakonodaji, ki uravnavajo pravice manjšin, v vsakem primeru določene s soglasnostjo manjšine same. Zaradi tega od Avstrije pričakujemo, da se bo uprla duhu nestrpnosti in pritiska znanih nacionalističnih krogov, ki želijo vsiliti politiko asimilacije nacionalnih manjšin. Od Avstrije pričakujemo rešitve v soglasju z manjšino, kar bo gotovo v interesu ohranjanja in nadaljnjega razvoja odnosov med Jugoslavijo in Avstrijo.

»Na žalost so 18. novembra na sestanku zveznih in pokrajinskih predsednikov treh avstrijskih političnih strank sprejeli tako imenovani koroški pedagoški model dvojezičnega šolstva. Moram poudariti, da s takšno odločitvijo nisimo zadovoljni, še zlasti, ker ne upošteva člena 7 državne pogodbe. Zvezni sekretar Raif Dizdarević se namerava o tem resno pogovoriti s podpredsednikom vlade in zunanjim ministrom Aloisom Mockom, s katerim se bo srečal danes v Gradcu. Pričakujemo, da bo ta negativna odločitev ponov-

no preučena in da brez soglasja manjšine ne bodo sprejeli zakonskih obveznosti.«

Na vprašanje novinarja Nove Makedonije, kaj lahko pove o trditvah namestnika predsednika ministrskega sveta LSR Albanije Manussa Muftije, da se »nadaljuje šovinistična in diskriminatorna politika do Albancev na Kosovu in drugod po Jugoslaviji in da je zadnje potrdilo take politike pošiljanje odreda zvezne policije v to pokrajino,«
je Stanić izjavil, da je to »le še en dokaz več, da se Albanija vmešava v notranje zadeve Jugoslavije, četudi trdi nasprotno. Iz izjave namreč ni težko razbrati sovraštva in nezaupanja med sosednjima državama, kar ni v interesu dobrososedskih odnosov, ki se lahko razvijajo le na temelju neodvisnosti, suverenosti, nevmešavanja v notranje zadeve in ozemeljske celovitosti.

Stanić je komentiral tudi vest, objavljeno v Politiki, o poskusih določenega števila jugoslovanskih državljanov albanske narodnosti, ki so se želeli zaposliti na Norveškem: »V položaju, ko SFRJ nima sklenjenega sporazuma o urejanju zaposlovanja naših državljanov na Norveškem in v času, ko so zahodne države prenehale sprejemati tuje priseljence, je nekaj Jugoslovancev albanske narodnosti s Kosova skušalo poiskati zaposlitev in se razglasilo za politične begunce.

Ker so norveške oblasti ugotovile, da je glavni motiv izselitve gospodarske narave, so se odločile, da jih zavrnejo. Obenem bi rad opozoril na nepravilno razlago, da je državljanstvo pogoj za zaposlitev na Norveškem. Napačno je tudi povezovanje političnega azila z vprašanjem državljanstva, saj gre za dve povsem različni pravni instituciji.«

Dolgoletna upravnica TK Silvana Valoppi prejela Schwentnerjevo plaketo

V Ljubljani predstavili osem knjižnih novosti ZTT

MARIJ ČUK

LJUBLJANA — Knjiga je še vedno, kljub vsemu, eden izmed nepogrešljivih življenjskih elementov, tisti vzvod, ki človeka razgleduje, ga umirja, izziva in sili, da se odziva na vse, kar se v svetu dogaja v umetniški, znanstveni, družbeni, civilizacijski sferi. Knjiga, ki ni samo tržni produkt, ki je nekaj več od tega, a vsemu navkljub v današnjem slovenskem občestvu vse manj dosegljiva in čislana, kar ni samo posledica nekakšne vsesplošne duhovne alienacije, ampak so razlogi tudi v tem, da je danes ta »proizvod«
tudi precej drag. Zato, pravijo, sta danes knjiga in slovensko založništvo v nekakšnem krču. Kako najti izhod?

O tem tečejo že od torka pogovori v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer se udejanja tradicionalni knjižni sejem oziroma knjižni bienale. Na tem srečanju knjigarinarjev, knjižničarjev, založnikov in avtorjev kar mrgolijo najrazličnejše predstavitve, ki gredo od strokovnih pogovorov do nastopov književnikov in predstavitev njihovih del. Jasno, da je na tej pomembni manifestaciji prisotno tudi Založništvo tržaškega tiska, ki je včeraj v marsičem kataliziralo pozornost obiskovalcev.

Založništvo tržaškega tiska je včeraj v Cankarjevem domu priredilo tiskovno konferenco in na njej predstavilo kar osem knjižnih novitet. Tega nad vse pomembnega dogodka se je udeležilo presenetljivo veliko predstavnikov tiska, kritikov, literarnih zgodovinarjev in akademikov,

med katerimi je bil tudi Josip Vidmar. Očitno je šlo za nenavaden podvig, kajti osmerica novosti je vendarle taka stvar, da si je ne more privoščiti vsaka izdajateljska hiša. To gre vsekakor v prid ZTT, ki se je v zadnjih letih uveljavilo kot ustvarjalna založba, ki hitro reagira na družbeno dogajanje in nikakor ne zanemari izrazne potence ustvarjalcev iz Furlanije-Juljske krajine. To je prišlo do izraza tudi na včerajšnji predstavitvi v Ljubljani.

Predstavnika založbe urednik Marko Kravos in Miran Košta, ki je predstavitev povezoval, sta pred prisotne razgnila kup knjig, o katerih sta spregovorila Matjaž Kmecl in France Bernik pa avtorji sami, ki so bili polnoštevilno prisotni. Sama predstavitev je bila razdeljena na dva dela: leposlovnega in esejističnega oziroma polemističnega.

Kar zadeva leposlovje, so Kravos, Kmecl in Bernik spregovorili o pesniških zbirkah Zlatke Obid Lokatos, Irene Žerjal, Ljubke Šorli in Maje Haderlap, v esejističnem poglavju pa so bile predstavljene novosti Andreja Inkreta, Pavleta Merkuja, Ivana Bratka in Albina Prepeluha. Skratka, v tem sintetičnem prerezu je bil pokrit ves slovenski kulturni prostor in to ne samo zemljepisno, predvsem duhovno.

Ob vsem tem moramo zabeležiti še pomembno dejstvo, da so popoldan podelili tudi Schwentnerjeve nagrade zaslužnim knjigarinarjem, ki so svoje življenje posvetili propagaciji knjige in njeni uveljavitvi. V tem smislu je bila nagrajena dolgoletna upravnica Tržaške knjigarne Silvana Valoppi.

Tresla se je gora rodila se je miš

SANDOR TENCE

Tresla se je gora, rodila se je miš. De Mita in Craxi sta potrdila podporo Goriovi vladi, pristala na nekatere bolj ali manj formalne zahteve liberalne stranke ter potrdila veljavnost petstrankarske koalicije, ki bo tako do prihodnje krize lahko mirno vodila državo. Vlada, ki se bo danes predstavila pred parlamentom, bo popolnoma ista, kot je bila ona, ki je pred tednom dni zašla v krizo, z istimi ministri in z istimi podtajniki, verjetno pa tudi z istim programom, če izvzamemo nekatere spremembe v gospodarski politiki, ki so jih izsilili liberalci. Spor je nastal, se hrupno odvijal in se tudi končal v družinskem krogu, med sorodniki in prijatelji, ob posredovanju predsednika republike, ki se je moral zaradi te afere odpovedati obisku v Veliki Britaniji, zaradi česar je bil tarča ostrih kritik in strupenih puščic tamkajšnjega tiska. Formalno gledano vladne krize torej sploh ni bilo, šlo je enostavno za politični spor med zavezniki, ki so sedaj spet mirno sedli za isto mizo.

Vladne sile bi nam lahko prihranile to groteskno serijo posvetovanj, telefonskih razgovorov in zakulisnih spletk ter se ob belem dnevu sporazumele za morebitno revizijo finančnega zakona in državnega proračuna. O spremembah naj potem odloča parlament, ki bo moral tudi tokrat, kot sicer večkrat v preteklosti, žal, samo overoviti odločitve, ki so bile sprejete drugod, na sedežih strank in v drugih izvenparlamentarnih forumih. Stranke vladne koalicije bi nam lahko torej prihranile to nepotrebno krizo, ki je velika večina javnega mnenja ni razumela, javna občila pa so jo upravičeno ožigosala. Končala se je kriza, ki je od blizu spominjala na klavirno farso in na burko, piše včerajšnji »Corriere della sera«, ki je navadno zelo resen in resno obravnava politična dogajanja v državah.

Za groteskami in farsami, če jih lahko tako imenujemo, pa se skriva scenarij, ki že močno spominja na tragedijo. Za to petstrankarsko vladno koalicijo, ki pade in se nato presenetljivo opomore, ki se skrega ter nato sklene premirje, zeva zaskrbljujoča politična in idejna praznina, kot da bi po tem zavezništvu stal prepad, ki mu ni videti dna. Beseda alternativa, ki obvezno sodi v vsak demokratični in pluralistični sistem, je povsem izginila iz političnega, a tudi iz vsakdanjega izrazoslovja. Komunisti preživljajo hudo krizo in so kot paralizirani, socialisti pa ne znajo gledati naprej in so praktično jetniki protislovnega sodelovanja s krščansko demokracijo. Levica se predstavlja razbita, brez skupnih načrtov in enotne vsebinske razsežnosti ter ne zna (ali ne more) sprejemati in upoštevati nekaterih spodbudnih signalov, ki vendarle prihajajo iz pisanega levičarskega življenja, iz vrst mladih generacij in v zadnjem času tudi iz sindikalnega gibanja, ki v enotnih akcijah kaže pozitivne znake prebujanja.

Nedavni ljudski referendumski so pa vendarle odprli nekatere vsebinske možnosti, okrog katerih se lahko na leviči ustvarita solidarnost in akcijska enotnost. Mislimo na civilno odgovornost sodnikov, zlasti pa na energetska vprašanja in specifično na jedrsko energijo. Levici se torej nudi lepa priložnost, vprašanje pa je, ali jo bo znala nekako izkoristiti. V nasprotnem primeru se ne bomo mogli več zgražati, ko bo Altissimo, tajnik liberalne stranke, ki je na volitvah dobila manj kot dva odstotka glasov, spet zaropotal in sprožil poslednjo vladno krizo.

Medtem ko skušajo vladne stranke zmanjšati njeno težo

Sindikalni sklepi o splošni stavki

RIM — Medtem ko poskušajo stranke vladne večina zmanjšati pomen prihodnje splošne stavke proti vladni gospodarski politiki, pa bodo razsežnosti tega delavskega protesta še večje. Včeraj so namreč sklenili, da bodo poleg zaposlenih v javnih občinah stavkali ves dan tudi zaposleni v javnem in poljavnem sektorju ter v krajevnih upravah. Ves dan ali samo štiri ure bo torej 25. novembra stavkalo od 18 do 20 milijonov delavcev in uslužbencev. Zaposleni v časopisih bodo stavkali 24. novembra, tako da ne bo 25. izšel noben dnevnik, prav tako ne bo radijskih in televizijskih dnevnikov 24. novembra, na dan splošne stavke pa bodo vsa javna občila obširno poročala o manifestacijah delavstva.

Sindikalna zveza CGIL, CISL in UIL je že napovedala več kot 50 množičnih protestnih shodov. Najpomembnejši bodo: v Milanu, kjer bo govoril Antonio Pizzinato (CGIL), v Firencah - Franco Marini (CISL), v Palermu - Giorgio Benvenuto (UIL) in v Reggio Calabrii,

kjer bo govoril Ottaviano Del Turco (CGIL). Na dan splošne stavke bo sindikalna zveza omogočila minimalne storitve tako v zdravstvu, kot v prevozu in drugih neobhodnih dejavnostih.

Sindikat obenem najodločneje zavrača vse poskuse vladnih političnih strank, ki skušajo zmanjševati pomen delavskega protesta. Vlada bi se morala zavedati, da njeni gospodarski politiki nasprotuje večina produktivnega prebivalstva in da bi morala zato primerno ukrepati.

Kakšno mnenje imajo vladni politiki o splošni stavki, je včeraj zgovorno dokazal predsednik socialističnih poslancev Giovanni De Michelis. Po njegovem je splošna stavka »prenagljena poteza«. Sindikati bi morali počakati in nato z vlado začeti pogovore o globalni gospodarski politiki. Socialistični veljak brzkone pozablja, da je sindikalna zveza to že storila z istimi Goriovimi ministri, a brez uspeha. Prav tako je za sindikate nesprijemljiv De Michelisov nasvet, naj se zgledujejo po liberalcih.

Teheran zanikal napad na iraško bolnišnico

Iračani spet bombardirali Bušir nedograjeno jedrsko elektrarno

TEHERAN — Jedrska elektrarna, ki jo Iranci gradijo v Buširu, je očitno pritegnila pozornost iraškega generalštaba. Po včerajšnjem radijskem dnevniku teheranskega radia so iraški bombniki ponovno leteli nad južnim Iranom in bombardirali gradbišče jedrske elektrarne. Irčani te informacije niso zanikali, zato bo najbrž držala, saj je Bagdad priznal oba prejšnja napada na Bušir.

Iranski viri javnega obveščanja so posvetili veliko pozornosti bombardiranju Bušira. Predvsem tiskovna agencija Irna je osredotočila svoja včerajšnja poročila na nevarnost, ki jo predstavljajo iraška bombardiranja »jedrskih objektov«, za katere v Teheranu trdijo, da niso vojaške strukture.

O gradnji jedrske elektrarne v Buširu ne vemo veliko. Gradbišče so menda odprli leta 1975, ko je na iranskem prestolu še sedel šah, z delom pa so prenehali leta 1979, ko je izbruhnila islamska revolucija. Jedrska elektrarna ni še dograjena, trdijo na Bavarskem, kjer ima sedež podjetje Kraftwerk Union (KWU), podružnica podjetja Siemens, ki je zadolžena za gradnjo in namestitvev jedra elektrarne v Buširu. Glasnik zahodnonemškega podjetja je izjavil, da so vsi sestavni deli reaktorja še v bavarskih skladiščih, zato izključuje možnost, da bi bila jedrska elektrarna dokončana in aktivna. Delo na gradbišču pa se je najbrž le blizu zaključni fazi, saj so ameriški bombniki povzročili smrt nemškega tehnika Jürgenja Friderichsa, ki je pregledoval objekt v Buširu. Glasnik podružnice Siemens je tudi izjavil, da je morala KWU prekiniti svoje delo v Iranu ob izbruhu zalivske vojne, prisotnost tehnikov pa naj bi pomenila le izvajanje sprotne vzdrževalnega dela.

Iranci so na bombardiranje Bušira odgovorili z bombardiranjem vojaškega območja v severovzhodnem Iraku, tiskovna agencija Irna, ki je vest posredovala, pa je demantiralatrditve, da so Iranci bombardirali neko iraško bolnišnico.

V zvezi z iranskim bombardiranjem iraškega ozemlja se je tokrat oglasila tudi agencija iz Bagdada, ki je kajpak zanikala iranske vesti. Iranski bombniki so sicer leteli nad iraškim ozemljem, a jih je iraška protiletalska obramba prestregla in prisilila k umiku. Iranci naj bi leteli z lovskimi bombniki F5, njihov cilj pa je bil, po iraški verziji dogodkov, civilnega značaja.

Iračani so tudi posredovali vest, da je bil včeraj pogreb žrtev iranskega bombardiranja bolnišnice. Pogreba so se menda udeležili številni predstavniki tujega tiska. Poleg lovskih bombnikov in pogreba je včerajšnji dan na zalivski fronti beležil tudi iraški napad na dva iranska tankerja. Poleg tega Irčani redno bombardirajo iranske naftne terminale, ki jih je najtežje obraniti, gospodarske posledice napadov pa so precejšnje.

Zalivska vojna in islamski fundamentalizem sta bila tudi glavni točki razgovora izraelskega zunanjega ministra Simona Peresa z belgijskim kolegom Tindemansom. Peres je priznal, da je zalivska vojna razklala arabski svet, ker je sedaj šiitski fundamentalizem za zmerne arabske države nevarnejši od Izraela.

Peres je tudi izjavil, da Izrael že dolgo let ne prodaja več orožja Teheranu. Izrael je celo pripravljen podpreti vse arabske države, ki se bodo še naprej upirale Homeiniju in se borile proti širjenju islamskega fundamentalizma.

Cicciolina na Portugalskem

LIZBONA — Radikalna dama Cicciolina je ponovno pokazala svoje obline. Tokrat se je obnašala kar predzno, če pomislimo, da je svojo najobičajnejšo reklamno kretnjo naredila kar v dvorani portugalskega parlamenta, česar si zaenkrat še ni dovolila v Italiji, kjer sedi v parlamentarnem kotu radikalcev.

Ilona Staller je obiskala Portugalsko iz izključno poklicnih razlogov, saj je neki nočni lokal portugalskega glavnega mesta vključen v erotično turnejo brhke Ciccioline. Ko je že bila v Lizboni, pa je plavalaslo italijansko parlamentarko zamikalo, da si ogleda portugalske kolege. Fotografiji in novinarji so jo obkolili, ko je stopila v mogočno palačo, ki je sedež portugalskega parlamenta, predvsem fotografji pa so se razveselili trenutka, ko je Stallerjeva, tokrat v Cicciolinini preobleki, dvignila bluzo in pokazala to, kar ni prav nobena skrivnost več. Manj navdušeni so bili kolegi parlamentarci, ki so ostro kritizirali njen nenajavljeni »erotični« poseg.

V Novi Gorici so se začeli letošnji Gorjupovi dnevi

NOVA GORICA — Včeraj so se v Novi Gorici začeli Študijski dnevi slovenskih novinarjev, ki se imenujejo po Mitji Gorjupu. Tri dni bodo novinarji vseh slovenskih novinarskih hiš, ki so se jim letos pridružili še kolegi iz drugih dežel skupnosti Alpe-Jadran, razpravljali o najpomembnejših problemih, s katerimi se srečujejo pri svojem delu.

Študijski dnevi slovenskih novinarjev se imenujejo po enem najbolj briljantnih peres slovenskega novinarstva Mitji Gorjupu. Prezgodaj preminuli Mitja Gorjup je svoje družbeno aktivno delo začel prav v gorških krajih, končal pa v svojem 34. letu v Ljubljani. Prav njemu se imajo še danes Slovenci zahvaliti za prodornost osrednjega slovenskega dnevnika Delo.

Dopoldan je več kot tristo zbranih novinarjev najprej pozdravil predsednik Društva novinarjev Slovenije Boris Bergant. Po uvodnem nagovoru je sledil kratek kulturni program. Potem je svoj spomin na Mitjo Gorjupa v referatu predstavil predsedujoči jugoslovanskemu novinarskemu združenju Slavko Fras.

Popoldan so se Študijski dnevi slovenskih novinarjev nadaljevali najprej z razpravo o vplivu novih tehnologij in njihovem uvajanju v delo časopisnih, radijskih in televizijskih uredništev. Ob 14. uri pa je sledila izredno zanimiva razprava o svobodi javnega obveščanja, ki so se je udeležili ob novinarjih tudi šef slovenske policije, slovenski republiški javni tožilec in predsedujoči vrhovnega sodišča Slovenije. O tem pogovoru bomo več poročali v naši jutrišnji številki.

Zvečer je predsednik Slovenske socialistične zveze Jože Smole v novogoriškem Deltacentru priredil sprejem za zbrane novinarje.

Danes slovenski novinarji in njihovi gostje nadaljujejo z delom. Dopoldan bodo razpravljali o aktualnem ekonomskem trenutku v Jugoslaviji, popoldan pa bodo obiskali Gorico, kjer se bodo pogovarjali s predsednikom deželne in republiške vlade Biasuttijem in Sinigojem, s svojimi kolegi iz Furlanije-Juljske krajine in predstavniki slovenske manjšine v Italiji, zvečer pa jim bo priredil sprejem predsednik deželne vlade Biasutti.

D. V.

Radio Sljeme suspendiral dva novinarja

ZAGREB — Redakcija zagrebskega Radia Sljeme je odstranila iz delovnega mesta časnika Milovana Šibla, ker je po njenem mnenju »s pozicij hrvaškega nacionalizma analiziral vprašanje svobode tiska v Jugoslaviji«. Enaka usoda je doletela tudi urednika, koordinatorskega programa Dražena Moverja. Milovan Šibl je v svoji oddaji »Pred 100 leti« spregovoril o protestnem pismu hrvaškega akademika Petra Šegedina Stipeju Šuvarju, o obletnici Vuka Stefanovića Karadžića in o aktualnih problemih jezikovne politike v Jugoslaviji, ki jih vsebuje tako Šuvarjev govor v Vukovarju kot Šegedinov pismeni protest. V bistvu je Milovan Šibl načel tabu temo samobitnosti hrvaškega jezika in s Šegedinovim pismom navedel, da ta samobitnost že obstaja za srbski jezik.

Mogoče že ta teden pobotanje med Alitalio in sindikalisti

RIM — Na ministrstvu za delo so bila tudi sinoči pogajanja za obnovo delovne pogodbe osebju letališča Fiumicino. Minister Formica se je sešel z delegacijami FILT-CGIL, FIT-CISL in UIL-Trasporti, ustanove, ki upravlja letališče, in letalskih družb Alitalia ter ATI. Šlo je za »politično« srečanje, ki ga je omogočil predsednični posvet Formice s tajniki zveznih sindikatov Pizzinatom (CGIL), Marinijem (CISL) in Benvenutom (UIL). Zdi se, da hoče minister zadevo rešiti najpозneje do nedelje, saj bi tako preprečil stavko letalskega osebja, ki je bila napovedana za ponedeljek. Če pa mu to ne bo uspelo, pravijo, utegne vlada

vsiliti stavkajočim lastno rešitev. Sicer pa je treba prej videti, če in kako se bo lotil Gorja vprašanja o urejanju pravice do stavkanja med jutrišnjo razpravo o zaupnici vladi v senatu.

Spor med sindikati in delodajalci zadeva, kot znano, plače in delovni čas, še zlasti pa problem, kako časovno porazdeliti večje izdatke na račun nove pogodbe - v načrtu je npr. podaljšanje njene veljavnosti s 3 na 3 leta in pol. Omenjeni izdatki naj bi se povečali po besedah sindikalistov za 17%, po mnenju vlade za 11-12%, a po zahtevi družbe samo za 6-7%. Sindikati zahtevajo povišanje prejemkov za

300.000, Alitalia pa ponuja slabih 100.000 lir, glede skrčenja delovnega urnika pa velja, da predlaga Alitalia pol ure manj vsak teden, vtem ko hočejo sindikati 2-urno skrajšanje.

Z novimi stavkami grozijo tudi železničarji. Če ne bo jutrišnji sestanek med delegacijama državne železniške uprave in zveznih sindikatov privedel do bistvenega zblizanja stališč, bodo oklicali FILT-CGIL, FIT-CISL in UIL-Trasporti 24-urno stavko vseh železničarjev v prvi tretjini decembra. Tej gre prišteti stavko avtonomnega sindikata FISAFS (1. decembra), organizacije strojevodij COBAS (27. novembra) in sprevodnikov (29. novembra). (dg)

Protestirata v betonskem bloku

Pred sovjetskim veleposlaništvom v Washingtonu sta neznanca skušala pritegniti pozornost na sovjetsko politiko v Litvi tako, da sta si vkovala noge v betonski blok (Telefoto AP)

Po podatkih zakladnega ministrstva Koliko drobiža ima vsak Italijan? Za 19.000 lir

RIM — Petlirski kovanci niso numizmatična redkost, kot mislijo nekateri, saj jih je prišlo lani iz državne kovnice kar 3 milijone za skupnih 15 milijonov lir, tako da se je vrednost vseh takšnih kovancev v obtočno povzpela s 5,190 na 5,205 milijarde lir. To izhaja iz letnega poročila zakladnega ministrstva o celokupnem (bančnem in državnem) denarnem obtoku.

Konec leta 1986 je krožilo v Italiji za več kot 1.081 milijard lir drobiža, kar pomeni skoraj 116 milijard več kot ob koncu leta 1985. Ko bi ga idealno razdelili med vse prebivalce, bi ugotovili, da je imel v zadnjih dneh lanskega decembra vsak državljan v žepu za 19.000 lir kovancev.

Državna kovnica se je osredotočila lansko leto predvsem na 500-lirske kovance: izdala jih je skoraj 190 milijonov za skupnih 95 milijard lir, s čimer se je njihov obtočno povečal od 350 do 445 milijard lir. Precej manj je spravila v obtočno drugih kovancev, sicer za 5,4 milijarde lir 200-lirskih, za 2,33 milijarde 100-lirskih, za 753 milijonov 50-lirskih, za 282 milijonov 20-lirskih in za 176 milijonov 10-lirskih kovancev.

Tamilci menda pripravljene na premirje

NEW DELHI — V pokrajinah Sri Lanke, kjer živi največ Tamilcev, se življenje iz dneva v dan postopoma normalizira. Separatistični tamilski gverilci so v bližini Džafne izročili od delkom indijske vojske devet od osemnajstih indijskih ujetnikov. To zgovorno priča o dobrih namenih gverilcev, da bi dosegli premirje.

V teh dneh ni bilo nobenega napada s strani Tamilcev. Nekateri člani »tigrov« so se kar sami predali newdelhijski vojski. Indijski vojaki so večeraj v raznih naseljih zaplenili več kot 20 tisoč komadov vsakovrstnega orožja, zato je vojaško poveljstvo mnenja, da so gverilci v hudi stiski najverjetneje prav zaradi pomanjkanja orožja.

Medtem prihajajo na Džafno številni vojaški zdravniki in člani Rdečega križa, ki skušajo pomagati prizadetemu prebivalstvu.

Statistični podatki ISTAT o družinski porabi leta 1986

RIM — Po podatkih statističnega zavoda ISTAT so italijanske družine leta 1986 v povprečju porabile 1.805.000 lir na mesec. Pri razčlenjevanju tega podatka ugotovimo, da so družine porabile za prehrano 486.279 lir, kar je 27% celotne mesečne porabe. Ta podatek je spodbuden, saj dokazuje, da se Italijani postopoma uvrščajo v klub najbolj razvitih družb. Če pogledamo podatke iz tako imenovanega severnoitalijanskega industrijskega trikotnika, ugotovimo, da se prehrani namenjen odstotek še zniža, in sicer na 24%.

ISTAT je obenem ugotovil, kar vedo vsi razen davkarje, da so mesečni izdatki neodvisnih delavcev precej višji od izdatkov odvisnih, in sicer 2.315.000 lir na mesec. Nedvomno so še zanimivejši povprečni podatki o porabi posameznikov. Ena oseba porabi mesečno 547.067 lir. Od teh odpade za prehrano 153.641 lir, in sicer: 22.210 lir za kruh in testenine, 45.419 lir za meso, 9.451 lir za ribe, 20.184 za mleko, jajca in sir, 10.117 lir za olja in masčobe, 9.850 lir za sladkor, kavo, čaj,

kakav in drugo, kot zadnje pa še 13.583 lir za pijače. Neprehrambeni izdatki na osebo pa so naslednji: 8.645 lir za kajenje, 47.115 lir za obleko in obutev, 32.842 lir za kurjavo in energijo, 37.674 lir za pohištvo, gospodinske stroje in druge pritlikline, 9.214 lir za zdravje, 82.560 lir za prevoze in veze, 33.551 lir za rekreacijo, zabavo, izobrazbo in kulturo, ostane še 69.384 lir za razne druge storitve in postavke.

Seveda moramo biti pri teh podatkih zelo previdni, saj lahko zagrešimo marsikatero napako v slogu znanega vica, da nekdo je samo zelje, drugi samo meso, skupaj pa jesta segedini golaž. Na to nevarnost opozarjajo tudi razčlenjeni podatki zavoda ISTAT po posameznih regijah. Če so podatki za industrijski trikotnik in za severno Italijo precej podobni podatkom iz razvitih držav Zahoda, so postavke o povprečni porabi južnoitalijanskih družin manj spodbudne. Na Jugu porabijo družine mesečno 1.554.291 lir, od teh pa za prehrano kar 491.341 lir.

Pred nocojšnjo proslavo

40 let Skupnosti Italijanov v Kopru

KOPER — Štiri desetletja dolga pot nekdanjega kulturnega krožka ali Circola della cultura popolare Italiana v Kopru, danes Skupnosti Italijanov Antonio Gramsci, je že zgodovina. Ne le pripadnikov te narodnostne skupnosti, ki se je nadvse radi spominjajo, temveč tudi zgodovina tega obalnega mesta in njegovega prebivalstva.

Nastanek kulturnega krožka 1947. leta in prvi prostori v koprski Loži, ki so omogočili bogato kulturno, predvsem gledališko ustvarjalnost; dve leti po nastanku prva prisotnost koprskih delegatov na skupščini Unije Italijanov Istre in Reke; poimenovanje po italijanskem revolucionarju Antoniu Gramsciju 1951. leta; 20 let zatem obnovljeni prostori in s sklepom skupščine Unije Italijanov v Poreču preoblikovanje iz kulturnega krožka v Skupnost Italijanov. Našteti dogodki in 1974. leta oblikovanje občinske samoupravne interesne skupnosti za kulturo in prosveto pripadnikov narodnosti, so le nekateri, a zagotovo najpomembnejši mejniki v 40-letnem delovanju Skupnosti Italijanov v Kopru.

Ob jubileju, ki ga bodo slovesno obeležili z večerno proslavo v mestnem gledališču, je v pogovoru sodeloval sedanjí predsednik AURELIO JURI:

Začetek take organiziranosti pripadnikov italijanske narodnostne skupnosti sega v tista povojna leta, ko je bilo ob gospodarski in politični obnovi nujno postaviti temelje družbenega in kulturnega življenja. Kako se je rodil italijanski kulturni krožek v Kopru?

Rodil se je 1947. leta, združeval pa je predvsem tiste pripadnike narodnosti, ki jim je bilo lastno kulturno ustvarjanje, tako da je krožek kaj kmalu prevzel celotno tovrstno dejavnost v Kopru. Nedvomno je bila to pomembna in odgovorna vloga. Krožek se je uveljavil tudi v političnem življenju; pripadniki narodnosti so bili prisotni v številnih organih in telesih, dvojezičnost pa je bila običajna vsakdanja resničnost. Cetudi so bili tedaj po vojni težki časi, so bili ljudje zelo ustvarjalni, polni zavesti in elana, v sožitju brez narodnostnega razlikovanja.

Ob začetni, predvsem kulturni dejavnosti, je krožek dobival bogatejšo vsebino in postajal je svojevrstni center za vse Koprčane, ne le pripadnike italijanske narodnosti. Koliko časa je ohranjal tak položaj?

Zelo dolgo! združevala je kulturna dejavnost, pa tudi aktivnost na drugih področjih. Kot zanimivost naj omenim, da je bila v teh prostorih sredi 60. let edina plesna dvorana za koprsko mladino. 1971. leta je Unija Italijanov Istre in Reke uveljavila nov položaj italijanske narodnostne skupnosti v jugoslovanskem družbenem in političnem življenju. Sledilo je preoblikovanje kulturnih krožkov v Skupnosti Italijanov in 1974. leta tudi nastanek samoupravne interesne skupnosti za kulturo in prosveto pripadnikov narodnosti, s pomočjo katere se

vkjučujemo v delo delegatskih skupščin.

Skupnost Italijanov v Kopru, enako Skupnosti drugod, imajo sekcije za posamezna področja, združujejo se po teritorialnem načelu v Konzulte. Je taka organiziranost pravilna, zadovoljuje narodnostne potrebe in interese?

Skupnost združuje vrsto pomembnih vlog od politične, družbene, kulturne do dejavnosti kot je denimo šport. Deluje sicer malo sekcij, vendar so te zelo aktivne. Znova naj bi zaživele še dramska, tamburaška in mandolistična skupina, ki so bile kar tradicionalne v času italijanskega kulturnega krožka. Z ustanovitvijo športnega društva v Skupnosti, smo slednjič obnovili tudi tovrstne dejavnosti, med njimi košarko in po več kot 25 letih še kolesarstvo. Stopamo v korak s časom in željami mladih na kulturnem področju. Uspešni sta baletna in jazz baletna skupina, možnosti so še v video produkciji. Omenim naj uspešno sodelovanje s Skupnostima Italijanov v Izoli in Piranu v okviru obalne Konzulte, predvsem pri izmenjavi tehničnih zmogljivosti, ki smo jih dobili od Ljudske univerze v Trstu.

Četudi je pogovor namenjen lepemu jubileju, ne morem mimo vprašanja o materialnem položaju. Denarna stiska je ogrozila delovanje Unije Italijanov Istre in Reke, kako jo občutite v Kopru?

Doživljamo krizo, ki je zajela celotno družbo in smo še bolj prizadeti od dejstvu, da matična organizacija Italijanov v Jugoslaviji — Unija, ne dobiva dovolj denarja. Prekinitev njene dejavnosti pomeni prekinitev delovanja in sodelovanja vseh skupnosti Italijanov v Istri in na Reki. Tega bi res ne smeli dovoliti.

Zaskrbljeni smo tudi zaradi priprave zveznega zakona o uradni rabi jezikov narodnosti v Jugoslaviji, kar lahko ogrozi pravice narodnosti. Ali naj ta zakon poruši tisto, kar je v slovenski ustavi in koprskem občinskem statutu o italijanski narodnostni skupnosti dobro urejeno?

Proslavili bomo 40-letnico, toda tako, da bomo pozvonili na alarmni zvonec, saj gre vendar zanašanje življenjsko vprašanje.

Jubilej ste že obeležili z razstavo del Antonia Gramscija, katerega ime nosi Skupnost Italijanov v Kopru in s pogovorom o aktualnosti njegove misli pretekli konec tedna. Kaj še načrtujete?

V okvir praznovanja sodijo nekatere športne prireditve, tako košarkaški in nogometni turnir ter kolesarska dirka okoli Kopra. Slavnostna akademija bo danes, v petek, 10. 11., ob 20. uri v koprskem gledališču. V Kulturnem programu bo nastopil pevski zbor italijanske skupnosti iz Pulja, ki prav tako kot mi nosi ime Antonia Gramscija. V duhu 40-letnice pa nas čaka še konferenca Skupnosti in na njej podrobnejši delovni načrti za prihodnost.

MIRJAM MUŽENIČ

Namesto v četrtek

Še nekaj vprašanj

Stanislav Renko

Prva izmed štirih zadev, za katere smo prejšnji četrtek obljubili sprožena vprašanja, je poročilo o drugem obisku predstavnikov PSI iz Furlanije-Juljske krajine pri RK SZDL Slovenije v glasilu SZDL za deset primorskih občin. V tem poročilu namreč beremo, da je mladi socialistični podpredsednik vlade Furlanije-Juljske krajine rekel, da »se bodo tudi socialisti zavzemali za pravice Slovencev v Italiji, vendar zmerno s smislom za realnost za razmerje moči«. Vprašanje, ki se spričo te nekoliko pozne napovedi postavlja, je torej nujno sledeče: Kako bosta v tem najnovejšem zakonskem predlogu PSI za našo globalno zaščito formulirani »zmernost« in »smisel za realnost«, saj je bilo že v dosednjih predlogih PSI oboje v kar največji meri upoštevano? Vprašanje je umestno tudi spričo izjave predstavnika PSI na ponedeljkovi slovenski tiskovni konferenci v Vidmu 16. t. m., ki je dodal še besedo »postopnost« in obljubil, da bo predlog v kratkem vložen.

Če gremo po vrsti, je po tem poročilu tržaški italijanski dnevnik objavil še eno kratko sporočilo s podpisom bralca, katerega pismo v istem dnevniku dne 18. 10. smo v naših zapisih označili za nehujskasko, sporočilo, ki pa vsebuje nedokazano trditev o t.i. »fojbah«. In ker je posredi zadeva o pomanjkanju seznama identificiranih 61 civilnih trupel, kot izhaja iz uradnega pregleda bivše ZVU v znani Bartolijevi knjigi »IL MARTIROLOGIO« iz daljnega leta 1961 za »VENEZIA GIULIA, FIUME E DALMAZIA« (stran 206 in 207), je zgodovinar iz tedenskih oddaj Radia Opčine ob sredah ugotovil med drugim tudi na podlagi pisanja nekega nekdanjega tržaškega dnevnika, da je na pr. občina Travesio, kjer so od devetih trupel civilistov identificirali šest, najmanj 150 km daleč od bazovske »fojbe«, kjer je vojaški oddelke že dvakrat izkazoval čast »infojbiranim« (Travesio leži namreč 20 km, značne linije, severozahodno od Pordenona in 21 km severozahodno od Vidma. Med isto oddajo smo poslušali tudi podatke o italijanskem župniku iz hrvaške vasi pri Rovinju, ki se je preoblačil v karabinerja in pomagal ovajati vaščane ter zato prejel zasluženo kazen, ki pa je bila pred mnogimi tedni v največjem italijanskem dnevniku prikazana na tako ostuden način, da je zadeva že v rokah sodnih organov. Seveda si je ob teh ugotovitvah vsak bralec postavil lahko več kot eno vprašanje.

Tržaški italijanski dnevnik pa je s »fojbami« že v soboto 31. 10. tudi petkovo predavanje o pokojnem Ercoleju Mianiju dosmrtnega senatorja Lea Valianija povezal z navedbo besed »žrtve nič manjšega barbarstva od nacističnega«. Kdor ga je poslušal, pa je lahko ugotovil, da je senator s tem odgovoril na vprašanje nekega poslušalca, ali je prebral žaljivi katalog »ezulske razstave« v septembru in povedal, da je ni bral. Omenil pa ni samo nacistice, ampak tudi fašiste, zato ne more biti dvoma, da je senator s tem mislil tudi na metanje v pazinsko fojbo - tisto pravo! - istrskih Hrvatov, kar je kot antifašist na rodni Reki lahko prebral v publikaciji GIULIO ITALICO - GIUSEPPE COBOL: GUIDA DESCRITTIVA DI TRIESTE (LA FEDELE DI ROMA) E L'ISTRIA (NOBILISSIMA), Torino, S. Lattes ed. C. editori, 1919, katere ponatis je oskrbel v Trstu leta 1923 Giovanni Peterlin iz Ul. S. Lazzaro 1. Saj se je 87-letni senator pred tem pohvalil, da ga je fašistični tribunal obsodil na 12 let in sedem mesecev zapora namesto na samo deset let, ker je izjavil, da je branil tudi tradicije Slovencev in Hrvatov. Iz tistega njegovega odgovora je vsekakor

sledilo, da se na starost za naše pravice ne zanima več in da mu niti ni znano, da tiste »fojbe« (poznejše) niso niti raziskane. Zato bi bilo zaželeno, da bi ga o tem informiral njegov najmlajši senatorski kolega Stojan Spetič. Naj dodamo, da je v knjigi AULA IV (ed. ANPPA, Roma 1961) na str. 207 zapisano, da je bil senator Leo Valiani obsojen kot Leo Weizsen 26. februarja 1931 na dvanajst let in sedem mesecev zapora, kot »suddito ungherese - dirige un'organizzazione comunista«. V svoji kratki avtobiografiji pa je zapisal, v publikaciji I DEPUTATI E SENATORI, ed. Navicella, Roma 1983, str. 771), da je v septembru 1943 postal v Milanu tajnik »partito d'azione« v CLN za severno Italijo in član vodstva ustaje 25. aprila 1945 s Pertinijem in Sere-nijem, da je bil leta 1946 član konstituante; da se je nato posvetil študiju zgodovine in novinarstvu ter do leta 1977 napisal enajst knjig; da ga je leta 1980 Pertini imenoval za dosmrtnega senatorja in da se je vključil kot neodvisen v senatno skupino Partito repubblicano italiano PRI.

Med svojim predavanjem v petek, 30. 10. t. l., je Valiani povedal tudi, da se je leta 1944 kot član CLNAl brezuspešno pogajal - zaradi spora o bodoči meji - s predstavnikom slovenske OF. (Kot je znano, je bil dr. Anton Vratuša.) Znano je tudi, da je dr. Joža Vilfan, tajnik PNOO za slovensko Primorje in Trst, takrat v uvodnem članku v Partizanskem dnevniku (štev. 275 leto II, 18. oktobra 1944 polemiziral s stališči Partito d'azione. Več mesecev pred London-skim memorandumom leta 1954 je Leo Valiani v Trstu obiskal svojega sotrpina iz fašističnih zaporov pok. dr. Jožeta Deklevo, pred več kot desetimi leti, pa je v nekem predavanju v Gorici zameril vsem italijanskim vladam, ki niso zahtevale zase tudi njegove rojstne Reke. Takrat je mimogrede povedal tudi, da se na občasnih sestankih italijanski zgodovinarji niso mogli in da se tudi ne bodo nikoli strinjali z jugoslovanskimi glede načela, da mesto pripada zaledju in da bodo vedno zagovarjali pripadnost zaledja mestu. - No, zamere glede Reke v Trstu ni ponovil. Ali to pomeni, da se je premislil?

Četrto obljubljeno vprašanje pa je sprožil v zelo poučni nedeljski oddaji Radia Trst »A« »Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji« v nedeljo, 8. t. m., odvetnik dr. Peter Sanzin kot pravni zastopnik SKGZ (in član njenega nadzorne-ga odbora) pri sodni prijavi zaradi žaljivega kataloga omenjene rastave istrskih optantov. To zelo važno vprašanje se glasi: Zakaj se Slovenci v Italiji doslej nismo posluževali v zadostni meri podobnih akcij zlasti pred ustavnim sodiščem? (Naj takoj pripomnimo, da so zagovorniki odgovornega urednika Primorskega dnevnika, vse do Osimskih sporazumov, večkrat v številnih tiskovnih pravih zamen zahtevali na tržaškem sodišču, da sodnik vprašanje rabe slovensčine predloži ustavnemu sodišču, saj je bilo od uveljavitve ustave pred 40. leti vedno dovolj jasna protius-tavnost obeh zloglasnih členov fašističnih zakonov po kazenskem in civilnem postopku.) - Sicer pa ne bi smelo biti dvoma, da bosta obe organizaciji slovenskih pravnikov v Trstu prispevali k izboljšanju sedanjega zadevnega stanja, ki smo mu priča zlasti po smrti nepozabnega odvetnika dr. Franaeta Tončiča.

P.S.: Vnovič moramo zapisati, da se avtor zgodovine brigade VDV omenjene v četrtek, 5. t. m., imenuje Drago Vrešnik ne pa Grešnik. Očitno je kompjuterski tiskarski škrt mnogo bolj trdoživ od svinčenega.

»Kapitulacija strank nemškonacionalistom«

CELOVEC — Odločitev strankarskega vrha na Dunaju moremo razumeti le kot kapitulacijo strank v vprašanju manjšinskega solstva pred nemškonacionalnimi silami. S tem sklepom so stranke na mah zavrnile vse znanstveno utemeljene modele skupnega pouka, hkrati pa so priznale, da so bila zanje pogajanja z manjšino in delo strokovne komisije le farsa.

Kaj torej sploh še veljajo besede zveznega kanclerja, ki je dostikrat tukaj in v inozemstvu poudarjal, da ne bo prišlo do odločitve mimo volje manjšine? Odločitev zveznih strank je neodgovorna. To pa ne samo zaradi tega, ker bo posledica ločitvene politike eskalacija manjšinskega vprašanja na Koroškem, temveč tudi zato, ker ta odločitev dokazuje, da rasistična miselnost vsaj na Koroškem še 50 let po priključitvi Avstrije k Hitlerjevi Nemčiji določa vsakdanjo politiko do manjšine.

Za slovensko narodno skupnost na Koroškem sestavlja principiелno vprašanje, ali je dosedanja politika dialoga in razpravljanja v tej deželi sploh še smotrna. Obe osrednji organizaciji koroških Slovencev bosta v naslednjih dneh na krajevnih sestankih zaupnikov proučili in sklepali o nadaljnjih korakih načelne manjšinske politike.

Tako se glasi skupno stališče Zveze slovenskih organizacij in narodnega sveta koroških Slovencev po sredinem vrhu strank na Dunaju. Stranke (SPÖ, ÖVP in FP) so se namreč zmenile, da bodo od naslednjega leta naprej uresničile takoi menovani koroški pedagoški model, ali na kratko povedano: uresničile bodo ločitev otrok na južnokoroških šolah.

Dunajski sklep vsekakor predstavlja silen udarec proti dvojezičnosti na Koroškem, saj merijo ločitvene zahteve prav v likvidacijo slovenske

narodne skupnosti. Sploh pa prese-neča način, kako »enostavno«, pre-prosto so se zmenili šefi avstrijskih tradicionalnih strank na to ločitev. Sam predsednik SPÖ Sinowatz je namreč po manjšinskem vrhu to odločitev skušal celo še hvaliti kot model, ki bo doprinesel do »kvalitativnega izboljšanja dvojezičnega pouka«. Grotesknost in hinavstvo, še tem bolj, v kolikor je v isti sapi izjavil zastopnik FP Ofner, da je njegova stranka »povsem zadovoljna z rezultatom strankarskega vrha«.

Če pomislimo, da je bila prav FP tista stranka, ki je najbolj dosledno in najbolj glasno zahtevala uresničitev načrtov koroškega Heimatdiensta, potem vemo, koliko je bila ura Slovencev. Pa ne samo njim, temveč tudi reputaciji Avstrije v mednarodni javnosti, saj ob takih sklepih in načrtih ne bo mogla zavrniti očitka, da genocid vsaj poskuša.

ANDREJ MOHAR

Janez Zemljarič danes v Kopru

KOPER — Eden od najuspešnejših kolektivov v koprski občini, med podobnimi pa tudi v Sloveniji in Jugoslaviji, Intervropa Koper te dni proslavlja štiridesetletnico delovanja. Skozi »roke« Intervrope letno »potuje« okrog 9 milijonov ton blaga v tranzitu, uvozu, izvozu, po železnici, cesti in morju. Številni poslovni partnerji poznajo znak Intervrope, 305 njenih tovornjakov pa je tudi vsak dan na cestah Evrope. Lani so tovornjaki prepeljali vsega 685 tisoč ton blaga, prevozili pa 28,6 milijona kilometrov. Drugače povedano: šoferji Intervrope so v minulemu letu več kot sedemstokrat obkrožili ekvator. V devetih mesecih tega leta so v Intervropi realizirali 19.275 milijonov dinarjev dohodka od tega na račun storitev v tujini 20,7 milijona dolarjev. Proslava ob jubileju bo danes ob 12.30 v koprskem gledališču: slavnostni govor-nik bo podpredsednik ZIS Janez Zemljarič.

Monti namerava izdajati v Vidmu nov krajevni dnevnik

V zadnjem času je veliko premikov v italijanskem novinarskem ter založniškem svetu. Z uvedbo novih tehnologij in s povečanjem reklame so si italijanski založniki finančno precej opomogli. Še pred par leti so bile številke letnih bilanc skoro vseh dnevnikov napisane z rdečim črnilom. Sedaj pa že skoro vsi beležijo dobičke. Dober del založnikov dnevnega časopisa pa izdaja tudi tednike ali mesečnike. Ti so vedno bolj specializirani. Zaradi tega imamo v zadnjem času veliko novih pobud. Istočasno prihaja do koncentracije časopisja. Skupina Caracciolo izdaja vrsto lokalnih dnevnikov v raznih krajih države, ki so povezani z danes najbolj razširjenim rimskim dnevnikom La Repubblica. Koncern Fiat je pred kakim mesecem vzbudil precej razburjenja, ker je bil govor, da hoče kupiti televizijsko postajo Montecarlo. Ker se ta nahaja v drugi državi lahko oddaja neposredni tv dnevnik, kar druge zasebne tv-postaje še ne smejo. To pa bi privedlo do velike koncentracije, saj je Fiat lastnik turinske La Stampa, milanskega Corriere della Sera in najbolj razširjenega italijanskega dnevnika La Gazzetta dello sport.

V zadnjem času je prišlo do prave vojne med najbolj razširjenimi dnevniki. Založniki si hočejo zagotoviti čimveč bralcev, zato da bi lahko od industrijcev ter trgovcev dobili čimveč reklamnih oglasov. To pa pomeni povečati dobiček. Zaradi tega najbolj razširjeni dnevniki (glej La Repubblica in Il Corriere della Sera) izdajajo vsak teden barvno ilustrirano prilogo. To sicer ni nič novega, saj so veliki italian-

ski dnevniki že pred prvo svetovno vojno izdajali nedeljske barvne ilustrirane priloge, ki so potem prerasle v samostojne tednike, podobno je bilo za nekatere dnevnike tudi v času med dvema vojnoma.

Nekateri sicer precej razširjeni dnevniki, ki pa nimajo polmilijonskih in še večjih naklad, kot pri prej omenjena, pa so se združili v nekatere občasne konzorcije, ki izdajajo skupne barvne priloge. Skupina Monti, ki je lastnik dnevnikov Il Piccolo v Trstu, Il Resto del Carlino v Bologniji in La Nazione v Firencah, izdaja enkrat mesečno prilogo Magazine. Prav pred kratkim pa je nekaj drugih časopisov, Il Gazzettino v Benetkah, Il Mattino v Neaplju, La Gazzetta del Mezzogiorno v Bariju in La Sicilia v Catani, sklenilo sporazum, da bodo izdajali skupno barvno prilogo. To kljub temu da so lastniki teh dnevnikov različni.

Prej je bil govor o koncentraciji dnevnega časopisja. Skupina Monti si je precej časa prizadevala, da kupi beneški dnevnik Il Gazzettino in tudi videmski Messaggero Veneto. Lastniki obeh pa so ponudbam odgovorili negativno. Očitno hočejo obdržati samostojne časopise, ki naj ne bi bilo na tak ali drugačen način odvisno od centrov izven Veneta in Furlanije.

Skupini Monti pa očitno leži na tem, da bi prodrla tudi v Furlanijo. Tržaški Il Piccolo nikakor ne more prodreti med furlanske bralce. Precej prostora, ki ga polnijo člani redakcij v Vidmu in Pordenonu, očitno ne zanima furlanskega bralca, ki prebira domači

dnevnik. Il Gazzettino iz Benetk, ki je dobro plasi-ran v Pordenonu se s težavo prebija v Vidmu, kjer je nekoč imel zelo dobre pozicije. To kljub temu, da so članki v videmski kroniki beneškega dnevnika zalo agresivni. Morali bi zaradi tega vzbujati več zanimanja med furlanskimi bralci.

Ker niso Furlani pokazali nobenega zanimanja za tržaški Il Piccolo (izjema je le červinjanski okoliš, do leta 1923 upravno vezan na Gorico, zaradi tega še vedno čustveno in tudi gospodarsko navezan na Gorico in Tržič) hoče skupina Monti prodreti v Furlanijo na drugačen način. Potem ko je izpodeltel poskus nakupa Messaggera Veneta hočejo sedaj ustanoviti nov časopis, ki mu bodo dali Furlanom bolj prikupno ime, ki ne bo prav nič spominjalo na Trst. Tiskali bi ga v tiskarni Piccola, urejen bi bil tako kot dnevniki skupine Monti. V prvi polovički časopisa bi bile mednarodne in italijanske vesti, v drugi pa samo lokalne, iz videmske ter pordenonske pokrajine. V Vidmu pravijo, da je že vse pripravljeno za izid tega časopisa, da imajo na razpolago več znanih novinarjev. List naj bi izšel že čez kak mesec, da bi tako aktivno posegel v borbo pred deželnimi volitvami. V sedanjih videmskih časopisih so zaradi tega seveda zelo zaskrbljeni. Sicer pa tudi pri beneškem dnevniku imajo na vidiku restrukturalcijo. Sedaj samostojni kroniki Pordenona in Vidma bi združili v eno samo prilogo za vso Furlanijo, ki bi imela tudi eno stran deželnih vesti, še zlasti iz Trsta in Gorice.

MARKO WALTRITSCH

Več kot tisoč škedenjskih železarjev in njihovih družin na ulicah Protest tudi zaradi brezbržnosti političnih sil in krajevnih uprav

Delavci škedenjske železarne so se včeraj dopoldne ponovno podali na ulice v znak protesta proti nesprejemljivim razmeram, ki so se ustvarile tako v obratu kot v vsedravnem železarskem sektorju. Včerajšnja protestna akcija pa je bila, mimo vzrokov, ki so jo sprožili, svojevrstna zlasti zato, ker so se je udeležili tudi žene in otroci delavcev. Po sprevedu po mestnem središču so se delavci in sindikalisti zbrali na Goldonijevem trgu, kjer je bil osrednji shod. Takoj zatem pa so sklicali tiskovno konferenco, s katero so želeli tisk in javnost podrobneje seznaniti s problemi in težavami, ki jim zaenkrat ni videti rešitve.

Se pred dobrimi petimi leti je škedenjska železarna zaposlovala več kot 1.800 delavcev, danes pa jih je skoraj osemsto manj. Od tega jih je v dopolnilni blagajni po 300 hkrati. V zadnjih letih se je tudi lastništvo škedenjskega obrata večkrat menjalo, tako da o železnari lahko govorimo kot o bivši Ilva, bivši Italsider, bivši Terni in sedanjim AIT (Attività Industriali Triestine), ki jo upravlja družba Finsider. Kljub upravnim spremembam pa ostaja škedenjska edina javna italijanska železarna, v kateri proizvajajo lito železo. To dejstvo pa je hkrati tudi eden od številnih kamnov spotike, ki so železarno postopoma privedli do sedanjega kritičnega položaja. Italija namreč raje uvaža lito železo iz tujine, iz Brazilije in Sovjetske zveze, zaradi izredno konkurenčnih cen in neglede na kakovost. Prav tako pa povpraševanje po tem izdelku močno upada tako na domačem kot na evropskem tržišču. Naprav v Škedenju zato že zdavnaj ne vzdržujejo več, vsaj v ustrejni meri ne, vendar so pred kratkim namestili nove peči v livarni. Gre torej za izredno zapleten položaj, ki očitno vodi k najbolj drastičnemu zaključku, in sicer k zaprtju železarne.

Sindikat je skupaj s tovarniškim svetom že pred petimi leti izdelal podoben reorganizacijski proizvodni načrt in predlagal tudi nekaj bistvenih

sprememb v uporabi surovin, vendar ga vodstvo tovarne in niti družba Finsider nista nikoli upoštevala. Finsider je šla še dlje: eno od sprememb, ki so bile predlagane za škedenjsko železarno, je uresničila v železnari v Terniju, ne da bi o tem kogarkoli obvestila. Sindikalisti so na tiskovni konferenci poudarili, da ne gre v tem primeru za nobeno njihovo kampanilistično akcijo, temveč za zahtevo po korektnosti, tudi s strani krajevnih uprav, ki so škedenjski problem predolgo pasivno sprejemale. Namesto da bi začele resno proučevati možnosti okrepitve dela in zaposlitvene ravni, so dragoceni čas zapravljale z ugotavljanjem oblik in količine onesnaževanja, ki ga železarna povzroča. Vendar niti to ni bilo storjeno v dosledni obliki, saj še danes ne obstajajo nobeni uradni podatki. Krajevna zdravstvena enota pa prav tako ni nikoli izvedla potrebnih pregledov. Skratka, če že prihaja do onesnaževanja zraka in okolja, je treba to pripisati dotrajanim napravam v železnari, ne pa slabi kakovosti proizvodnje.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je prišla do izraza tudi zaskrbljenost za-

radi pčle pozornosti političnih sil do problema. Izražanje solidarnosti s stakjajočimi delavci ne more nadomestiti ustrezne politične akcije, ki bi nemara lahko zdramila počasnost in brezbržnost pristojnih organizmov. Ne samo na račun škedenjske železarne, temveč tudi v zvezi z ostalimi odprtimi vprašanji, ki povzročajo propad tržaške industrije in gospodarstva. Nekaj kritik je bilo izrečenih tudi na račun deželne uprave, ki še ni zahtevala sklicanja konference za državno soudeležbo. Podprla je sicer predlog, da bi v upravo škedenjske železarne vstopila zasebna podjetja s svojimi glavnici, ni pa iskala primernih partnerjev, ki bi poleg finančnih sredstev zagotovili tudi proizvodno kontinuiteto in ustrezno udeležbo na tržišču.

Člani tovarniškega sveta in sindikalisti so po včerajšnji manifestaciji obiskali tudi tržaškega prefekta in mu izrazili svojo zaskrbljenost ter prošnjo, naj poseže pri pristojnih forumih, da bi vlada in minstrstvo čimprej izdelala ustrezen vsedravní načrt za železarski sektor.

Na torkovem zasedanju

Predsedstvo SDGZ preverilo priprave na svoj občni zbor

Predsedstvo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja se je v torek zbralo na seji, na kateri je preverilo potek priprav na nedeljski občni zbor. Predsednik Svetina je uvodoma ugotovil, da so se sekcijski odbori dokaj pomladili, kar je bistveno za nadaljnji razvoj združenja. Ravno tako je bilo ugotovljeno, da je iz poročil in razprav izzvenela velika zrelost članov, kar nalaga predsedstvu nove odgovornosti in obveznosti za pospešitev razvoja organizacije in njene dejavnosti. Upoštevati je treba tudi raznoliko delovanje v posameznih pokrajinah, za kar bo nujno postopoma preiti na sodobnejši način delovanja in vodenja združenja. To je sicer daljši proces, ki pa ga bo treba izpeljati v novi mandatni dobi.

Predsedstvo je ugotovilo, da priprave na občni zbor napredujejo po dogovorjenem načrtu in da je v glavnem vse pripravljeno. Sprejelo je tudi osnovne teze, ki naj bi jih v svojem uvodnem poročilu podal predsednik združenja, ter pregledalo seznam kandidotov za vodilne funkcije, kot so izšli iz predlogov posameznih sekcij. V drugi točki dnevnega reda je bil govor o prisotnosti na bližnjem zasedanju mešanih zbornic Italjug in Jugital, ki bo konec prihodnjega tedna v Gorici. Zasedanje sicer sovpada z velikimi gospodarskimi pretresi, zato je udeležba slehernega člana še toliko bolj pomembna, saj so prav taka zasedanja primerna tribuna za izmenjavo stališč o sodelovanju preko državne meje, ki je bistvenega pomena za vse obmejne gospodarstvenike. (zk)

Komisar odobril proračun miljske občinske uprave

Miljska občinska uprava ima vendar odobren letošnji proračun. Komisar »ad acta« dr. Colli, ki ga je imenoval Pokrajinski nadzorni odbor potem, ko občinska skupščina ni bila sposobna sama odobriti temeljnega računovodskega dokumenta, je včeraj sporočil županu Willerju Bordonu, da je opravil svoj posel in torej v okviru dodeljenih mu pristojnosti odobril proračun in priložene dokumente. Župan, ki je sicer odstopil, a je ostal na svojem mestu za opravljanje rednih upravnih poslov, se mu je zahvalil za vestno opravljeno delo in je takoj seznanil člane odstopivšega odbora z glavnimi značilnostmi odobrenega proračuna.

Odobreni temeljni računovodski dokument miljske Občine je uravnotežen, kar zadeva kompetence, na nekaj več kot 21 milijard lir, v blagajniških stroških in dohodkih na malo manj kot 31 milijardah. V tiskovnem sporočilu miljske občinske uprave ob teh podatkih ugotavljajo, da v bistvu potrjujejo pravilnost finančno-upravnih iz-

bir bivših upraviteljev. Za to gre priznanje pristojnemu računovodskemu osebi in odbornikom, ki so poskrbeli za ohranitev zadovoljive ravni javnih storitev kljub velikim finančnim težavam, ki tarejo vse občinske uprave. Nota v sklepu zatrjuje, da so bivši upravitelji prepustili komisarju v bistvu zdravo in učinkovito upravo.

Kot je znano, je moral proračun odobriti poseben komisar, ker konec oktobra tega ni bil sposoben storiti miljski občinski svet. Tedaj je za računovodski dokument glasovalo 15 svetovalcev (komunistična Lista Frausin in neodvisni socialisti Russignan), proti pa prav tako 15 svetovalcev (KD, PSI, PSDI, PRI, Lista za Milje in MSI). Hkrati so odstopili tudi župan Bordon in vsi odborniki, ki sedaj vodijo le najobčajnejše upravne posle, v pričakovanju prihoda drugega komisarja, tokrat prefekturnega, ki bo vodil upravo do predčasnih upravnih volitev, ki bodo tudi v Miljah po vsej verjetnosti prihodnjega junija.

Vprašanje tržaškemu občinskemu odboru

Občinski svetovalci KPI o problematiki železarne

Občinska svetovalska skupina KPI je na občinsko upravo naslovila vprašanje v zvezi s težkim položajem, ki je nastal v škedenjski železnari. Komunistični svetovalci sprašujejo, ali se občinski odbor zaveda, da grozi obratu zaprtje zaradi pomanjkanja proizvodnih načrtov, ki jih je dolžna izdelati družba Finsider, pa tudi zaradi pomanjkanja politične volje pristojnih uprav. Svetovalska skupina KPI nadalje sprašuje, kako namerava občinski odbor v bodoče ukrepati in če sploh namerava poseči pri družbi Finsider, da bi čimprej izdelala potrebne načrte. Seveda morajo ti načrti vsebovati smernice za javna in zasebna podjetja, pa tudi uresničljive predloge, ki bodo zagotovili proizvodno kontinuiteto in priznali škedenjskemu obratu prvenstveno vlogo v železarskem sektorju.

KPI tudi predlaga, naj tržaške krajevne uprave ustvarijo enotno fronto, s katero bi preprečili vztrajno propadanje tržaške industrije in gospodarstva, ki mu botruje sedanje predsedstvo IRI ob podpori vlade. Nesprejemljivo je namreč, da pristojne uprave ne spoštujejo obvez, ki so jih sprejele pred tremi leti in ki se nanašajo na kritične sektorje; prav tako je nesprejemljivo, da stalno odlašajo s sklicanjem deželne konference o državni soudeležbi. Ovrednotena vloga podjetij z državno udeležbo bi namreč lahko temeljito pripomogla k sanaciji posameznih podjetij, in sicer z uresničevanjem novih naložb in sodobnejših proizvodnih oblik.

Na javni skupščini v navzočnosti predstavnikov občine

Zveza trgovcev predstavila načrt za obnovo mestne pokrite tržnice

Občinsko pokrito tržnico v Ulici Carducci je treba obnoviti in posodobiti. S to ugotovitvijo se strinjajo vsi, tako občinski upravitelji kot trgovci, branjeveke in krošnjari. Vprašanje, okrog katerega se te dni suče razprava, pa je, kako in na čigave stroške. Pred časom je bila aktualna zamisel, da bi pokriti trg postal zasebni trgovski center in da bi se trgovci povezali v konzorcij, ki bi od Občine odkupil poslople. Predlog je bil verjetno finančno prezahteven, kajti ideja je padla v vodo. Na predsinodni javni skupščini pa je Zveza trgovcev (Unione commercianti) iznesla svoj obnovitveni načrt, ki ga je številnim operaterjem

in prisotnim občinskim upraviteljem (županu Staffieriju ter odbornikom Calandrucciu in Vattovaniju) orisal predstavnik Zveze trgovcev Elio Geppi.

Načrt, ki ga je pripravila družba Borghi, je minimalen in predvideva le najnujnejše posege. Geppi je dela porazdelil v dve fazi: v prvi naj bi splotje uredili s protipožarnega in higienskega vidika, v drugi fazi pa naj bi opravili »estetska« dela, kot so prepleksanje sten, obnova poda, nova ureditev razsvetljave in predvsem namestitev premičnih stopnic. Stroški: po izračunih družbe Borghi naj bi vsa-

ka faza stala milijardo lir. Dela za večjo varnost naj bi bila v glavnem v breme Občine, porabniki pokritega trga pa naj bi prispevali okrog 15 odstotkov stroškov. Drugo milijardo pa naj bi za 70 odstotkov krili sami, Občina pa le preostalih 30 odstotkov. Trgovci bi prispevale plačevali v obliki zvišane najemnine. Kaj to pomeni v številkah? Najemnina za posamezno stojnico, ki zavzema poprečno 5,7 kv. metra, znaša sedaj 22.500 lir na mesec. Če k temu prištejemo 8.400 lir stroškov za prvo fazo in 39.100 za drugo, bi trgovci plačevali 47.500 lir več. Geppi je ob tem poudaril, da Zveza išče možnosti za posebno ugodna posojila, tako da bi se omenjeni povisek lahko bistveno znižal.

Načrt, ki ga je Geppi orisal s pomočjo diapozitivov in diagramov, je občinske predstavnike precej presenetil. Sicer so se vsi trije strinjali, da je treba pokrito tržnico ohraniti in ovrednotiti. Staffieri je v tem oziru podaril, da bodo v njeni bližini kmalu odprli veliko zasebno parkirišče, kar bo prav gotovo okrepilo trgovske posle pokritega trga. Toda župan je bil izredno previden pri časovnih terminih in finančnih zneskih, še posebno pa je bil pesimist glede Geppijeve napovedi, da dela nikakor ne bodo prekinila normalne dejavnosti tržnice. Odbornik za mestno policijo in preskrbo Calandruccio je bil izredno skeptičen glede realnih stroškov in je ostro razmejil pristojnosti, češ da je Občina odgovorna le za izredna vzdrževalna dela, porabniki pa za redna. Z drugimi besedami: Občina bi povsem krila prvo fazo del, druga pa bi v celoti bila v breme trgovcev. Tudi Vattovani je izrazil razpoložljivost Občine, vendar le za dela, ki so v njeni pristojnosti.

V živahni diskusiji so prišla na dan raznovrstna vprašanja, od najbolj materialnih, do političnih. In prav na tem področju je prišlo do polemike. Predstavnik Confesercenti Aderini je namreč očital Zvezi trgovcev, da se ni nikoli zanimala za pokrito tržnico in da je skočila na vlak le zadnji trenutek in to z načrtom, ki »pada zviska« in je le dim v oči. Druga predstavnica tega združenja je napovedala, da bo tudi Confesercenti dala svoj predlog. Vsekakor je med temi predstavniki prevladovalo mnenje, da gre le za predvolilno pobudo, iz katere ne bo nič. Zveza trgovcev pa je medtem začela zbirati podpise pod svojim predlogom. (nf)

V Boljuncu bo pel mladinski zbor iz Maribora

Pod pokroviteljstvom TPPZ Pinko Tomažič bo v nedeljo, 22. t. m., gostoval v gledališču France Prešeren v Boljuncu priznani mladinski pevski zbor iz Maribora.

Nastop tega ansambla, ki je zaradi svoje visoke kakovostne ravni zelo znan ne le med izvedenci, temveč tudi med širšo publiko, spada v okvir manifestacij, ki nosijo skupno ime festival Revolucija in glasba. Ta glasbena prireditev, ki je letos že 15. po vrsti, predstavlja vsako leto po Sloveniji najboljše vokalno-instrumentalne ansamble.

Mladi pevci mariborskega pevskega zbora bodo pod vodstvom prof. Branka Rajštra izvajali vrsto skladb domačih in tujih avtorjev. Pričakovati je zelo visoko kvaliteten raven njihovega izvajanja, saj so mariborski »slavčki« poneli svoje ime širom po Evropi in doslej laskava priznanja pri kritiki in občinstvu.

Mariborski mladinski vokalni ansambel šteje 85 članov in bo nastopil ob klavirski spremljavi prof. Nevenke Hohnjec. Za svoje bogato in uspešno delovanje je ansambel prejel celo vrsto nagrad in priznanj, med katerimi naj omenimo osem prvih nagrad na celjskem festivalu mladinskih zborov in prvi nagradi na mladinskih tekmovanjih z mednarodno udeležbo v Varni (Bolgarija), v Bruslju (Belgija) in v Firencih.

Obeta se nam torej pravi glasbeni užitek na koncertu, ki se bo začel ob 16. uri.

Delno kritično stališče KZ do deželnega odloka o volilnem postopku Bodo kmetje le imeli poklicni seznam?

Volilni postopek bo dvojezičen - Žal so nekateri roki prekratki

Uradni list Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine je 6. novembra objavil odlok predsednika deželnega odbora štev. 425 z dne 4. septembra 1987, ki določa postopek za razpis volitev kmečkih predstavnikov, ki naj bi na Tržaškem vodili poklicne sezname kmetijskih podjetnikov. Kot znano, na Tržaškem doslej takšnih volitev za razliko od ostalih pokrajin v Furlaniji-Juljski krajini še ni bilo (in dejansko ista številka deželnega uradnega lista poleg omenjenega objavlja še odlok, ki določa postopek za razpis drugih takšnih volitev v goriški, videmski in pordenonski pokrajini). Gre torej za pomembnen ukrep, katerega so tržaški kmetovalci in njihove stanovske organizacije že dolgo pričakovali. Kljub temu pa ni naletel pri njih na brezpogojno odobravanje, saj vsebuje tudi določila, ki vzbujajo upravičene pomisleke.

Cepprav smo o zadevi že večkrat pisali, najbrž ne bo odveč, če nekoliko podrobneje pojasnimo, za kakšne sezname in čigave volitve pravzaprav gre. Deželni zakon štev. 4 iz leta 1972 določa, da bodo v Furlaniji-Juljski krajini priznani kot poklicni kmetje oziroma kmetijski podjetniki le tisti, ki bodo vpisani v posebne poklicne sezname. Ti sezname naj bi bili pokrajinski, vodili pa naj bi jih pokrajinski 12-članski odbori s pomočjo občinskih ali medobčinskih 5-članskih odborov, ki naj bi jih kmetovalci izvolili iz svojih vrst. Kot rečeno, takšne volitve so v goriški, videmski in pordenonski pokrajini enkrat že izvedli, v tržaški pa še nikoli. Tu se je volilni postopek zataknil ob vprašanju dvojezičnosti. Tržaški kmetovalci in njihove stanovske organizacije, predvsem KZ, so namreč zahtevali, naj bi ves postopek potekal tudi v slovenščini, tega pa pristojne ustanove in oblasti niso sprejele.

Kljub neštetim pozivom in pritiskom se odtekle zadeve ni premaknila z mrtve točke vse do letošnjega 11. maja, ko je deželni svet odobril zakon štev. 11, ki naj bi omogočil, da bi se stanje končno normaliziralo. Ta zakon med drugim predvideva, da bo za razpis prvih volitev kmečkih odborov na

Tržaškem predsednik deželnega odbora z odlokom izdal poseben pravilnik. In prav to se je zdaj zgodilo. Kot rečeno, pa pravilnik v kmečkih krogih in še zlasti pri KZ ni naletel na povsem pozitivne odmeve.

V 1. členu pravilnika je rečeno, da bo komisar, ki bo vodil volitve na Tržaškem, lahko razpolagal s tolmačem za slovenski jezik in da bodo vsi akti, ki bodo na volitvah namenjeni javnosti, napisani tudi v slovenskem jeziku. Ta določila bi morala omogočiti, da bodo volitve potekale ob spoštovanju narodnostnih pravic slovenskih kmetovalcev, ki na Tržaškem so, kot znano, večina, in ta določila KZ z zadovoljstvom pozdravlja. KZ pozitivno ocenjuje tudi večino drugih določil pravilnika, saj le-ta v glavnem osvaja stališča, ki so jih na raznih posvetih z deželnimi oblastmi iznesle tržaške kmečke stanovske organizacije. Kot rečeno, pa to ne velja v celoti in niti ne za vsa pomembnejša vprašanja.

KZ izraža nezadovoljstvo predvsem zaradi dveh rokov, ki sta določena v 2. členu pravilnika za razpis volitev. Ta člen določa, da bo komisar 10 dni po svojem imenovanju objavil razglas, s katerim bo povabil kmetovalce, naj se vpišejo v pokrajinski seznam kmetijskih podjetnikov, kar bi jim med drugim dalo volilno pravico. Kmetje pa naj bi za ta vpis imeli 30 dni časa. KZ meni, da sta oba ta roka prekratka. Prvi je prekratek zato, ker si je težko misliti, da bi komisar utegnil v 10 dneh natisniti razglas v obeh jezikih in ga razobesiti na vseh predvidenih mestih. Drugi pa je po mnenju KZ prekratek zato, ker si je težko misliti, da bo več sto kmetovalcev v 30 dneh lahko predložilo prošnje za vpis v seznam kmetijskih podjetnikov in, še prej, da jih bodo stanovske organizacije s pomenom tega vpisa v tako kratkem času lahko primerno seznanile. KZ ponavlja stališče, ki ga je že izrazila na posvetu z deželnimi oblastmi, in sicer, da bi ta drugi rok nujno morali podaljšati na 60 dni. V tem smislu naj bi predsednik deželnega odbora popravil svoj odlok štev. 425 z dne 4. septembra 1987.

Na TAR jo je vložil tržaški odsek WWF

Odbita zahteva po začasnem preklicu sklepa o sinhrotronu

Deželno upravno sodišče (TAR) je zavrnilo zahtevo tržaškega odseka Svetovnega sklada za varstvo narave (WWF), naj bi začasno preklicalo veljavnost sklepa tržaške občinske uprave, ki predvideva namestitev sinhrotronskega svetlobnega generatorja na območju T8 v bližini Bazovice. Zahteva je sestavni del priziva, ki ga je WWF podobno kot lastniki zemljišč in nekatere slovenske organizacije vložil proti omenjeni lokaciji sinhrotrona.

Kot nam je povedala predsednica Brauttijeva, je tržaški odsek WWF vložil priziv proti lokaciji sinhrotrona pri Bazovici predvsem zato, ker je Tržaška občina sprejela zadevni sklep, ne da bi se o lokaciji izreklo nadzornišvo za okolje. Hkrati pa je odsek zahteval preklic veljavnosti sklepa vse dotlej, dokler TAR ne bo izrekel razsodbe o celotni zadevi. TAR je zdaj zavrnil izključno to dodatno zahtevo.

Resnici na ljubo takšna razsodba ni nikogar pretirano začudila, saj bi sodišče lahko zavzelo drugačno stališče edinole v primeru, ko bi obstajala nevarnost »takojšnje hude in nepopravljive škode«, kar bi v danem primeru bilo težko zagovarjati.

Tržaško vodstvo WWF se je sinoči prvič sestalo po objavi razsodbe, da bi preučilo nastali položaj in se domenilo za nadaljnje korake. Kot smo uvodoma spomnili, so na TAR poleg WWF vložili priziv proti lokaciji sinhrotrona pri Bazovici tudi prizadeti lastniki zemljišč ter nekatere slovenske organizacije, in sicer Koordinacijsko združenje kraških vasi, Kmečka zveza, Slovensko deželno gospodarsko združenje in Slovenska kulturno-gospodarska zveza. Ta priziv je precej kompleksnejši, saj navaja kar 14 argumentov. Toda kdaj bo TAR izrekel razsodbo o teh prizivih? Izvedenici menijo, da ne tako hitro: verjetno šele čez nekaj let, razen če ne bo sodil po najnostnem postopku.

Iz poročila predsednika Krajevne zdravstvene enote

Tržaška psihiatrija v številkah

Kako delujejo psihiatrične službe na Tržaškem? Da bi odgovoril na to vprašanje, je predsednik Krajevne zdravstvene enote Bevilacqua osebno obiskal vse enote, v katerih se dnevno ukvarjajo z umskimi bolniki. Podatki, ki jih je zbral, so naslednji. V pokrajini deluje osem centrov za umsko zdravje, v kompenzoriju bivše umobolnice pa je še psiho-geriatrični center, v katerem skrbijo za 41 priletnih bolnikov. Za akutne primere je v glavni bolnišnici psihiatrična služba, ki razpolaga z osmimi posteljami. V kompenzoriju pri Sv. Ivanu je tudi dnevni zaposlitveni center, ki obsega laboratorije za šivilje, fotografijo, mizarstvo, slikarstvo itd. Za delovno vključevanje skrbijo tri zadrage: Lavoratori Uniti, Il posto delle fragole in Monte S. Pantaleone. Poleg tega je v mestu še 40 stanovanj, v katerih živi pod zdravstveno in socialno oskrbo 240 oseb.

V teh strukturah je zaposlenih 261 oseb, od katerih je 22 zdravnikov, 9 socialnih delavk in 230 bolničarjev. Na psihiatrične službe se letno obrne 3.500 ljudi; med njimi je okrog 30 odstotkov novih pacientov. Leta 1986 so

psihiatrični operaterji opravili 54 tisoč pregledov, zabeležili so 161.008 dnevnih in nočnih prisotnosti za skupno 1.853 porabnikov. Psihiatrična služba v glavni bolnišnici je lani opravila 2.924 ambulantnih pregledov, 155 pacientov je sprejela na zdravljenje, za druge oddelke pa je opravila 341 specialističnih pregledov. Na osnovi mnenja posebne tehnično-politične komisije prejemata mesečni prispevek 602 oseb, delovne ali izobraževalne štipendije pa 103.

Predsednik KZE nadalje ugotavlja, da se morajo psihiatrični operaterji, ob pomanjkanju zdravstvenih okrajev, ukvarjati tudi s problematiko (ostarelost, invalidnost, osamljenost), ki ne sodi v njihov delokrog, ampak je v pristojnosti javnih uprav ali drugih zdravstvenih služb. Glede sedežev je Bevilacqua ugotovil, da sta centra v Ulici della Guardia in v Miramarskem drevoredu potrebna preureditve, v centrih pri Domju in pri Sv. Vidu pa manjkajo delovni prostori.

Do sem podatki. Človek bi naposled pričakoval, da bo Bevilacqua, ob kopici števil, ki same na sebi bolj malo

povedo, podal tudi oceno o kvaliteti službe, če ustreza ali ne potrebam tržaškega prebivalstva, toliko bolj, ker je v Trstu tabor nasprotnikov take psihiatrije izredno močan. Toda Bevilacqua je to plat skoraj popolnoma prezrl. Izjema sta dva stavka: »Predsednik je imel možnost, da je med obiskom lahko ocenil napor operaterjev v oskrbi porabnikov in njihov trud, da zagamtijo primerno higieno delovnih prostorov« in pa »med obiskom se je predsednik srečal z zdravstvenimi delavci in s porabniki in tako lahko "de visu" spoznal težave, s katerimi se prvi vsak dan spopadajo«. Sicer je še ugotovil, da je delo operaterjev, še posebno v najrevnejših četrtih, zelo zahtevno in premalo priznано (con scarsa gratificazione). Sedaj, ko jih je pohvalil za trud pri čiščenju delovnih prostorov, so prav gotovo bolj »gratificirani«. Nam bi se vsekakor zdelo umestneje, da bi Bevilacqua izrekel odkrito in jasno oceno videnega in pri tem upošteval razmerje (edino, ki je samo na sebi zgovorno) med številom operaterjev (261) in številom opravljenih posegov (54.000) oziroma porabnikov (3.500). (nf)

Drevi shod PSI o metanu v Dolini

Socialistična sekcija iz dolinske občine prireja danes ob 20. uri v centru Anton Ukmar pri Domju javni sestanek na temo »Metan v dolinski občini: kdaj, kako, koliko«. Javno razpravo bodo odprli funkcionar tržaškega občinskega podjetja ACEGA inž. Cozzarini, član upravnega odbora ACEGA prof. Livio Pesante, pokrajinski tajnik PSI in tržaški podžupan Augusto Seghene ter podpredsednik deželne uprave ter odbornik za industrijo dr. Gianfranco Carbone, sodelovala pa bosta tudi dolinski podžupan Marino Pečenik in tamkajšnji občinski odbornik za proračun prof. Stojan Sancin.

Zaradi velike aktualnosti razprave, ki sovpada s pripravami za napeljavno metanskega omrežja v dolinski občini, vabi dolinska sekcija PSI občane k številni udeležbi.

Sindikati o pomenu bližnje 4-urne stavke

Za novo gospodarsko politiko

Pokrajinska tajništva sindikatov CGIL, CISL in UIL so se sestala na skupni seji, da določijo postopke za potek vsedržavne 4-urne stavke proti ekonomski politiki vlade in določbam finančnega zakona, ki bo prihodnje sredo, 25. t. m. Nujnost globokih preusmeritev vladne gospodarske politike, poudarja sindikalno tiskovno sporočilo, izhaja tudi iz poteka vladne krize, ki nakazuje celo nove zaostritve ukrepov v škodo delavcev, upokojencev in brezposelnih. Stavka si zato postavlja za smoter ugoditev sindikalnim zahtevam po fiskalni pravičnosti in boju proti davčnim utajam, po pokojninski reformi, novi politiki za zaposlovanje in proti brezposelnosti.

Vsedržavna stavka torej ni zgolj izolirana pobuda, ampak spada v okvir mobilizacije, ki je dobila svoj odraz tudi v veliki vsedržavni manifestaciji upokojencev v Rimu, v odprtju sindikalnih sporov v posameznih podjetjih, in boju za obnovitev delovnih pogojev za javne uslužbenke, za osebje servisnih služb in za obrtnike. Pokrajinski

ski sindikati so sklenili, da bo 4-urna stavka v naših krajih potekala v jutranjih urah, da bo omogočena čimvečja prisotnost na protestnem sprevodu, ki bo krenil 25. t. m. s Trga Garibaldi ob 9. uri in se bo končal na sindikalnem shodu na Trgu Goldoni, kjer bo spregovoril zastopnik vsedržavnih tajništev CGIL, CISL in UIL.

Pokrajinska tajništva treh sindikatov v svojem sporočilu poudarjajo tudi tesno odvisnost med določili finančnega zakona in tržaškimi gospodarskimi in družbenimi razmerami. Pri tem poudarjajo, da vladna gospodarska politika kvarno vpliva na najbolj dramatične situacije v tržaških obratih, tako v podjetjih z državno udeležbo kot v zasebnem industrijskem sektorju in pri socialnih storitvah. Prav zato, da obrazložijo negativne učinke take vladne ekonomske politike, sklicujejo pokrajinska tajništva CGIL, CISL in UIL tiskovno konferenco, ki bo v ponedeljek, 23. t. m., ob 11.30 v menzi žveljske rafinerije Aquila, takoj po delavski skupščini s krajevnimi parlamentarci.

Socialdemokrati so se spoprijeli z vprašanjem smeti in odpadkov

Snoči je v konferenčni dvorani tržaškega velesejma socialdemokratska stranka organizirala konferenco o nerešenem problemu uničevanja smeti, ki je v zadnjem času izzval v mestu val polemik in nezadovoljstva. Prvi je spregovoril pokrajinski tajnik PSDI Mario Berce, ki je prisotne opozoril na probleme z odlagališči in z upepeljevalnikom. Ta je, kot znano, že dalj časa pokvarjen. Ena od treh peči sploh ne dela, dotrajane elektrofiltre bi morali zamenjati z novimi, za kar pa bo treba počakati še nekaj mesecev (če bodo preureditvena dela sploh hitro stekla). Berce je povedal, da znaša normalna življenjska doba upepeljevalnika okrog petnajst let, to starost pa je obrat na Pantalejmunu že presešel. Vse kaže, da upepeljevalnika še vsaj pet let ne bo mogoče »upokojit«. Berce je tudi obrazložil postavke, ki bi omogočile rešitev problema v srednje dolgem obdobju, in sicer lokalizacijo primerne prostora in gradnjo novega upepeljevalnika, preureditev smetarske službe, k upravljanju katere naj

bi pristopili tudi zasebniki, in končno tudi bonifikacijo kraškega ozemlja, seveda v sodelovanju z družbenimi silami in naravovarstveniki, ki bi lahko s svojimi nasveti veliko pripomogli. Ves njegov poseg je skratka izzvenel kot kritika nesposobnosti tržaške občinske uprave, v okviru katere sicer deluje tudi PSDI.

Nato je prevzel besedo občinski odbornik za javne službe De Gioia, ki je opozoril na žalostno dejstvo, da Trsta ne moremo več uvrščati med čista mesta, in povedal, da morajo zaradi pomanjkanja odlagališč pri nas odvažati pepel iz upepeljevalnika v Furlanijo, kar bistveno poveča stroške. Povedal je še, da ne bo mogoče rešiti vprašanja odlagališč niti z odprtjem novega v dolini Ospa, saj bo to neuporabno že sedem mesecev po odprtju. Zato je posvetil veliko pozornost novim rešitvam, kot je npr. ponovno izkoriščanje steklenih in kovinskih materialov, ki bi jih nabirali s sistemom ločenega zbiranja.

V TKG odprli razstavo Zore Koren Škrk

Likovne meditacije minevanja

Sinoči so v Galeriji TK slovesno odprli razstavo Zore Koren Škerk, ki sodi v pregled o sodelovanju tržaških mojstrov na Mednarodnem grafičnem bienalu v Ljubljani. Slikarka je razstavila številne grafične liste iz svoje zadnje produkcije, v kateri se je odrekla svojemu priljubljenemu figurativnemu motivu — uram, ne pa tudi vsebini svojega likovnega razmišljanja, kot je na otvoritvi povedal Zoran Kržišnik. Minevanje časa in njegovi otipljivi sledovi ostajajo še vedno v ospredju njenega raziskovanja. Za urami, ki so najbolj otipljivi simboli prehodnosti in minevanja, se je Škrkova sedaj odločila še za simbolne sporočilnosti fosilov, školjk, cvetic in živalskih sledov. (bg)

Pet ranjenih na Trbiški cesti pri Sesljanu

Na Trbiški cesti v bližini odcepa za Sesljan se je včeraj na podvečer pripetila huda prometna nesreča, v kateri je bilo ranjenih pet ljudi. Nesreča bi imela lahko še hujše posledice, če ne bi izvidnica karabinjerjev, ki je prav takrat privozila mimo, rešila enega od ranjenih iz ognjenih zubljev, ki so bili že zajeli njegov avtomobil.

Po izvidnih nabrežinskih karabinjerjev je nesreči posredno botrovala nepazljivost soferja videmskega golfa, 61-letnega Iva Polla iz Maiana. Le-ta je med vožnjo proti Trziču v bližini odcepa za Sesljan zavozil ob ograji, ki v sredini razmejuje cestišče, na nasprotni vozni pas. Že po nekaj metrih se je ovedel napake. Z vzvratno vožnjo je nato privozil do začetka razmejitvene ograje, da bi se spet vstavil v pravo smer. Ko je bil že skoraj zaključil tvegani manever, je na prehitevalnem pasu v smeri proti Trstu privozil alfa romeo GTV, ki je močno oplazil golf ter nato zavozil v levo. Tu je tresčil v levi bočni del fiata 1100 R goriške registracije, ki ga je v smeri proti Trziču upravljal 62-letni Stanislav Gorjan od Ronk.

Po trčenju je alfa romeo zajel ogenj. Voznik, 74-letni Erminio Goruppi iz Ul. Biancospino 26 na Opčinah, je ostal ukleščen v avtomobilu. Na srečo je prav takrat privozil mimo avto ka-

rabinjerjev iz Nabrežine. Karabinjerja Giuseppe Racis in Stefano Ambrosini sta takoj priskočila na pomoč: s protipožarno napravo sta za silo pogasila zublje in potegnila Goruppija iz avta. Kmalu zatem se je ogenj spet razplamtel in šele openskim gasilcem je uspelo požar dokončno pogasiti.

V nesreči se je najhujše poškodovala žena Iva Polle, 60-letna Anna Riva. Zaradi številnih kostnih zlomov so si zdravniki katarinske bolnišnice zanjoprdržali prognozo. Ivo Polla si je zlomil levo ramo, levo roko in levo zapestje (50 dni prognoze). Gorjan se bo moral zaradi številnih zlomov zdraviti dva meseca; njegova 16-letna hčerka Elisabetta, ki je sedela ob njem, bo okrevala v enem mesecu, Goruppi pa v 20 dneh.

Jutri rezultati preiskave o mamilih

Rezultate široko zasnovane preiskovalne akcije, ki jo je v preteklem mesecu sprožil leteti oddelek tržaške kvesture in pri kateri sodelujejo tudi karabinjerji iz Trsta in organi javnega reda iz drugih mest, bodo jutri ob 10.30 predstavili na posebni tiskovni konferenci. Kot smo že včeraj poročali, so policija in karabinjerji aretirali več kot trideset oseb, ki so vpletene v razpečevanje mamil in ki so zakriville druge hude prekrške. V noči od srede na četrtek so namreč aretirali še nekaj oseb. Aretirani so v glavnem iz Trsta in iz Veneta, med njimi pa naj bi bilo tudi šest karabinjerjev in dva policista. Kaže, da so nekateri karabinjerji sodelovali tudi pri ropu v nekem poštnem uradu v Venetu in pri napadu na blindirano vozilo.

Na tiskovni konferenci bodo sodelovali namestnik državnega pravdnika Roberto Staffa, ki je preiskavo usklajeval, poveljnik tržaškega oddelka karabinjerjev polkovnik Elio Toscano in vodja letetečega oddelka kvesture Giuseppe Padulano, ki je prvi sprožil preiskavo.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi oče, ded in praded

Alojz Auber

Pogreb bo danes, 20. t. m., ob 12.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice pred cerkev v Zgonik.

Žalujoči hči Anica, sinovi Alojz, Janko in Aleksander z družinami ter drugo sorodstvo

Salež, 20. novembra 1987

† Naznanjamo žalostno vest, da je dne 19. novembra preminil naš dragi brat, svak in stric

Pavel Prelog

Pogreb ljubljenelega pokojnika bo jutri, 21. t. m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

ŽALUJOČI SVOJCI

Trst, 20. novembra 1987

† Zapustil nas je naš dragi

Albino Sancin

Pogreb bo danes, 20. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v škedenjsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo Cleofe, Emma in nečaki.

Trst, 20. novembra 1987

(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Zapustila nas je naša draga

Lidia Danieli vd. Bandelli

(MARIJA)

Pogreb bo jutri, 21. t. m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev in nato na pokopališče na Kontovelu.

Žalostno vest sporočajo brat Danilo z ženo, nečaki in drugo sorodstvo.

Trst, 20. novembra 1987

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob 1. obletnici smrti drage

Ane Tretjak vd. Bogatec

se je spominjajo sin Gigi z družino, vnuki in pravnuki, hčerka Sonja s sinom Lorenzom in hčerka Slavica z možem.

Križ, 20. novembra 1987

Mešani zbor Primorec-Tabor v nedeljo v Križu »Poslanstvo našega zbora je ponesti pesem med ljudi«

V nedeljo ob 17. uri bo mešani pevski zbor Primorec - Tabor gostoval v Križu, kjer bo gost tamkajšnjega KD Vesna. Koncert bo v dvorani kulturnega doma A. Sirk, na njem pa se bodo mladi pevci in pevke predstavili z zanimivim programom, ki bo obsegal Brahmsove »Ljubezenske valčke« za mešani zbor in klavir štiroročno, pet skladb sodobnih slovenskih avtorjev, slovaške in slovenske ljudske pesmi ter »Istrsko suito« Alda Kumarja.

»Del programa smo že izvajali na koncertu ob zaključku preteklega sezone, ostalo pa smo nanovo naštevali,« nam je povedal Matjaž Šček, ki vodi zbor. »Radi nastopamo in veseli bomo, če nas bodo v Križu dobro sprejeli. Toda najvažnejše je, da dobro zapojemo, da smo tudi sami s svojim petjem zadovoljni, ker se tako kot pevci notranje bogatimo.«

Letošnja sezono, ki jo je zbor začel z vajami že sredi septembra, so pevci začeli v Cordenonsu pri Pordenonu, kjer je bilo tudi letos tekmovanje pevskih zborov iz naše dežele »Coro vivo«, ki se ga je udeležilo 17 zborov.

»Bili smo edini slovenski zbor na tem tekmovanju in uvrstili smo se v prvo kategorijo s še štirimi zbori. Nastopili smo s skladbami Alda Kumarja. Veseli smo bili uvrstitve, še bolj pa tega, da smo tudi po našem občutku dobro peli. In to je tudi najvažnejše, če dobremu petju sledi potem še priznanje, je seveda zadovoljstvo še večje.«

Mešani zbor, ki deluje od januarja 1985, redno vadi vsak ponedeljek, torek in petek. »V ponedeljek vadijo ženski glasovi, v torek moški, v petek pa vadimo skupaj. Odločitev, da se združita zbor iz Opčin in iz Trebč, je bila po mojem mnenju koristna in uspešna. To potrjuje tudi število pevcev, ki jih je bilo v začetku okrog 30, sedaj pa jih zbor šteje že okrog 50; to potrjuje tudi dejstvo, da prihajajo v naš zbor pevci iz raznih krajev — iz mesta, Rojana, Domja, Bazovice in celo iz Sežane in Doline. Imamo na primer pevca, ki študira v Padovi, pa hodi na vaje, imamo pevce, ki so službeno skoraj vedno na potovanju, pa so kljub temu redni pevci. Mislim, da je to tudi potrditev, da smo na pravi poti.«

Zbor je na začetku sezone že nastopil v dvorcu Zemono pri Ajdovščini. Za naprej ima v programu še vrsto gostovanj: decembra v Portorožu in v Kraški galeriji v Repnu, januarja v Idriji, kjer so zbor vključili v tamkajšnji koncertni abonma, februarja v Kopru, marca je v načrtu sodelovanje na tekmovanju pevskih zborov »Naša pesem« v Mariboru, do junija pa naj bi

zbor nastopil še v Celju, v Zagrebu in morda še kje. Sezono bodo meseca junija zaključili z novim programom na Opčinah in v Trebčah.

Pred začetkom nedeljskega koncerta bo v foyerju Doma A. Sirk kratka slovesnost, na kateri se bodo predstavniki KD Vesna zahvalili g. Elizabeti Danev - Kopušar, ki je domu poklonila sliko domačega slikarja Alberta Sirk. Križanom in vsem, ki ljubijo lepo petje priporočamo, naj se koncerta zanesljivo udeležijo. (N. L.)

Obvestilo za pridelovalce oljk

Kmetijska zadruga v Trstu sporoča pridelovalcem oljk, da bo njena oljarna začela obratovati v prvih dneh decembra. Za vse informacije, prijavo, vpis in za ostala organizacijska vprašanja sklicuje posebna srečanja, ki bodo:

- danes, 20. novembra, ob 20. uri, v srenjski hiši v Borštu;
 - v četrtek, 26. novembra, ob 20. uri, v Krožku Marcandel (gostilna Alla Tappa) v Miljah.
- Na srečanjih bo prisoten izvedenec za oljarstvo. Vabljeni so člani in vsi, ki jih stvar zanima.

Enodnevni tečaj za vodje skavtov

V okviru strokovnega izpopolnjevanja voditeljev prireja Slovenska zamejska skavtska organizacija v Trstu enodnevni tečaj. Srečanje bo v župnijskem domu v Dolini v nedeljo, 22. novembra, in se bo pričelo ob 9. uri. Štiri predvidena predavanja si bodo sledila v naslednjem redu: ob 9. uri bo Marjan Jevnikar govoril na temo »Sodobnost Baden-Powellove vzgojne metode«; ob 10.30 skupna udeležba pri župnijski sv. maši; ob 11.30 bo Marijan Kravos predaval o civilni in kazenski odgovornosti voditeljev; ob 11.50 bo Franc Mozetič govoril o potezah skavtskega voditelja; po premoru za kosilo pa bo ob 15. uri predavanje Dina del Savia z naslovom »Osebnostno napredovanje v veji izvidnikov in vodnic, kot ga vidi AGESCI«.

Srečanje-tečaj sodi v okvir pobud, ki jih organizacija namerava izpeljati v prihodnjih letih in ki bodo imele za glavni cilj kakovostni skok pri odgovornem vzgojnem delu med slovensko mladino v zamejstvu.

Zadruga Ars nova in KD Rdeča zvezda

priredita v nedeljo, 22. t. m., ob 17.30 v športno-kulturnem centru v Zgoniku

koncert z ansamblom ALPSKI KVINTET

z Ivanko Kraševac in Otom Pestnerjem ter humoristom Borisom Kopitarjem.

Prodaja vstopnic eno uro pred koncertom.

SKLAD
»MITJA ČUK«

vabi na

ZABAVNI VEČER

z ansamblom L. FURLANA in dobro založenim bifejem.

Jutri, 21. t. m., ob 20. uri v kulturno-športnem središču v Zgoniku.

razna obvestila

KD Rovte-Kolonkovec, Ul. Monte Sernio 27, priredi tečaj slovenskega jezika, ki bo vsak ponedeljek od 17.30 do 19. ure. Sestanek bo v ponedeljek, 23. t. m., ob 17.30. Za vse podrobnosti tel. v večernih urah na št. 827256.

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ in Dijaški dom S. Kosovel prireja ZIMOVANJE v Zgornjih Gorjah pri Bledu od 26. decembra 1987 do 2. januarja 1988 za mladino od 11. do 17. leta. Vpisovanje na sedežu SKGZ, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 744249 se nadaljuje vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 18. ure (razen ob sobotah).

Pridelovalci oljk! Kmetijska zadruga v Trstu vas vabi na sestanek, ki bo danes, 20. t. m., ob 20. uri v Srenjski hiši v Borštu.

Športna šola Trst vabi v četrtek, 26. t. m., ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju na svoj redni občni zbor, ki bo potokeal z naslednjim dnevnim redom: otvoritev in izvolitev delovnega predstava, predsedniško poročilo, tajniško poročilo, blagajniško poročilo, razprava o poročilih, razrešnica staremu odboru, volitve novega odbora in razno. Občni zbor bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu, Donizettijeva 3, bo v ponedeljek, 23. novembra, predaval prof. Milan DOLGAN iz Ljubljane na temo »Liki duhovnikov v slovenski dramatik — Moškričevi župniki«. Predavanje bo v Peterlinovi dvorani ob 20.30.

kino

ARISTON - 16.45, 22.00 Pregled avstralskega filma

NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 Le balene d'agosto, dram., ZDA 1987, 90'; r. Lindsay Anderson; i. Bette Davis, Lillian Gish.

EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 Le Streghe di Eastwick, fant., ZDA 1987, 118'; r. George Miller; i. Jack Nicholson, Cher.

FENICE - 17.00, 22.15 I miei primi quarant'anni, i. Carol Alt, Elliot Gould; r. Carlo Vanzina.

GRATTACIELO - 16.15, 22.00 L'ultimo imperatore, dram., It./ZDA 1987, 203'; r. Bernardo Bertolucci; i. John Lone, Joan Cher.

NAZIONALE III - 16.15, 22.00 Bollente sapore di sesso, porn., □□

MIGNON - 16.30, 22.15 Slamdance - il delitto di mezzanotte, groz., ZDA 1987; r. W. Wang; i. T. Hulce, M. E. Mastrantonio.

NAZIONALE I - 16.05, 22.00 The Believers - I credenti del male, dram., ZDA 1987; r. J. Schlesinger; i. M. Sheen, H. Shaver.

EDEN - 15.30, 22.00 Valerie la calda bestia, porn., □□

NAZIONALE II - 16.15, 22.00 Roba da ricchi, kom., It. 1987, 110'; r. Sergio Corbucci; i. Renato Pozzetto, Paolo Villaggio.

EXCELSIOR II - 17.00, 21.45 Nadine, un'amore a prova di proiettile, dram., ZDA 1987, 105'; r. R. Benton; i. Kim Basinger, Jeff Bridges.

VITTORIO VENETO - 15.30, 22.10 007 - Zona pericolo, akc., VB 1987, 131'; r. John Glen; i. Timothy Dalton, Maryam D'Abo.

CAPITOL - 16.30, 22.00 Scuola di ladri 2, kom., It. 1987; i. Paolo Villaggio, Massimo Boldi; r. Neri Parenti.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 Max amore mio, dram., Fr. 1986; r. Nagisa Oshima; i. Charlotte Rampling, Anthony Higgins, □□

RADIO - 15.30, 21.30 Ragazzone vogliose, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

ŠD Grmada čestita Borisu Bogatcu in njegovi ženi ob rojstvu hčerke

VERONIKE

Davidu in Mateji se je pridružila sestra

VERONIKA

Svojemu odborniku Borisu in ženi Normi iskreno čestita ŠD Mladina.

mali oglasi

OSMICA je odprta pri Miliču v Zagradcu.

SOCIALNO-PODPORNA USTANOVA potrebuje rabljen klavir. Kdor ga želi darovati, naj telefonira na št. 040/62953.

PRODAM obdelan vrt z vrtno hišico v Borštu. Tel. 228174.

PRODAM zaradi selitve motorno kolo cagiva 125 elephant 2, letnik '86, v zelo dobrem stanju, s plastičnim kovčkom in čelado. 2.600.000 lir. Tel. 51853.

PRODAM mlekarino na Greti, Tab. IA, zajamčen zaslužek. Tel. 413350 ali 410887.

IŠČEM v NAJEM majhno stanovanje za dobo od 3 do 6 mesecev. Tel. 947937.

KUPIM srednjeveliko stanovanje, novejše, v predmestju Trsta. Tel. 947937.

KUPIM hišico, tudi potrebno popravil, v Boljuncu ali bližnji okolici. Tel. 228174.

JAMAHO teneré 600, letnik 1985 v odličnem stanju prodam. Tel. 418315 (urnik trgovine).

VESPO 125 TS, letnik 1978 prodam po ugodni ceni. Tel. 418315 (urnik trgovine).

KD VESNA in ŠD MLADINA - upravitelja Doma A. Sirk v Križu, nujno iščeta zanesljivo osebo za upravljanje društvenih prostorov-bara. Zainteresirani naj pismeno prošnjo pustijo do 31. 12. 1987 pri hišniku doma.

TRI SOBE, kuhinja, kopalnica, terasa, podstrešje in vrt v dvostanovanjski hiši dajem približno štiri leta v najem zanesljivim odraslim osebam. Ponudbe, z navedbo cene, poslati na Fermo Posta Centrale Trieste - št. 7539.

ŠTUDENTA iščeta majhno stanovanje ali sobo v Bologni. Kdor lahko nudi informacije naj telefonira na št. 271862.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 20. novembra
EDMUND

Sonce vzide ob 7.10 in zatone ob 16.30 - Dolžina dneva 9.20 - Luna vzide ob 6.16 in zatone ob 15.36

Jutri, SOBOTA, 21. novembra
MARIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9,2 stopinje, zračni tlak 1030,8 mb pada, brezvetrje, vlaga 64-odstotna, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 16 stopinj.

PLIMOVANJE: ob 1.59 najnižje -22 cm, ob 8.08 najvišje 58 cm, ob 15.03 najnižje -63, ob 21.26 najvišje 28 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI STA SE: Sara Bembi, Stefano Bubnich

UMRLI SO: 30-letna Rossella Zorini, 74-letni Paolo Friedrich, 86-letni Adolfo Sternissa, 80-letna Lidia Danieli, 82-letni Norberto Rota, 64-letni Rosario Messina, 78-letna Maria Bertini, 77-letna Lidia Stander, 71-letna Angela Boneta, 83-letni Ettore Loperfido, 89-letni Francesco Stolfi, 65-letna Silva Bonifacio, 78-letna Adriana Gallignani, 62-letni Ervino Gelsi.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka,

16., do sobote, 21. novembra 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, Largo Osoppo 1, Via Zorutti 19, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Trg V. Giotti 1, Largo Osoppo 1 (Gretta), Ul. Zorutti 19, Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Lungomare Venezia 3 (MILJE - tel. 274998).

OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Lungomare Venezia 3 (MILJE). OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure

menjalnica

19.11.1987

Ameriški dolar	1220.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	732.—	Švicarski frank	892.—
Francoski frank	214.—	Avstrijski šiling	103,70
Holandski florint	649.—	Norveška krona	190.—
Belgijski frank	34.—	Švedska krona	201.—
Funt sterling	2177.—	Portugalski eskudo	8.—
Irski sterling	1931.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	187.—	Avstralski dolar	815.—
Grška drahma	8,20	Debeli dinar	0,75
Kanadski dolar	920.—	Drobni dinar	0,75

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Telef.: Sedež 040/67001
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

gledališča

VERDI

Operna sezona 1987/88. Jutri ob 17. uri (red S) šesta predstava opere P. Mascagnija PRIJATELJ FRITZ. Dirigent Evelino Pidò, režija Mario Zanolto.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1987/88. Nocoj ob 20.30 bo Stalno gledališče iz Genove prikazalo Goldonijevo delo LA PUTTA ANONRATA. Režija Marco Sciaccaluga. V abonmaju odrezek št. 3. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V Pasaži Protti je še v teku vpisovanje novih in potrjevanje starih abonmajev za gledališko sezono 1987/88.

Slovensko stalno gledališče gostuje s predstavo Široka usta danes, 20. t. m., ob 20. uri v Koreddih; jutri, 21. t. m., ob 20. uri v Dekanah in s predstavo Kontrabas jutri, 21. t. m., ob 14. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

LA CONTRADA

GLEDALIŠČE CRISTALLO
Nocoj ob 20.30: UN BIGLIETTO DA MILLE CORONE Carpinterija in Faragune.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja svoje grafike Zora Koren-Skerk.

V občinski galeriji bo še danes odprta razstava Stefana PESARESIJA.

V restavraciji XX SECOLO v Vižovljah pri Sesljanu bodo do 29. t. m. razstavljali svoja dela obiskovalci ATELIERA. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, od 11. do 15. ure in od 17. do 24. ure.

V kavarni Stella Polare razstavljajo do 7. decembra Ivo PETKOVŠEK, Sergio CAVALIERI in Silvano ROCCO.

V umetnostni galeriji MINERVA bo do 27. t. m. razstavljal slikar MARIO LUPO.

V galeriji Cartesius bo od jutri, 21. t. m., do 8. decembra razstavljal svoja dela slikar DOMENICO CANTATORE.

V Studiu PHI je odprta fotografska razstava »ARHITEKTURA J. PLEČNIKA«.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

SKD Slavec-Ricmanje

obvešča vse vinogradnike, da bo družabni večer v petek, 27. t. m., ob 20. uri v Babni hiši.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 23. t. m., bo v gledališču Rossetti na sporedu koncert A. Meneses Massinger (violončelo - klavir).

V mali dvorani gledališča VERDI bo v nedeljo, 22. t. m., ob 16. uri koncert, katerega izkupiček bodo dodelili Italijanskemu združenju slepcev. Nastopili bodo: sopranistka Elisabetta Richter, tenor Giuseppe Botta in bas Mario Pardini, pri klavirju Paolo Longo. Izvajali bodo Mozartove, Rossinijeve, Tostijeve, Gounodove, Pietrijeve in Straussove skladbe. V prvem delu koncerta bo nastopil kitarrist Igor Starc, ki bo izvajal skladbe Villa-Lobosa, Brouwera in Barrios-Mangoreja.

čestitke

Danes praznujeta 58 let poroke IDA in EDVARD GRUDEN. Še na mnoga srečna leta v skupnem življenju jima želim sestrski družinama.

Normi in Borisu se je poleg Davida in Mateje pridružila še VERONIKA. Staršema čestitata, mali Veroniki pa želim veliko sreče v življenju družini Šuber in Taučer.

Danes praznuje v Križu VIKTORIJA BLAŽNEVA 80. rojstni dan. Obilo zdravja in še na mnoga leta ji iz srca želijo vsi stričevi.

Danes praznuje v Križu naša draga mama in nona VIKTORIJA 80 let. Mnogo zdravja in veselih let ji želijo sin Davo, hči Adalina z možem Toičetom ter vnuka Mauro in Silvia.

dnevne sobe - knjižnice - postelje - lestenci

imodto

PONIŠTVO ZA OPREMO

TRST - Ul. Carducci 10

Tel. 732-677

spalnice - kuhinje - saloni - sestavljiva oprema

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

LA MESSA E' FINITA — Maša je končana, It. 1985.
Režija: Nanni Moretti. Igrajo: Nanni Moretti, Ferruccio De Ceresa, Margarita Lozano, Enrico Maria Modugno.

Drevi, 20. novembra, ob 20.30, na RAI 1.
Nanni Moretti je med zanimivejšimi in pravzaprav najzvirnejšimi osebnostmi italijanskega filma 70. in 80. let. Kot ikonoklastičen režiser in tudi dokaj avtoironičen igralec v svojih filmih (*Io sono un autarchico*, *Ecce Bombo*, *Bianca*) je radikalno, vendar nonšalantno in na komičen način obračunal z nekaterimi miti in fantomi teh let, od zagnanega in brez vsebinskega kulturno-političnega angažiranja po letu 68 do konformizma, amerikanizacije in pojava zasebnosti v družbi 80. let.

Razvrednotenje tega zgodovinsko-družbenega humusa se kaže tudi v tej Morettijevi paraboli sedanje Italije, v razkolu družine duhovnika Don Giulia (sam Nanni Moretti), ko že starejši oče zbeži z mlado ljubimko, sestra se odloči, da bo splavila, mati pa si iz obupa vzame življenje. Tudi nekdanji prijatelj mladega duhovnika, »preživeli« in »žrtve« leta '68 so zafrustrirani, razočarani ali v depresiji... Don Giulio bi rad vse razumel in jim pomagal, a njegova skeptična vera je prešibka, da bi se uprl temu življenjskemu in npravstvenemu kaosu.

UN TRANQUILLO WEEK-END DI PAURA — Deliverance, VB 1972.

Režija: John Boorman. Igrajo: John Voigt, Burt Reynolds, Ned Beatty, Ronny Cox.

Drevi, 20. novembra, ob 20.30, na Italia 1.
V Georgiji (ZDA) začnajo graditi ogromen jez, ki bo zajezil in za vedno uničil divjo lepoto reke Chattooga ter njeno neobljudeno dolino. Stirje nedeljski turisti iz mesta se zadnjič spusté s kanujem po reki, preden jo bo za vedno razdeljal umetni poseg človeka. Vendar se sugestivni Boormanov-ekološki začetek kmalu sprevrže v črno, krvavo dramo. Čudaški prebivalci pragozda ob reki namreč napadejo z nenadejano krutostjo nič hudega sluteče »vikendaše«: enega posilijo, drugega ubijejo, tretji izgubi nogo in zadnji bo znorel...

Za napetost te divje pustolovske zgodbe skrbi že čudoviti glasbeni duet Erica Weissberga in Steva Mandela, direktor posebno učinkovite in šokantne fotografije pa je Madžar Vilmos Zsigmond.

LA SIGNORA DI SHANGAI — The Lady from Shanghai — Gospa iz Šanghaja, ZDA 1948.

Režija in scenarij: Orson Welles. Igrajo: Rita Hayworth, Orson Welles, Everett Sloane, Glenn Andres.

V nedeljo, 22. novembra, ob 22.55, na Rete 4.
Občudovalci igralskega talenta in režiserskega opusa Orsona Wellsa (1915-85) ne bodo zamudili tega pravega »kinotečnega« biserčka. Gre namreč za film, ki ga je genialni filmski popotnik posnel »na kožo« svoji tedanji ženi Riti Hayworth, preden je zbežal iz Hollywooda. Očarljiva plovavla Gilda igra v tej nenavadni kriminalki vlogo zahrbtne žene bogatega odvetnika, ki se zalubi v naivnega mornarja (Orson Welles) z njune jahte, a ga cinično izkorišča za svoje častihlepne načrte. Kljub negativnemu predznaku svojega lika je »črna gospa« iz Šanghaja naravnost sijajna, Welles pa se pokaže tu kot sovražnik žensk in kritik kapitalističnega boja za oblast, za kar je našel učinkovito metaforo v nesmiselni vzajemni moriji morskih psov.

BIRDY - LE ALI DELLA LIBERTA' — Birdy, ZDA 1985.
Režija: Alan Parker. Igrajo: Mathew Modine, Nicolas Cage, Karen Young, John Harkins.

V ponedeljek, 23. novembra, ob 20.30, na Italia 1.
Dva prijatelja sta precej časa prebila skupaj, potepala sta se po strehah nebotičnikov in lovila golobe. Potem ju je ločila in zelo močno prizadela vietnamska vojna: Al se vrne z iznakaženim obrazom, Birdy pa psihološko neuravnovešen. Ko se ponovno srečata v psihiatrični bolnici, zlasti Al skuša pomagati nesrečnemu prijatelju, ki noče več imeti stikov z nikomer, obuja z njim nekdanje pustolovščine in spomine.

Prav tako na Italia 1 bo (po Parkerjevem dramatično-fantastičnem filmu), v ponedeljkovem ciklusu filmov v originalni verziji ob 22.50 na sporedu zelo znana kriminalka Francisa F. Coppole *The Godfather* (Boter) iz 1972, z Marlonom Brandom, Al Pacinom, Robertom Duvalom idr.

IL MISTERO DEL FALCO — The Maltese Falcon — Malteški sokol, ZDA 1941.

Režija in scenarij: John Huston. Igrajo: Humphrey Bogart, Mary Astor, Sidney Greenstreet, Peter Lorre.

V torek, 24. novembra, ob 21.50, na RAI 1.
Cinični zasebni detektiv Sam Spade se po naročilu lepe klientke spopade z gangstersko tolpo iz Kaira, da bi prišel na sled dogracenemu kipcu, ki predstavlja sokola, a je skrivnostno izginil...

Malteški sokol je v začetku 40. let ustvaril modo in sploh filmski žarn črnih detektivskih zgodb. Obenem je to režijski prvenec dotedanjega scenarista Johna Hustona, v katerem je tudi prvič nastopil Bogart v vlogi nespornega protagonista hollywoodskega filma tistih let. Znamenito »črno zgodbo«, povzeto po junaku pisatelja Dashiella Hammeta, so že ničkolikokrat prikazali na televiziji, tokrat pa opozarjamo nanjo, ker jo RAI prvič predvaja v novi, izumetničeni in elektronsko obarvani verziji, kajti Hustonov film je v originalu seveda črno-bel. Mnogi oboževalci in cinefili klasičnega ameriškega filma (npr. Woody Allen, Martin Scorsese) so že ostro nastopili proti tej novi »elektronski« muhi...

JUBIABA', Braz. 1986.

Režija: Nelson Pereira dos Santos. Igrajo: Charles Balduino, Francoise Goussard, Grande Otelo, Raymondo Pellegrin.

V sredo, 25. novembra, ob 20.05, na RTV Ljubljana.
V okviru ciklusa brazilskega filma na ljubljanski televiziji, je sedaj na vrsti najnovejši film režiserja Nelsona Pereire dos Santosa, se pravi enega izmed vodilnih imen in pravzaprav ustanoviteljev brazilskega novega vala Cinema novo, ki se je pojavil v 60. letih kot rezultat svojske povezave umetniške prakse in političnega angažmaja takratnih pogumnih režiserjev (Glauber Rocha, idr.) pri filmskem prikazovanju brazilske sodobnosti.

Jubiabá je njegov 15. celovečerec (*Rio 40, Vidas secas, Spomini iz zapora*) in prikazuje po romanu Jorgea Amada nesrečno ljubezensko zgodbo med črnopoltim Baldom in belko Lindinalvo. Mlada zaljubljenca sta skupaj zrasla v isti hiši v na videz strpnem in nerasističnem okolju in se od nekdaj na tihem imata rada, dokler Balda ne odsluvsijo gospodarji zaradi banalnega nesporazuma. Kljub tej nasilni ločitvi se Lindinalva in Baldo še naprej sestajata in ljubita v pričakovanju in hrepenenju, da bi se zopet združila...

Pripravlja:
Boris Devetak

Nove plošče

TERENCE TRENT D'ARBY LP

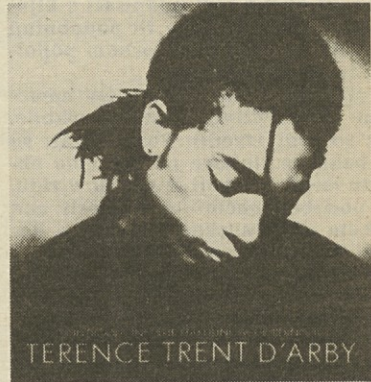
»Jaz sem genij.« S tem zelo »skromnim« stavkom je nova glasbena zvezda Terence Trent D'Arby začel svojo tiskovno konferenco. Predstavil je seveda svoj prvi long-playing, ki je prav gotovo vreden izredne pohvale, čeprav nekateri očitajo D'Arbyju, da je preveč podoben Princu. Terence Trent D'Arby sicer zanika vse take in podobne trditve rekoč, da je kreativnost in ustvarjalnost Princa vredna spoštovanja, vendar nima kaj opraviti z glasbo, ki komponira in izvaja on.

Mislím, da je nadarjeni soul-man T. T. D'Arby res včasih podoben svojemu »učitelju«, tako po duhu kot po nekaterih fizičnih lastnostih. Glede same glasbe mislim, da med njima ni velikih razlik. T. T. D'Arby je le nekoliko bolj pester pri svojem ustvarjanju, kar je tudi logično, saj je pravkar prišel do uspeha, medtem ko je Prince že star in izkušen maček.

Pa spregovorimo o plošči sami: *If You Let Me Stay* je nosilna pesem, ki je v tem trenutku tudi najbolj poznana, sledijo ji nekatere manj znane, vendar kvalitetno res boljše, kot *Who's Loving You*, tipičen produkt črnske soul glasbe z nekateri-

mi beatleskimi zvoki, in še *Lets Go Farewell*, ki je med drugim zelo dobro aranžirana.

Naj omenimo mimogrede, da je T. T. D. lepoteč in ga dekleta zato obožujejo, ugaja pa tudi fantom, saj ima kar neverjeten glasovni razpon.

Ostale pesmi albuma so: *If You All Got To Heaven, Wishing Well, I'll never Turn My Back On You, Dance Little Sister, Seven More Days, Rain, Sign Your Name, As Yet Untitled, Who's Loving You.*

✂ -----

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek:

Naslov:

Glasujem za:

Moj predlog:

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina 9.35 Nadaljevanje: Il bastardo 10.40 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nad.: La valle dei pioppi 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Pronto... è la Rai? 13.30 Dnevnik 14.00 Pronto... è la Rai? (2. del) 14.15 Dokumentarec: Quarkov svet 15.00 Izobr. oddaja: Teledidattica 16.00 Nanizanka: La baia dei cedri 16.30 Risanke: L'ispettore Gadget 17.00 Nanizanka: La baia dei cedri 17.30 Risanke: L'ispettore Gadget 18.05 Variete: Ieri, Goggi, domani 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: La messa è finita (dram., It. 1985, r. Nanni Moretti, i. Nanni Moretti, Ferruccio De Ceresa, 1. del) 22.00 Dnevnik 22.10 Film: La messa è finita (2. del), ob koncu komentar in pogovor s protagonisti 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.15 Dokumentarec: Mednarodna panorama	8.00 Inf. odd.: Prva izdaja 8.30 Jutranja telovadba 9.00 Nanizanka: Cuore e batticuore 10.00 Rubrika: V prijetnem počutju 11.05 Dok.: Kemija v laboratoriju 11.30 Kviz: Paroliamo 11.55 Variete: Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.40 Nadaljevanje: Quando si ama 14.35 Rubrika: Oggi Sport 15.00 Glasbena oddaja: D.O.C. 16.00 Nanizanka: Lassie 16.30 Kviz: Farfadé 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Rubrika: Il piacere di Essere sani e belli 18.05 Nanizanka: Lui, lei e gli altri 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nanizanka: Miami Vice 19.45 Dnevnik in športne vesti 20.30 Kviz: Giallo (vodi Enzo Tortora) 22.30 Dnevnik - nočoj 22.45 Glasbena oddaja: D.O.C. 23.45 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Film: La maledizione di Damien (srh., ZDA 1978, r. Don Taylor, i. William Holden, Lee Grant)	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Srečanje z zgodovino med preteklostjo in sedanjostjo 14.00 Mladinska oddaja: Jeans 2 (vodi S. Zauli in F. Fazio) 15.30 Izobraževalna oddaja: S.O.S. 011/8819 - Pomoč pri domačih nalogah dijakov nižje srednje šole 16.00 Športna oddaja: Fuoricampo 17.30 Športni dnevnik: Derby 17.45 Dokumentarna oddaja: Geo (pripravil Folco Quilici) 18.30 Nanizanka: La famiglia Brady 19.00 Vreme in dnevnik 19.20 Deželne vesti 19.35 Glasbena oddaja: Special Rock 20.05 Dokumentarec: Srednji vek - Senca in luč 20.30 Film: I due crociati (kom., It. 1968, r. Giuseppe Orlandini, i. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia) 21.20 Dnevnik 22.10 Variete: Domani si gioca 0.25 Dnevnik - zadnje vesti 0.40 Deželne vesti	10.00 TV mozaik. Tednik 11.00 Matineja. Nadaljevanje: Gosta Berling (pon. 2. dela) 16.05 Videostrani, nato Mozaik (pon.) 16.20 Tednik 17.25 Film: Pisani svet - Prve ljubezni (r. Dušan Prebil, i. Matej Strah, Majda Koroša, Ema Kurent) 17.15 Otroška serija: Super stara mama (3. del) 18.15 Izobraževalna oddaja: Za učinkovito umsko delo - Napni oči in ušesa (1. del) 18.45 Risanke 19.00 Obzornik 19.25 Zrno in vreme 19.30 Dnevnik 20.05 Nadaljevanje: Sever in Jug 21.00 Dokumentarec: Planet zemlja - Živi stroj (2. del) 21.55 Rezerviran čas 22.25 Dnevnik 22.40 Film: Tujec v moji postelji (dram., ZDA 1986, r. Larry Elkann, i. Lindsay Wagner, Armand Assante) 00.20 Videostrani	14.15 TVD Novice 14.20 Nadaljevanje: Veronica 15.15 Nadaljevanje: Cime tempestose 16.20 Otroški spored 18.00 Nadaljevanje: Mamma Vittoria 19.00 Odprta meja Danes in Odprti meji med drugim: PODGORA — Napad na sedež kulturnega društva Paglavcev TRST — Protest delavcev škedenjske železarne TRST — Razgovor s predsednikom SDGZ Vitom Svetino pred nedeljskim občnim zborom OPČINE — Martinovanje drugače TRST — Razstava Zore Koren-Skerk 19.30 TVD Stičišče in Mesto danes 20.00 Nanizanka: Mary Hartman 20.25 TVD Novice 20.30 Poklon Dukeu Ellingtonu z Big Bandom RTV-Ljubljana, vodi Marcer Ellington 22.30 TVD Vsedanes 22.45 Dokumentarec: Costeaujeva Amazonka

CANALE 5	Anton Giulio Majano, i. Lia Amanda)	13.50 Variete: Smile	18.00 Risanke
7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija	11.00 Nanizanke: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini	14.20 Glasbena oddaja: Deejay Television	19.30 Nanizanka: Baretta
7.22 Risanke		15.05 Nanizanka: La famiglia Addams	20.30 Film: La dottoressa del distretto militare (kom., It. 1976, r. Nando Cicero, i. Edwige Fenech)
8.10 Rubriki: News, 8.30 Pogovori		15.30 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke David, Pollyanna, Holly e Benji, Jem	22.20 Nan.: Gioco di coppie
9.30 Nadaljevanje: General Hospital	13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Evelyn, George, Alvin	18.00 Nanizanke: Star Trek, 19.00 Starsky e Hutch, 20.00 Teneramente Licia	23.00 Šport: wrestling
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttin famiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito	14.30 Nadaljevanje: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore	20.30 Film: Un tranquillo weekend di paura (dram., ZDA 1972, r. John Boorman, i. Jon Voight, Burt Reynolds)	0.30 Film: Il merlo maschio (kom., It. 1971, r. Pasquale Festa Campanile, i. Lando Buzzanca, Laura Antonelli)
13.30 Nad.: Sentieri	18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie	22.40 Športna rubrika: A tutto campo	TELEFRIULI
14.30 Kviz: Fantasia	19.30 Nanizanke: Quincy, 20.30 Colombo, 21.55 Spencer	23.40 Rubrika: Grand Prix	13.00 Nanizanka: La vita comincia a 40 anni
15.00 Film: Passi nella notte (krim., ZDA 1964, r. William Castle, i. Robert Taylor, Barbara Stanwyck)	22.45 Aktualno: Italia sprasuje	0.40 Nanizanke: La strana coppia, 1.10 Sembra facile, 1.40 Ai confini della realtà	13.30 Nad.: Amor gitano
17.00 Nanizanka: Alice	23.45 Film: Moriranno a milioni (dram., ZDA 1973, r. Leslie H. Martinson, i. Richard Basehart, Susan Strasberg)	TELEPADOVA	14.30 Risanke
17.30 Kviz: Doppio slalom	1.35 Nanizanka: La legge di Mc Clain	11.30 Nadaljevanje: Signore e padrone, 12.30 Una vita da vivere	15.30 Glas. odd.: Music box
18.00 Variete: Ciao Enrica		13.30 Risanke	17.45 Nad.: Notturno
18.10 Nanizanka: Il mio amico Webster		14.15 Nadaljevanje: Ai confini della notte, 15.00 Dancing Days	19.00 Dnevnik
20.00 Kviz: Tra moglie e marito		16.30 Risanke	19.30 Dan za dnem
20.30 Variete: Festival		17.30 Nanizanka: I ragazzi del sabato sera	20.00 Rubrika: Zelena dežela
23.15 Variete: Maurizio Costanzo show - Night			20.30 Nad.: Benedetta & Co.
0.30 Rubrika: Première			21.30 Rubrika: Tutto basket
0.40 Nanizanki: Gli intocabili, 1.40 Bonanza			22.00 Nanizanka: Il perduto amore
			22.30 Dnevnik
			23.00 Dan za dnem
			23.30 Drazba
			0.30 Informativna oddaja: News dal mondo
			TELEQUATTRO
			(Se povezuje s sporedi Italia 1)
			Lastne oddaje:
			19.30 Dogodki in odmevi

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.30 Aktualno; 18.00 Dance parade; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Zaključek in prenos Radia Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba in vreme; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Priscino vaši; 8.40 Po vašem izboru; 9.15 Edig. Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovni pogovori; 11.40 Popevka tedna; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Glasba; 15.00 O kulturi in umetnosti; 15.45 Sintonizirani; 16.00 Popevka tedna; 17.00 Bubbling; 17.33 Blitz music; 18.00 Filmska glasba; 19.00 Operetne melodije, nato prenos Radia Ljubljana.

RADIO OPČINE
10.00 Za vsakogar nekaj, nato Glasba za vse okuse; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mixe Time; 20.30 Nočni val, nato Nočni glasbeni spored.

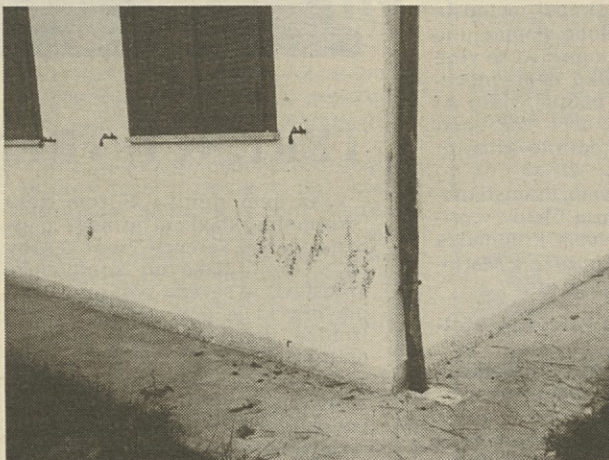
Dejanje, ki nikakor ni navaden vandalizem

Razbijaški pohod na sedež KD A. Paglavec

Novi sedež KD Andrej Paglavec v Podgori, ki smo ga odprli pred dva meseca je določenim krogom trn v peti. Drugače ni mogoče razumeti vandalska dejanja, ki se ponavljajo in ki so te dni dosegla višek. Člani kulturnega društva in pevskega zbora A. Paglavec so z ogorčenostjo ugotovili, da so neznanci namerno povzročili precejšnjo gmočno škodo na objektu in tudi poskusili vdreti v notranjost, kar jim na srečo ni uspelo.

V pogovoru s člani društva, ki so nas o nezaslišanem dogodku obvestili včeraj, zgodaj zjutraj, smo izvedeli, da so bili zlikovci, ki so se po končani akciji tudi podpisali s kljukastimi križi, W duce in podobnimi simboli, na delu med torkom popoldne in sredo popoldne.

Prišli so z zelo odločnim namenom povzročiti čimvečje škode, kar so tudi izvedli. Poškodovali so tri bakrene žlebove na glavnem objektu in jih odtrgali iz sidrišč v zidu, na podoben način so se znesli nad žlebom na stranskem objektu, s kolum, ki so ga pobrali v bližini so razbili leseno temnico na hrbtni strani poslopja in po vsej verjetnosti skušali tu vdreti v hišo. Vse dosegljive šipe so poškodovane, porezane, najbrž s posebnim orodjem, ki ga običajno uporabljajo steklarji. Razbili so kljuko na vratih, odvili železno ograjo in rešetke na oknih, pomazali zidove, razbili citifon, odtrgali kljuko na kovinskih omaricah na ograjnem zidu, kjer so se tudi podpisali. Očitno se s tem niso zado-

voljli, kajti spravili so se tudi na ograjo, ob glavni cesti, tik pred železniškim predorom in pomendrali mrežo.

Po vsej verjetnosti, ni šlo za početje posameznika, ampak za divjanje večje skupine oseb. Še včeraj zjutraj je bilo na travi opaziti prave steze.

Člani društva in pevskega zbora ter domačini so nad dogodkom ogorčeni. Toliko bolj, ker ne gre za prvo tovrstno dejanje, čeprav je bil objekt odprt šele pred dvema mesecema (13. septembra).

Sklenili so vložiti prijavo in zahtevati od pripadnikov sil, ki skrbijo za red in varnost, da v bodoče preprečijo podobne izpade.

Zveza slovenskih kulturnih društev nam je že včeraj dopoldne, čim se je razširila vest o nesramnem in za vse žaljivem početju, poslala naslednjo izjavo:

»Ob vandalskem dejanju, ko so običajni neznanci, v noči od torka na sredo, pomazali in povzročili precej gmočne škode na zunanosti sedeža Kulturnega društva Andrej Paglavec v Podgori, izraža Zveza slovenskih kulturnih društev svojo zaskrbljenost nad dogodkom, ki se uvršča v strategijo kaljenja prijateljskih odnosov med tu živčima narodoma.

Septembra odprt sedež podgorskega kulturnega društva, kakor je bilo tudi na sami slovesnosti poudarjeno, je potrdil željo krajanov, Slovencev

in Italijanov, da bi v skupnem prizadevanju prispevali k obojestranskemu kulturnemu bogatenju. Ta cilj je že od nekdanj prisoten v delu društva Andrej Paglavec in to najbolj potrjuje sestava pevskega zbora, kjer sodelujejo Podgorci obeh narodnosti ter pevci sosednje Nove Gorice.

Nekaterim je to dejstvo, kakor tudi želja po sodelovanju, ki jo je društvo vedno izkazalo do sovaščanov italijanske narodnosti, trn v peti. Zato ZSKD močno dvomi, da je šlo le za vandalski izpad skupnice ljudi, saj se sramotilni napisi ob vhodu v sedež društva govorijo drugače in kažejo, da je treba storilce iskati v manj "nedolžnih" krogih.

Jutri koncert Alpskega kvinteta

Kulturni dom v Gorici bo jutri zvečer, s pričetkom ob 20.30, gostoval Alpski kvintet iz Ljubljane. Z ansamblom narodno zabavne glasbe nastopa tudi znana pevca Ivanka Krašev in Oto Pestner. Popularna skupina nastopa že več kot 20 let, predvsem v tujini, kjer nize zlatih in celo diamantna plošča pričajo o njihovi priljubljenosti. Sicer pa ima narodno zabavna glasba tudi pri nas mnogo privrženec, ki gotovo ne bodo zamudili jutrišnje priložnosti. Koncert sodi v spored prireditev ob 6. obletnici delovanja Kulturnega doma.

Razstava naivcev

V galeriji Il Torchio v Ul. Mameli 6 odprejo drveni skupinsko razstavo jugoslovanskih slikarjev - naivcev. Svoja dela bodo prikazali Ivan Lacković, Mira Franjesevič, Milutin Matarugić, Mladen Dolovski, Željko Dolovski, Milan Sergo, Zoran Gojković in Dragica Smicibrada. Gre za skupino priznanih gojiteljev te svojstvene slikarske zvrsti. Pred kratkim so svoje slike prikazali tudi na odmevni razstavi v Milanu.

Odprte razstave bo nocoj ob 19. uri. V galeriji bo na razpolago katalog, vsem ki bodo sodelovali pri odprtju pa bodo podarili litografijo. Kolektivna razstava naivcev bo na ogled do 4. decembra vsak dan razen ponedeljka od 10.30 do 12.30 in (samo ob delavnikih) od 16.30 do 19.30.

Jutri bodo v galeriji La Bottega v Ul. Nizza na pobudo Društva tržaških vrezovalcev odprli razstavo petih umetnikov iz Trsta. Razstavljali bodo Franco Degrassi, Renata De Mattia, Maura Israel, Nereo Lauren in Edi Žerjal. Razstava bo na ogled do 5. decembra.

Z Dežele šeststo milijonov za kritje deficita avtoporta

Deželni odbor je včeraj nakazal družbi SDAG, ki upravlja obmejne naprave in tovorno postajališče pri Štandrežu, vsoto 600 milijonov lit. Prispevek bodo izplačali v dveh enakih obrokih, za leto 1987 in leto 1988. Deželni odbor za prevoze, ki je predlagal dodelitev prispevka iz zakona št. 19/1987, je utemeljil sklep s potrebo, da se goriškemu tovornemu postajališču pomaga kriti stroške začetnega obdobja delovanja in se mu istočasno omogoči izboljšanje in maksimalno izrabo naprav.

Predsednik SDAG odv. Devetaj je v prošnji za deželni prispevek navedel, da dohodki od najemnin za hale in druge storitve ne morejo v tej fazi kriti stroškov. To bodisi zaradi večjih izdatkov v začetni fazi delovanja, kot tudi v pričakovanju drugega dela avtoporta, saj predvidevajo, da bo šele uresničitev teh dodatnih naprav omogočila poslovanje brez izgub ali celo z dobičkom.

Z deželnim finansiranjem bo torej SDAG krila poslovni deficit, hkrati pa izvedla posege za izboljšanje kakovosti storitev, ki jih nudi avtoprevoznikom.

O avtoportu drevi v občinskem svetu

Goriški župan ter odborniki in načelniki svetovalskih skupin večinske koalicije so se včeraj zjutraj domenili kako izpeljati znano zadevo vodenja del za drugo tranšo avtoporta. Zaradi tega je včeraj župan svetovalcem po-

slal vabilo na nocojšnjo sejo občinskega sveta, kjer naj bi razpravljali in sklepali tudi o avtoportu.

Dela naj bi skupno vodila inž. Spano od Občinskega tehničnega urada in inž. Graziato. Obema naj bi pomagali še nekateri mlajši strokovnjaki. Na tak način naj bi odpravili spor med županom in večino v občinskem svetu (še zlasti s svetovalci KD) do katerega je letošnjega 14. septembra prišlo, ko je bil preglasovan predlog župana in odbora, da bo dela vodil inž. Graziato. Kot je znano so po tem glasovanju župan ter odborniki podali ostavko. Večina pa jih je potrdila dvainpetdeset dni kasneje.

■ **Sociološki inštitut ISIG** prireja danes s pričetkom ob 15. uri v dvorani Attemsove palače predavanje dr. Marine Mengarelli, raziskovalke pri sociološkem inštitutu Univerze v Bologni, na temo: Bioetika, družbeni problemi tehnološke reprodukcije. Predavanje sodi v program metoloških seminarjev ISIG, osvetlilo pa naj bi predvsem vprašanja glede odnosov med etiko in znanstveno raziskavo.

SEJEM RABLJENE SMUČARSKE OPREME

bo jutri, 21. t. m., od 15. do 17. ure na sedežu SPD, Ul. Malta 2.

Istočasno bodo sprejemali tudi prijave v začetni in nadaljevalni tečaj smučanja.

Na srečanju TO SKGZ in SZDL v Novi Gorici

Ob številnih problemih na obeh straneh pozitivne ocene razvoja sodelovanja

V Novi Gorici sta se v sredo sestali delegaciji novogoriške občinske konference SZDL in TO SKGZ v Gorici. Prvo je vodil predsednik Branko Dolenc, ki je ob sebi imel predsednika Občine Danila Bašina in predstavnike družbeno-političnih organizacij, drugo predsednik TO Mirko Primožič. Srečanje sodi v redne občasne stike za preverjanje poteka sodelovanja in načrtovanje aktivnosti za vnaprej.

Dolenc se je uvodoma dotaknil gospodarske krize in stagnacije na območju novogoriške občine. Po evidentiranju vzrokov se sedaj stvari premikajo nekoliko na boljše, še vedno pa

pogosto uresničitev nekaterih načrtov. Med temi pričakuje Nova Gorica zvezni poseg za uresničitev avtocestne povezave do Razdrtega. SZDL z zaskrbljenostjo spremlja položaj slovenske manjšine in vsako negativno stališče s tem v zvezi. Po drugi strani pa je Dolenc z zadovoljstvom ugotovil, da je sodelovanje s SKGZ odlično, kar lahko ugodno vpliva tudi na odnose med obema mestoma. Več stikov si Nova Gorica želi s strankami in pokrajinsko upravo.

O teh odnosih je spregovoril tudi Bašin. Sodelovanje med občinama po-

teka na ravni treh mešanih komisij. Precej pozornosti je terjalo vprašanje ureditve voda po oktobrski poplavi. Nepredvideni pojav je prehitel prizadevanja za uresničitev pogojev, ki so jih začeli izvajati po ujmi izpred štirih let in so letos delno omilili posledice. Vsekakor so tokrat ugotovili, da bosta morali obe mesti izvesti potrebne posege. Navedel je še načrt za postavitve vodnih čistilnih naprav (potrebna bodo sredstva Republike) in predlog, da bi na meji z Italijo odprli nekaj meddržavnih prehodov (za prehod s potnim listom, a brez značilnosti mednarodnih prehodov), kakršni že obstajajo na meji z Avstrijo.

Primožič je sedanje politično stanje v Italiji po junijskih volitvah, vladnem programu in brisanju finančne postavke za potrebe manjšine označil kot neugodno za Slovence. SKGZ si pri poslabšanih odnosih tudi znotraj manjšine prizadeva, da bi ohranili enotno nastopanje. Z druge strani gre, zlasti kar zadeva Goriško, omeniti tudi pozitivna dejstva: skorajšnji začetek gradnje slovenskega šolskega centra, obnovo delovanja slovenske konzulte pri Občini, uresničitev novih kulturnih središč, bogato in kakovostno raven kulturnega delovanja. Ob izpostavitvi drugih vprašanj je Primožič še pozitivno ocenil potek sodelovanja s SZDL kot tudi vseh drugih razvejanih oblik skupnega delovanja ob meji.

Okrogla miza o varstvu okolja in upepeljevalnikih

Deželni načrt je treba spremeniti

Protest proti deželnemu načrtu o upepeljevalnikih in proti lokaciji novega osrednjega objekta na robu Sovodenj se širi. Proti takemu nesmotnemu in neodgovornemu ravnanju so se izrekli predstavniki deželnih ambientalističnih združenj na srečanju, ki je bilo v sredo zvečer v Kulturnem domu v Sovodnjah. Srečanje je pripravil odbor za varstvo okolja, ki se je pred kratkim ustanovil v tem kraju in ki pripravlja še nekatere nove pobude.

Na okrogli mizi, ki je privabila v Kulturni dom lepo število krajanov in tudi številne goste, so s poročili sodelovali predstavniki gibanja zelenih iz Tržiča, Luciano Giorgi, goriški odvetnik Luigi Genovese in Renato Vivian, koordinator ambientalističnih združenj v naši deželi. Prisotni so bili tudi predstavniki drugih združenj. Srečanje je vodil Bogdan Butkovič.

Udeležence okrogle mize je pozdravil v obeh jezikih Rafko Butkovič, v imenu prireditelja, v imenu občinske uprave pa župan Primožič. Predstavniki občinske uprave so aktivno sodelovali tudi v razpravi o za sovođenjsko (in ne samo sovođenjsko) skupnost danes najbolj aktualni temi.

Luciano Giorgi je poročal o izkušnjah, ki so si jih zeleni pridobili z raznimi pobudami za ukinitvev upepeljevalnika na letališču v Ronkah. Objekt je, kakor znano, povzročal veliko nevarnosti zlasti prebivalcem Begliana, ki so zelo odločno reagirali.

Odvetnik Luigi Genovese je skušal osvetliti zadevo s kazensko-pravnega vidika. Gre za področje, kjer vlada dokajšnja zmešnjava in kaj rado se zgodi, da zakon ščiti prej tistega, ki povzroča onesnaženje, kakor tiste, ki morajo posledice onesnaževanja prenašati.

Zelo obširno je o vprašanju uničevanja, oziroma predelovanja odpadkov govoril deželni koordinator ambientalističnih društev, Renato Vivian, ki je ugotovil, kako težela ne izpolnjuje določil zapopađenih v okvirnem zakonu št. 915. Deželi je očital, da skuša vsiliti take tehnološke rešitve, ki jih povsod v svetu, kjer so na tem področju pred nami, že opuščajo. »Sežiganje je res najbolj neposreden in hiter način, je pa najbolj nevaren način predelave, oziroma uničevanja smeti.« Dežela tudi ni izpolnila določil državnega in lastnega zakona glede izdelave načrta o vplivu takega objekta na okolje,

pri čemer je pa treba upoštevati tudi negativne posledice, ki jih povzročajo, poleg upepeljevalnika, tudi drugi in drugačni objekti.

Opozoril je na nujo temeljite spremembe v politično-upravni praksi, saj je mogoče le tako kočljiva vprašanja rešiti zadovoljivo in predvsem v interesu skupnosti.

Kaj ukreniti, da se prepreči izvedba načrta, ki ga hoče vsiliti Dežela? »Najbrž smo nekoliko v zamudi,« je ugotovil Vivian, vendar še ni vse izgubljeno, kajti stranke bodo slejkoprej morale prisluhniti volji in željam baze. Stopnja osveščenosti glede vprašanj varstva okolja in zdravja narašča. »Če je bila do obstojčega objekta, ki kljub protestom in zahtevam po sanaciji še zmeraj zastruplja okolje, možna toleranca, ni sprejemljivo, da bi novi objekt, gradili na istem mestu.«

Nekaj več možnosti bo, po mnenju Viviana, že v prihodnjih mesecih, ko bo mogoče izvajati, v deželnem okviru, referendum za odpravo deželnih zakonov.

Med dokaj razčlenjeno razpravo je bil govor o različnih vprašanjih. Tako o pristojnostih in možnostih ukrepanja občinskih uprav (ne gre namreč poza-

biti, da je objekt na teritoriju goriške občine), o možnostih in načinih, da si občani, kot zasebniki, izborijo pravico do zdravega okolja. Med razpravo so poudarili tudi pomen čim širšega seznanjanja ljudi o potencialni nevarnosti, ki jo upepeljevalnik predstavlja, ne samo za prebivalce Sovodenj in bližnjega območja Štandreža, ampak tudi za prebivalce Gorice in drugih krajev. Gre torej za vprašanje, ki zadeva širšo skupnost in ne samo Sovodenjce. Zaskrbljujoče je dejstvo, da doslej, vsaj kolikor je znano, niso bile napravljene znanstvene analize s tega področja.

Med razpravo so bila postavljena tudi vprašanja glede pravičnega in učinkovitejšega pristopa do sicer zapletene problematike uničevanja odpadkov. Ni dvoma, da so se na deželi lotili vprašanja z napačne strani, je bilo slišati. Skrbi jih, kako uničiti ogromno količino odpadkov, potem ko so že v obtoku. Kaj je Dežela naredila, da bi vplivala da se količina odpadkov zmanjša, da se skuša ponovno uporabiti odpadne surovine? Tako, kakor je sicer zapisano tudi v zakonu samem.

Odgovor bo našel vsak bralec sam.

razna obvestila

Predstavitve pesmaric Lojzeta Bratuz — Cerkevne pesmi in Kraguljčki in druge priredbe ljudskih pesmi — bo danes ob 17. uri v Katoliški knjigarni.

kino

Gorica

CORSO 17.30—22.00 »Oči črnije«. **VERDI** 17.30—21.30 »Le streghe di Eastwick«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.30—22.00 »Invito al piacere«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt. Jutri: 18.00—22.00 »Scuola di ladri n. 2«.

COMUNALE 18.00—22.00 »Notte italiana«.

Nova Gorica

SOČA 18.00—20.00 »Highlander«. **DESKLE** 19.30 »Top gun«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Provvidenti, Travnik 34, tel. 84972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI

Danes v Gorici ob 11. uri Antonia Fabian vd. Bulfon iz bolnišnice sv. Justa v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče.

Kako je renesansa preoblikovala razmerje med smrtjo in življenjem

Po treh desetletjih prvega izida knjige italijanskega zgodovinarja Alberta Tenentija »Il senso della morte e l' amore della vita nel Rinascimento«, je to obširno in mogočno delo dostopno tudi slovenskemu bralcu. Letnico 1957 bi nemara upravičeno imenovali mejnik, saj jo poleg Tenentijeve knjige obeležuje še izid sicer skromnejšega, a vendar pomembnega dela danes eminentnega francoskega zgodovinarja J. Le Goffa — Intelktualci v srednjem veku (Les intellectuels su Moyen Age). Seveda ni mogoče reči, da sta ti dve knjigi začetek tistega epistemološko prenovljenega in heterogenega zgodovinskega raziskovanja, ki mu danes pravimo nova zgodovina. Pri čemer »nova« ne pomeni, da se ukvarja z novejšo zgodovino, ampak nova v smislu novih metod, konceptov, načinov zapopadanja predmetov in dogodkov. Res pa je, da sta tako Tenenti kot Le Goff dediča velikih zgodovinarjev iz še predvojnega obdobja (M. Bloch, L. Febvre, F. Braudel) in da sta njuni knjigi sprožili celo vrsto novih del in konceptualno na novo zastavljenih raziskovanj o srednjem veku in renesansi.

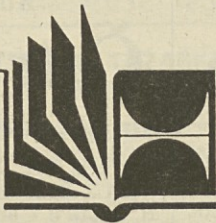
Tenenti se nove zgodovine dejavno udeležuje, jo sooblikuje. Njegova knjiga Občutje smrti in ljubezen do življenja ni zgodovina, ki temelji na kronologiji dogodkov, temveč skuša skozi analizo določenega pojava reflektirati in rekonstruirati neko kulturno in socialno realnost v njeni strukturi navzočnosti. Ta pojav je seveda občutenje smrti, njeno zmagooslavje, ki ga je med prvimi začel zaznavati Petrarka, še predno je to občutenje postalo splošen pojav tedanje ljudske senzibilnosti. Tenenti se omeji na obdobje od začetkov zgodnje renesanse v Italiji, t.j. od približno sredine 14. stoletja pa tja do konca 16. stoletja, ko je zavest o lastni minljivosti postala nekaj normalnega. Pojav smrti, njenega

občutenja, misel nanjo kot na nekaj, kar povzroča propad in razkroj telesa, nikakor ni že od nekdaj pristna tematika. Srednjeveškemu človeku je bilo takšno razmišljanje tuje. Tako kot v literaturi, tudi v srednjeveški ikonografiji, na freskah ni podobe smrti. Lobanje, okostnjaki s koso, mrtvaški plesi se pojavijo v renesansi. Občutenje smrti je bilo na začetku nekaj, kar je moteče vdiralno med človeka in božjo onstranskostjo. Začela so se namreč postavljati zoprna vprašanja, ki so med drugim še danes trd oreh sodobni teologiji: kam gre duša po smrti mojega telesa, kje me bo počakala do vstajenja, problem trupa itd.

Toda prav to je bil razcep, ki ga ob hkratnem branju antičnih poganskih avtorjev krščanstvo ni moglo več zakrpati. Manifestna podoba tega razcepa, obenem pa tudi nova zgodovinska pozicija je bil humanizem. Srž paradoksa, ki se morda skriva prav zato, ker se nam nesramno kaže, pa je zajet že v naslovu knjige. Ravno z občutenjem smrti in zavestjo, kako minljivo je vse zemeljsko in kako nujno bo propadlo vse, kar se rodi, ravno tedaj so ljudje začeli ljubiti to zemeljsko minljivost, ta smrti zavezana rojstva, lastno zemeljsko življenje. Šele ko se v ljudskih verovanjih z vso silovitostjo artikulira smrt in mrtvaškost kot nemožnost samega življenja, kot življenju vselej prisotna lastna meja, šele tedaj postane to življenje samo predmet ljubezni.

Na Stultifera navis, na ladji norčkov drobna človeška figura na isto tehtnico polaga dobrine tega sveta in onstranske dobrine. Toda človek 15. stoletja s svojim gibom nekako nakazuje, kako upravičena je njegova odločitev za prve, ko se mu tehtnica nagiba na stran zemeljskih dobrin.

IGOR ŠKAMPERLE

Založništvo tržaškega tiska

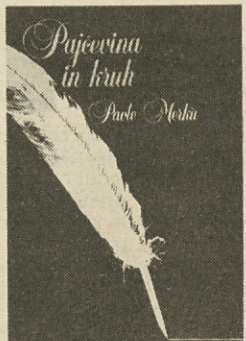
PAJČEVINA IN KRUH

str. 178, lir 14.000

Polemični zapisi, spomini, pričevanja. V prvem delu knjige jih avtor posveča Benečiji, predvsem vprašanjem kulturne dediščine in ljudskega izročila ter odnosu sodobnega človeka do njiju. Glavnina esejističnih zapisov pa so kritična razmišljanja o slovenstvu, o našem nacionalnem položaju in značaju oz. usodni zamejenosti, pa o perspektivah za samozavestnejše gibanje v skupnem slovenskem duhovnem prostoru in v širšem svetu.

Na koncu knjige je celoten popis avtorjevega ustvarjalnega dela.

Naprodaj v: TRŽAŠKI KNJIGARNI, KNJIGARNI TERČON, Nabrežina in KATOLIŠKI KNJIGARNI, Gorica

Slikar Ciuha v galeriji Smelt

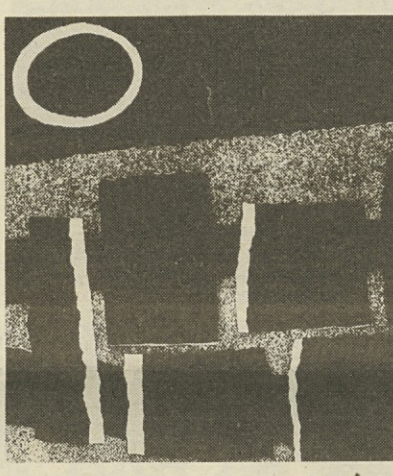
V galeriji Smelt v Ljubljani na Tivoli cesti so odprli razstavo likovnih del akademskega slikarja Jožeta Ciuha. Ob tej razstavi je Zoran Kržišnik med drugim zapisal: »Ciuhovo slikarstvo je kritična in prizadeta podoba razmišljanj in iskanj sodobnega intelektualca, ki se ne zapira v slonokoščeni stolp strokovnosti, temveč stoji sredi arene življenja.

Prav zaradi tega sodi Ciuha med najpriljubljenejše slovenske slikarje. Njegova magična in sugestivna »pisa« je po eni strani odprta in nehermetična, v globinah pa skriva izjemno sporočilnost, ki je sad izkušenj in filozofskih razmišljanj.

V Štanjelu urejujejo prostor za stalno galerijo L. Spacala

Kljub temu, da je sklad za obnovo Štanjela ostal prazen, sta sezanska občina in Slovenija našli toliko moči, da sta zbrali 220 milijonov dinarjev za obnovo dela Štanjelskega gradu. V njem so delavci Kraškega zidarja uredili prostore za stalno razstavo del Lojzeta Spacala, ki jih je ta tržaški slikar ponudil slovenski javnosti. Formalni lastnik zbirke, ki jo bodo predvidoma odprli v začetku maja prihodnjega leta, bo sezanska občinska skupščina, upravljal pa jo bo Gorški muzej.

Investitor obnove Štanjelskega gradu je postal novogoriški zavod za

varstvo naravne in kulturne dediščine. Nadaljevali so že začeta obnovitvena dela v gradu, kjer je bilo treba urediti predvsem prvo nadstropje in podstrešje. Napeljali so tudi vse in-

štalacije, položili tlake, stopnišče in sanitarije ter tako pridobili okrog 300 kvadratnih metrov razstavnih prostorov. V njih bo na ogled približno 40 slik in 80 grafik iz različnih obdobjih umetnikovega ustvarjanja. Pripravljajo tudi novo monografijo o življenju in delu tržaškega slikarja ter informativno knjižico o Štanjelu.

Četudi je zaradi pomanjkanja denarja vnema in pripravljenost za obnovo tega zanimivega kraškega naselja skoraj splahnela, v novogoriškem zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine ne manjka novih idej. Po besedah arhitekta Mitje Mozetiča želijo najprej v Štanjelskem gradu urediti gostišče, naslednja velika naloga pa je napeljava vodovoda v opuščeno naselje. S tem bi nemara pridobili investitorje, ki bi bili pripravljeni zapuščena poslopja urediti za bivanje, počitniška stanovanja ali za lokale.

JANEZ ODAR

Kaj se dogaja v Mariboru?

Kulturnih dogodkov je bilo v zadnjih desetih dneh več, kot je običajno za Maribor; tako je Teološka fakulteta priredila simpozij o Kreku, zatem je bila cela vrsta predavanj o različnih temah, zanimivih za vernike in ateiste, konec tedna so se istočasno odvijali kar trije: nastop Svetlane Makarovič, Ibrice Jusića in premiera na velikem odru gledališča. Gledali smo dramo Stefana Dahnerta Dediščina za dediščino v režiji Voje Soldatovića. Ne dovolj skrbno koncipirana in izdelana predstava na prenatrpanem odru ni kaj prida ogrela in gotovo ne bo sodila med vidnejše dosežke v tej sezoni.

Ker se je »škandal« začel v povezavi s kulturo, moramo omeniti precej nepričakovani odstop Rafaela Razpeta, predsednika mestnega komiteja zveze komunistov, neslavnega prekinjevalca kulturnega programa za borce. Po tem dogodku so bile zahteve po njegovem odstopu glasne in jasno definirane, a je kljub temu ostal na položaju. Svoj umik je pospremil z obtožbami proti tistim, ki so njegovo dejanje označili kot nečastno, vendar to dejanje post festum ni nikogar kaj prida vznemirilo. Maribor ima namreč zdaj nov primer.

S študentskim časopisom Katedra ima oblast že nekaj časa veliko dela. Ena številka je bila zaplenjena, a je v fotokopijah dosegla veliko naklado. Sledila je obtožnica proti Milovanu Brkiću, avtorju sestavka »Igraju se delije nasred zemlje Srbije« iz zaplenjene številke, nato pa še proti trem sodelavcem. Zdaj je Temeljno javno tožilstvo vložilo še obtožni predlog proti članu uredništva Petru Dobrili. Pred tem so ga privedli na zaslivanje in kasneje sporočili javnosti, da zaradi povezave z razpečevalci LSD iz Ljubljane. Sedanji obtožni predlog pa priča o nasprotnem, kajti tam je zapisano, da je v »oktobru 1987 v 1. številki 28. letnika Katedre s svojim člankom »Dan potem«, ki ga je podpisal s psevdonimom »pec«, sramotil predsednika SFRJ Tita, torej predstavnika najvišjega organa SFRJ. Poleg tega naj bi sramotil oborožene sile SFRJ in storil kaznivi dejanji žalitve SFRJ po členu 157 našega kazenskega zakonika.

V zadnji številki so katedraši zapisali: »V slogi je moč: komunizem, prihajamo!« Ampak — tam, kjer so se znašli, nastaja že precejšnja gneča; »slava« Maribora se z vsakim dnevom veča.

HELENA GRANDOVEC

Zborovodska šola Zveze slovenskih kulturnih društev za dirigente in začetnike

Po enoletnem premoru bo na pobudo ZSKD ponovno pričela delovati zborovodska šola. Odločitev, da se šola ponovno vpelje, je narekovalo več razlogov, v prvi vrsti pa dejstvo, da zbori močno občutijo pomanjkanje pevovodij. Poleg tega pa opažamo, da je tudi nekaterim že delujočim dirigentom vseskozi potrebna sprotna konzulenca, ki naj bi imela predvsem vlogo spodbujanja, dopolnjevanja in poglobitve pri delu. Taka metodologija dela je edina, ki lahko zagotovi določen razvoj pri delu in določeno prilagajanje novemu, brez katerega tvega vsaka dejavnost, da zaide v ponavljajoče se, sklerotizirane formule.

Zborovodski tečaj se bo odvijal tudi letos z rednimi enkratredenskim srečanji in bo obsegal v glavnem tri osnovne predmete:

- vokalno tehniko
- dirigiranje
- partiturno igro in osnove harmonije

Tečaj bo razdeljen na dve stopnji: začetniško in nadaljevalno (razdelitev bo seveda prišla v poštev ob zadostnem številu prijavljenih).

Začetniška stopnja je namenjena tistim, ki se še niso ubadali z dirigiranjem zborov, a imajo že neko osnovno glasbeno podlago. Pri tem mislimo predvsem na študente, ki obiskujejo glasbeno šolo ali konservatorij in ki želijo dopolniti svoje glasbeno znanje. Nenazadnje je tečaj priporočljiv tudi za tiste mlade glasbenike, ki končujejo glasbene študije ali ki so že diplomirani instrumentalisti in se iz raznih razlogov poklicno ne udeležujejo na glasbenem področju. Prav tako pa vabimo k sodelovanju korepetitorje, ki so v raznih zborih dragocena pomoč pri delu dirigenta.

Nadaljevalna stopnja zborovodske šole pa je namenjena tistim dirigentom, ki so že obiskovali šolo v prejšnjih letih in se želijo še naprej izobraževati.

Predavatelji, ki bodo letos vodili šolo, so znani domači strokovnjaki iz zborovskega področja in sicer Janko Ban, Stojan Kuret in Ignacij Ota. Dodati je treba, da poleg rednih srečanj načrtujemo tudi občasne tematske lekcije, kjer bi s pomočjo zunanjih strokovnjakov skušali vsakokrat obravnavati specifična vprašanja, ki zadevajo zborovsko udejstvovanje in ki lahko posredno ali neposredno vplivajo na kakovost in rast različnih skupin (izbira repertoarja, zgodovinske metodologije - Goitre, Kolady ipd.). Teme bi seveda bile primerne za vse in bi jih sprotno določali predvsem na podlagi predlogov in interesov tečajnikov.

Želja organizatorjev je, da bi letošnji tečaj bil prej kot »šola« živ laboratorij, kjer bi bilo več prostora za eksperimentiranje in za primerjanje različnih izkušenj kot pa za sprejemanje določenih bolj ali manj zanimivih vsebin. Tak načrt je popolnoma izvedljiv, če bodo tudi udeleženci motivirani za to, da neposredno sodelujejo pri realizaciji tega skupnega dela.

Prijave za zborovodsko šolo sprejemajo uradi ZSKD - Ul. sv. Frančiška 20 - tel. 767303 ob uradnih urah do ponedeljka, 23. novembra.

Po tem datumu bomo sporočili dan prvega skupnega srečanja, kjer bodo prijavljeni, mentorji in organizatorji skupno določili kraj, dan in urnik lekcij.

Prireditve prijateljstva

Z nastopom sedmih zborov iz zamejstva in slovenske Istre se je v nedeljo popoldan v Kulturnem domu v Dekanih zaključila večdnevna kulturna manifestacija, ki sta jo pod pokroviteljstvom tržaške ZSKD in koprke ZKO priredili SKD Slavec in KPD Jadran. Pozdravni govor je imel Milan Gregorič. V imenu gostiteljev je še enkrat spregovoril o pomenu in bodočnosti takih in podobnih prireditvev. Pozitivno je predvsem to, da se ob takih priložnostih srečujejo skupine, ki delujejo v različnih življenjskih prostorih. Obenem pa živo ostajajo tradicija, skupna preteklost in stremljenje po ponovnem vzpostavljanju prijateljskih vezi, ki se kot neodpravični vezni člen pojavljajo v nenehnem iskanju globljega stika med obema stvarnostima.

Z ljudskimi in umetnimi pesmimi so se nato predstavili MPZ Ciril Kosmač iz Kopra, MePZ prosvetnega društva Mačkolje, ŽPZ Jadran iz Dekanov, MPZ Fran Venturini od Domja, MePZ Tomos iz Kopra, MPZ Valentin Vodnik iz Doline in MePZ društva upokojencev iz Kopra. Pesniški poseg je imel zamejski ustvarjalec Aleksij

Gregarc, za zaključek pa je občinstvo razvedrila instrumentalna skupina iz Pridvora.

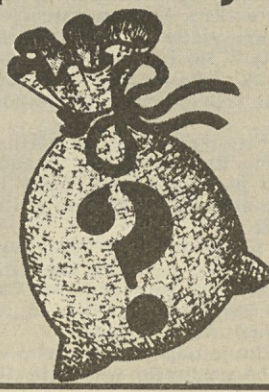
Z nedeljsko prireditvijo se je tako zaključila »Istra«, široko zasnovana manifestacija kulturnih društev iz Ricmanj in Dekanov. Na štirih srečanjih je prišlo do izmenjave dosežkov na področju slike, besede in petja. Upati pa je, da se bodo iz teh prvih zametkov razvila tudi trajnejša sodelovanja.

V ponedeljek glavni odbor ZSKD

V ponedeljek, 23. t. m., bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu glavni odbor Zveze slovenskih kulturnih društev. Tema, o kateri se bodo člani odbora pogovarjali, bo »Ljubiteljska kultura in izobraževanje«.

Gre vsekakor za pomembno vprašanje, saj je izobraževanje eden izmed temeljev sodobnega kulturnega dela. Glavni odbor se bo pričel ob 20.30.

ARS NOVA predstavlja

Časa za pogajanja o OI je vse manj

Pjongjang se mora odločiti do 17.1.

SEUL — Predsednik mednarodnega olimpijskega odbora Juan Antonio Samaranch se je včeraj znova obrnil do Severne Koreje, naj do 17. januarja 1988 pove svoje dokončno stališče glede skupne organizacije olimpijskih iger v Seulu.

»Po tem datumu bo zelo težko, da pride do dogovora s Pjongjangom«, je povedal Samaranch ob svojem odhodu iz Seula, kjer si je ogledal olimpijsko naselje in športne objekte in od koder je odpotoval v Peking. Omenjenega 17. januarja namreč zapade rok za prijavo na olimpijske igre, ki bodo prihodnjega septembra.

To je bilo prvič, da je Samaranch navedel točen rok za pogajanja med obema korejskima državama glede organizacije nekaterih panog, ki naj bi jo poverili Severni Koreji. »Trenutno so pogajanja na mrtvi točki«, je še povedal Samaranch, »vendar bomo vrata pustili odprta vse do zadnjega«, je še pristavil.

Mednarodni olimpijski odbor je Severni Koreji ponudil izvedbo tekmovanj v namiznem tenisu, lokostrelstvu, turnir v ženski odbojki, cestno kolesarsko dirko na 100 kilometrov in eno kvalifikacijsko skupino v nogometnem turnirju. Ponudbo pa je Pjongjang zavrnil, češ da mu morajo poveriti še nekaj panog.

Košarka: na turneji po ZDA

Četrty poraz Italije

MICHIGAN STATE - ITALIJA

79:70 (45:35)

ITALIJA: Niccolai, Magnifico 14, Dell'Agnello 12, Bosa 2, Brunamonti 12, Iacopini 3, Vescovi 4, Morandotti, Costa 6, Carera 2, Della Valle 11, Bargna, Rusconi.

EAST LANSING (MICHIGAN) — Tudi po četrtem srečanju svoje turneje po ZDA je italijanska košarkarska reprezentanca še vedno praznih rok.

Tokrat jo je premagalo vseučiliško moštvo Michigan State, ki je presenetilo »azzurre« z dokaj dobro postavljenom obrambo. Italijani pa so tokrat povsem odpovedali pri metu in odsotnost poškodovanega Rive (leta se je že včeraj vrnil v Italijo) se je še kako poznala.

Pri »azzurrih« sta delno zadovoljila le Della Valle in Bosa, pri domačinih pa sta bila najboljša Redfield (19 točk) in Wright (16).

Košarka: Ace Petrovića ne bo na »All Star Game«

PESARO — Aca Petrović se ne bo udeležil jutrišnjega srečanja »All Star Game« med tujci italijanske A-1 in A-2 lige. Jugoslovanski košarkar se je namreč poškodoval na tekmi v Bostonu, kjer je njegovo moštvo Scavolini iz Pesara izgubilo proti domači univerzitetni ekipi s 97:112 (40:56). Petrovića bo nadomestil Charly Sittone (Basket Brescia).

Šabanadžović ni več v komi

SARAJEVO — Iz Sarajeva je včeraj prišla razveseljiva vest, da je nogometaš Crvene zvezde Šabanadžović, ki se je težko poškodoval med nedeljsko tekmo, le prišel k zavesti. Njegovo zdravstveno stanje, pravi zdravniško sporočilo, je dobro in ni videti, da bi mu hud udarec pustil kakšne posledice. O tem, koliko časa bo še ostal na zdravljenju, pa zdravniki niso hoteli nič povedati.

Danes mehiška »vuelta«

CIUDAD MEXICO — Z etapo Ciudad Mexico - Tlaxcala se bo danes pričela tradicionalna, 25. kolesarska dirka po Mehiki. Na dirki bodo prvič nastopili tudi profesionalci, zastopanih pa bo deset držav (skupno je vpisanih 120 tekmovalcev, od katerih je 80 Mehicanov). Veliki favorit je Američan Greg Lemond. Etap bo 15 za skupnih 2.273 km.

Župan Staffieri o novem stadionu

Na včerajšnji tiskovni konferenci je tržaški župan Giulio Staffieri izjavil, da se je končno zaključila »birokratska pot« novega tržaškega stadiona in da bodo v najkrajšem času začeli z deli. Z novim letom naj bi ta dela konkretno stekla, prvi del slednjih, za katere so že odobrili finančno podporo, pa se bodo morala zaključiti v 400 dneh. Ostaja več odprtih problemov, kot nova stalna lokacija občinske klavnice in drugo, vendar pa, po izjavah prvega meščana, ne bo v tem oziru nobenih težav.

obvestila - obvestila

AD BOR INFORDATA

obvešča, da bo jutri, 21. t. m., ob 17. uri na stadionu »1. maj« občni zbor AD BOR Infordata. Vabljeni člani in atleti.

KK BOR

priladi ob sobotnem gostovanju v Roncadeju (Treviso) za Borovo tekmo D lige avtobusni izlet. Razpoložljivih je še nekaj mest na avtobusu. Interesenti naj se zglasijo ob večernih urah na tel. 416948.

TPK SIRENA

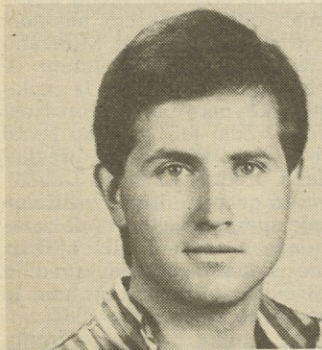
sporoča urnik zimskih treningov za kategorije: optimist, europa in laser - celodnevni nedeljski treningi od 10. ure dalje, medtedenski treningi ob sredah od 17. ure dalje. Treningi so na društvenem sedežu.

ZSSDI

obvešča, da bo v torek, 24. t. m., ob 20.30 na sedežu ŠD Polet na Opčinah seja nogometne komisije.

danes igra za vas - danes igra za vas

Marko Lutman

Marko Lutman (letnik 1960) je s športnim udejstvovanjem začel kot nižješolac, ko je bil v skupini, ki je v okviru Športnega združenja Dom iz Gorice začela s košarkarsko dejavnostjo. To je počel najprej tekmovalno, kasneje pa izrazito rekreacijsko. Ob tej športni panogi se vrsto let ukvarja tudi s smučanjem (SPDG) in tenisom. V okviru goriškega mestnega športnega združenja pa je že nekaj let načelnik namiznoteniške sekcije. Prejšnji teden je Mitja štoka pravilno napovedal 10 izidov.

konjske dirke - konjske dirke

Na dirki v Bologni je favoritov več. Odločili bi se za sk. 2, v kateri je Ecologo v ugodni startni poziciji. V sk. X bi opozorili na Blindata, v sk. 1 pa je po našem mnenju najsolednejši Deltomas.

V Padovi bi se po našem mnenju moral uveljaviti Daymeton (sk. 2), ki je v dobri formi, a poleg tega ima ugodno startno mesto. Soliden je tudi Dragee Bi (sk. X), presenečenje pa lahko pripravi Espalio (sk. 1).

Na dirki v Milanu največje pričakovanje vlada za nastop Assurbala (sk. X). V sk. 1 je v dobri formi Eracle, v sk. 2 pa ne smemo prezreti Etrusca, čeprav mora nadoknaditi 20 m.

V Firenzah bi se odločili za Celentana Ru (sk. 2). Za zmago bi se lahko potegoval tudi Duby (sk. X), zanemariti pa ne smemo Eritre Ferma (sk. 1).

Ce na startu ne bo delal napak, bo Diaz FC (sk. X) težko izgubil. Velik napredek pa je v zadnjem času pokazal Empolina (sk. 1), v sk. X pa bi opozorili na Eliy Nada.

Težka je napoved za dirko v Rimu, kjer bo nastopilo več solidnih konj.

totocalcio

Ascoli - Pisa	1
Como - Empoli	1 X
Fiorentina - Sampdoria	1 X 2
Juventus - Cesena	1
Milan - Avellino	1
Napoli - Torino	1
Roma - Inter	1 X 2
Verona - Pescara	1
Bologna - Bari	1 X
Catanzaro - Udinese	X
Taranto - Messina	1 X
Rimini - Ancona	1
Siracusa - Palermo	X 2

Odločili bi se za sk. X s Flandourom. Najzanesljivejši v sk. 1 je prav gotovo Caro Bold, presenečenje pa lahko pripravi Cardagard (sk. 2), še zlasti glede na dobre rezultate, ki jih je dosegel zadnje čase.

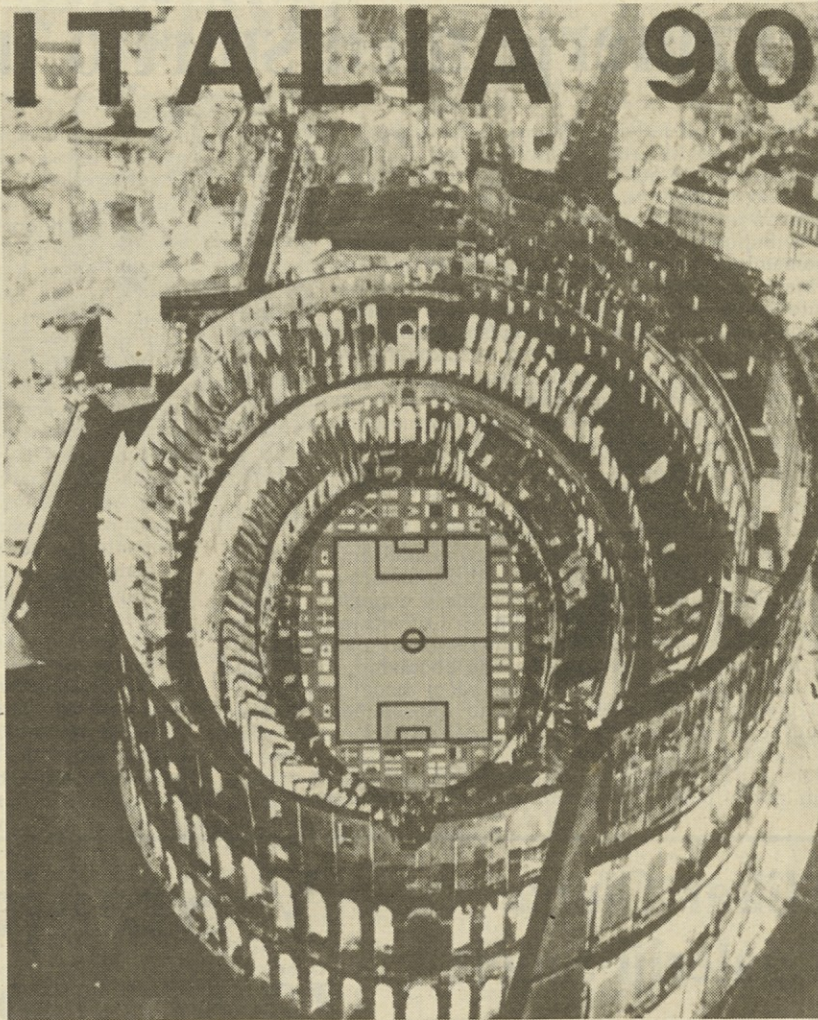
DIRKA TRIS

Dirka tris bo tokrat v Bologni. Naši favoriti so Baldo Asso (št. 2), Ambasy Ci (št. 5), Cagione (št. 16). Za sistemiste: Alex Om (št. 9), Ecorlium (št. 12), Enalotto (št. 11).

totip

1. — prvi	2
drugi	X 1
2. — prvi	2
drugi	X 1
3. — prvi	X
drugi	1 2
4. — prvi	2
drugi	X 1
5. — prvi	X
drugi	X 1
6. — prvi	X 1
drugi	1 2

Videli ga bomo povsod

RIM — Poster »mundiala '90«, ki ga bodo natisnili v milijonih izvodov, je delo Alberta Burrija, enega najbolj znanih sodobnih umetnikov. Na njem vidimo Kolosej, sredi katerega je nogometno igrišče. Poster bodo izdelali v šestih različicah (v treh bodo državne zastave, v treh drugih pa bodo različne barve igrišča). Burri se je pri svojem delu poslužil moderne tiskarske tehnike, s katero je lahko sestavil in razstavil podobe, tako da je združil starodavnost Koloseja z aktualnostjo uporabljene tehnike in nogometnega igrišča.

Predstavitve posterja pa je minister za turizem in prireditve ter obenem predsednik COL Franco Carraro izkoristil, da je lahko spregovoril o poteku organizacije »mundiala«, ki bo od 9. junija do 8. julija 1990 v Italiji. Carraro je dejal, da v glavnem gre vse po načrtanem programu. »So sicer majhne zamude, vendar nič zaskrbljujočega, če ne bo še kaj prišlo vmes.« še največ težav imajo s sedežem finala, glede česar pa je bil predsednik italijanskega olimpijskega odbora Gattai zelo jase: »Če bo finale v Rimu, bo na Olimpicu in nikjer drugje.«

SE TI ZDI ENA MESEČNA PLAČA PREVEČ ZA NEIZMerno VESELJE?

DIAMANT - ZA VEDNO

Diamant izkazuje tvojo pozornost do ljubljene osebe. Pričakujemo te v naši draguljarni, da ti pokažemo najnovejše prstane z diamanti in ti obenem svetujemo najprimernejše glede na kvaliteto in vrednost. (4C) Ljubljena oseba to zasluži.

draguljarna malalan
Općine - Narodna ul. 28
Tel. 211465 - TRST

V naši draguljarni dobiš priročnik »Vse, kar bi radi vedeli o diamantih«.

Muzej telesne kulture

Aldo Rupel

Verjetno je, da se kdo izmed bralcev spominja ene-ga izmed »mnenj«, ki sem jih pred dvema letoma objavljaj na teh straneh. V njem sem se zavzemal za pravičen odnos do društvenih arhivov, do zapiskov in do vse simbolike, ki je povezana z delovanjem in dosežki na področju telesne kulture.

Z velikim zadovoljstvom smemo beležiti novico, da je Predsedstvo zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije sklenilo ustanoviti Muzej telesne kulture Slovenije. To pomeni, da bomo odselej zbirali, shranjevali in razstavljali na najkakovostnejši ravni vsa pričevanja, ki zadevajo telesno kulturo.

Zgodovina te dejavnosti na Slovenskem je dolga in bogata. Še preden se je začelo teko imenovano obdobje »organizirane« telesne kulture, so se ljudje na današnjem slovenskem ozemlju ukvarjali s številnimi oblikami »gimnastične« in druge dejavnosti. Korenine te dejavnosti so na eni strani v izvorni ljudski dejavnosti, na drugi strani pa v odsevu takratnih političnih in gospodarskih razmer, zlasti razvitega območja srednje Evrope.

Ali je prizadevanje za slovenski »športni muzej«, ki naj bi bil pomnik ustvarjanja slovenskega človeka tudi na tem področju dela in življenja, utopija? V svetu take ustanove niso no-

vost. Najstarejši muzej te vrste je bil ustanovljen leta 1902 v Bernu. Značilnost muzejev te stroke je tudi v tem, da obstajajo nekateri tematski muzeji, to je samo za eno panogo ali za eno področje. V Jugoslaviji imajo svoje muzeje telesne kulture skoraj vse republike in pokrajine, tako da je Slovenija med zadnjimi s svojim načrtom, kljub bogatemu izročilu.

Prof. Drago Ulaga je v zvezi s tem povedal: »Za maloštevilni narod, kot smo Slovenci, je velikega pomena odnos do zakladnice naše kulture. Nič ne sme biti pozabljenega, nič izgubljenega tudi na področju telesne kulture. Ker je za nami dobro stoletje razvoja, ker žive priče odhajajo, je za muzej telesne kulture pet minut pred dvanajsto.«

Ali obstaja materialna podlaga za tako pogumno dejanje? Nekaj tega je že na razpologo po omarah društev in ustanov ter pri zasebnikih. Zgodovinsko pogojena, bogata in razvejana telesnokulturna dejavnost Slovencev je ohranila številne dragocenosti, ki bi bile lahko pomembna muzejska dokumentacija: brošure, časopisi, članske izkaznice, diplome, oznake, fotografije, foto negativi, makete, načrti, nalepke, obeski, plakati, osebni predmeti pomembnih športnikov in strokovnjakov, pečati, pokali, razpisi, odličja in še in še.

Kaj pa naš odziv, glas iz zamejstva v Italiji? Vse kaže, da smo se med prvimi odzvali na pobudo in smo prvo pošiljko predmetov ter listin že

izročili. Dolgoročnejši in bolj organiziran pristop pa šele pripravljamo. Vsekakor nas pobuda ni našla nepripravljenih. Omejim svojo oceno na Goriško: v zadnjih sedmih letih je prodrla in se utrdila zavest zbiranja, urejanja in hranjenja koristnega gradiva, čeprav nismo bili vedno in popolnoma dosledni.

Ob nekaterih pobudah smo prišli do dragocenega gradiva, predvsem pa je več ljudi začelo razmišljati o umestnosti hranjenja tistega, kar nastaja in sedanjem obdobju. Naj naštejemo nekaj odmevnejših primerov. Izšla je kratka informacija v italijanski o telovadbi med Slovenci v Trstu in Gorici, objavljeni sta bili zloženci športnih društev Gradina in Vipava, društvo Sovodnje je izdalo knjižico ob svoji tridesetletnici, o društvu Juventina sem napisal brošuro ob štiridesetletnici delovanja, ob ponovnem razvitiu sokolskega prapora in ob stoletnici Goriškega Sokola smo priredili dokumentarni razstavi, prav tako ob stoletnici Rusjanovega rojstva, ko je izšla tudi dvojezična zložanka. Razstav je bilo še nekaj, na sedežu Združenja v Gorici smo zbrali v mape nalepke, značke, izkaznice, zastavice, primerke dopisnega papirja posameznih društev, v zadnji sezoni tudi fotografije gradivo, po hodnikih telovadnice Kulturnega doma je na ogled že cela vrsta reprezentančnih fotografij.

Na robu narodnostnega ozemlja nismo na repu dojemanja potreb in tokov v telesni kulturi.

naše šesterke v pokrajinskih ligah

NA TRŽAŠKEM Under 18 moški

Medtem ko premočni CUS, lanski prvak under 16, niza lahke zmage, se ostale tri šesterke »koljejo« med sabo in prvenstvo je tako praktično že arhivirano. Sodeč po prvih dveh kolic, je bilo pričakovati, da bodo slogaši zlahka prišli do drugega mesta, a poškodbe v njihovih vrstah so spet odprle vprašanje viceprvaka.

IZIDA 3 KOLA: CUS - Bor 3:0, Libertas Rozzol - Sloga 3:0.
LESTVICA: CUS 6, Sloga, Libertas Rozzol in Bor 2.

Under 18 ženske

Lestvica ne sme varati. Slogašice so trdno v vodstvu in jim naslova prvakinj nihče ne more realno ogroziti. Borovke bi se lahko z malo več odločnosti in športne sreče zlahka izognile zadnjemu mestu.

IZIDA 4. KOLA: Sloga Koimpex - Bor Friulexport 3:1, OMA Telesorveglianza - Virtus 3:1.

LESTVICA: Sloga Koimpex in OMA Telesorveglianza 6, Virtus 4, Bor Friulexport in CUS 0 (OMA ima tekmo več).

NA GORIŠKEM Under 18 moški

V drugem kolu povratnega dela prvenstva je na vrhu lestvice ostalo vse nespremenjeno, saj sta tako Naš prapor Imsa kakor S. Luigi zmagala.

IZIDI: Futura Torriana - Fincantieri 3:0, Acili Ronchi - Naš prapor Imsa 1:3, S. Luigi - Olympia 3:0.

V torek so odigrali tudi nekatere tekme 4. kola, ki je bilo odločilno za vrh lestvice. V goriškem Kulturnem domu sta se pomerila Naš prapor in S. Luigi. Po še kar izenačenem boju so zmagali naši fantje.

Do konca prvenstva manjkata še dve tekmici. Naš prapor Imsa je verjetno že prvak, saj je skoraj nemogoče, da bi naši fantje doživeli dva zaporedna spodrsrlaja, obenem pabi moral S. Luigi obakrat zmagati. Zato lahko že dve koli pred koncem prvenstva upravičeno pozdravimo briške igralce kot nove pokrajinske prvake.

LESTVICA: Naš prapor Imsa 16, S. Luigi 12, Olympia 6, Torriana in Fincantieri 4, Acili Ronchi 2.

Under 16 ženske

V tej konkurenci je ekipa Sovodenj Agorest dosegla drugo zmago, na vrhu lestvice pa so tri ekipe, ki so doslej nepremagane.

IZIDI 3. KOLA: Soteco Torriana - S. Luigi 2:3, Libertas Krmin - Sagrado 3:0, Farra - Pall. Grado 3:0, Sovodnje Agorest - Villesse 3:0, Corridoni - Libertas Gorica 0:3, Morarese - Villacher Bier 0:3.

LESTVICA: Libertas Krmin, Libertas Gorica in Villacher Bier 6, Sovodnje Agorest, Farra in Villesse 4, Corridoni, Morarese in S. Luigi 2, Pall. Grado, Sagrado in Torriana 0.

Under 16 moški

V tej ligi so odigrali komaj dve tekmi in ekipa Soče si že deli prvo mesto s S. Luigiem. Sočani so v slovenskem derbiju odpravili moštvo Valal, ki bo moral čimprej nadoknaditi zamujeno, če hoče obdržati stik z vrhom. (M. J.)

Jutri v košarkarski D ligi

Borovci proti vodilnim

V Borovem taboru se je razpoloženje po zadnji zmagi verjetno nekoliko dvignilo.

Vatovčevo moštvo se je v enem mahu odlepilo od dna začasne lestvice in prehitelo kar tri ekipe. Seveda s tem še ni razlogov za pretirano radovanje, vendar obstaja upanje, da prihaja »bolnik« Bor Radenska po intenzivni šok-terapiji postopoma k močem za ustrezno nadaljevanje ligaških spopadov. Med navodila za čimprejšnje okrevanje sodi v prvi vrsti uspešno nastopanje na domačih tekmah. V tem pogledu je prav nedeljski uspeh proti renomiranim veteranom iz Mian prvi pokazatelj, da so Pregarc in tovariši prebrodili krizo.

V sedmem kolu čaka borovce zahtevna preizkušnja v Roncadah v okolici Trevisa, kjer se bo Borova vrsta spoprijela kar z vodilnim na lestvici. Roncade so v prejšnjem kolu utrpel tesen poraz v gosteh in s tem zamudile priložnost, da bi ostale same na vrhu razpredelnice. Tokrat bi se vzdržali vsakršnega predvidevanja tudi, ker ne poznamo jakosti jutrišnjega Borovega nasprotnika. Na vsak način naši košarkarji lahko pričakujejo kar najbolj otežene okoliščine in ekstrem-

no angažiranost domačinov. Morda pa je zaradi navidezne brezupnosti pričakovati, da bodo »zeleno-beli« zaigrali sproščeno in učinkovito, zato pa neugodno za gostitelje. V tem trenutku je za našega četrtoligaša pomembna vsaka priložnost za dokaz samopotrjevanja in za povratek k samozavesti. (Cancia)

Košarka: v promocijskem prvenstvu na Goriškem

Domovci odločno za zmago

Jutri bodo domovci ponovno stopili na igrišče, tokrat se bodo na domačih tleh spoprijeli z ekipo Goriziane. Ta je v prejšnjem prvem kolu na domačih tleh doživela pravo katastrofo. Ekipa iz Gradeža jo je premagala kar s stotico in tridesetimi točkami razlike.

Tudi Semoličevi varovanci niso imeli prevelike sreče, saj so na tujem klonili s samo točko zaostanka pred

skromno ekipo Fortituda. Že res, da so v nedeljo igrali brez dveh ključnih igralcev, toda to ni nikakršen izgovor za neroden, a povsem zaslužen poraz.

Jutri bo z domovci nastopil tudi Nanut, ki je bil v prvem kolu izključen. Zato mislimo, da našim zmagam ne bi smela uiti iz rok.

Srečanje bo v telovadnici Kulturnega doma s pričetkom ob 20.15. (mč)

NA TRŽAŠKEM

Tudi v promocijskem košarkarskem prvenstvu je čas prilagajanja in začetnega preverjanja taktičnih mehanizmov mimo.

Samo dve ekipi sta še brez točk, in sicer najmlajša ter najstarejša po povprečni starosti.

Openski Polet bo znova igral na domačih tleh in tokrat imajo Sosičevi fantje priložnost, da ujamejo skupinico moštev pred sabo in da se približajo sredini lestvice. Poletovci se bodo v Repnu spopadli z Libertasom, ki letos nastopa s pomlajeno in precej slabšo postavo od lanske.

Kontovel Electronic Shop bo skušal v gosteh presenetiti Barcelano, ki je trenutno v kriznem obdobju in sploh ne opravičuje, tako kot Stella Azzurra, vloge favorita za prestop v D ligo. Lu-xovi fantje lahko igrajo za zmago brez vsakršne bojznosti pred Tržačani, ki se jim pomladitev postave ne obrestuje tako, kot so pričakovali.

Pred preizkusom svojih sposobnosti in aspiracij bodo tokrat tudi košarkarji Brega Adriatherm, ki bodo skušali streti odpor miljskega Interja. Miljčani so ob Čokovem moštvu drugo prese-nečenje dosedanjega poteka promocijskega prvenstva, zato bo srečanje v Miljah še posebno zanimivo. (Cancia)

Jutri začetek tudi za Domove dečke

Jutri bodo pričeli* prvenstvenimi nastopi tudi Domovi dečki. Ekipo bo tudi letos vodil Mauro Dornik, pomagal pa mu bo Vanek Battello. Mladi košarkarji požrtvovalno trenirajo že dobra dva meseca. V začetku septembra so bili na enotedenskih pripravah v Bovcu. Nato so trenirali najprej kar na odprtem igrišču Dijaškega doma, nato pa v telovadnici Kulturnega doma, kjer bodo igrali tudi vsa domača srečanja.

Lansko leto so Dornikovi varovanci v prvenstvu propaganda dosegli dobro končno četrto mesto, letos bodo skušali lanski uspeh tudi ponoviti. To pa ne bo prav lahka stvar, saj nastopa v prvenstvu kar enajst ekip. Le-te so: UGG Segafredo A, UGG Segafredo B, U.S. Goriziana, G.S. Arte Bittesini, U.S. Ardita, Pol. Isonzo Airone, G.S. Italmonfalcone, A.P. Grado, S.Z. Dom, U.S. Itala S. Marco Soteco in G.S. Corridoni.

»Belo-rdeči« bodo jutri pričeli na domačih tleh proti ekipi UGG Segafredo B. Srečanje bo v telovadnici Kulturnega doma s pričetkom ob 15.30.

Ostala srečanja domovcev: Ardita — Dom (28. 11.), Itala Soteco — Dom (5. 12.), Dom — Goriziana (12. 12.), Grado — Dom (19. 12.), Dom — Corridoni (9. 1.), UGG Segafredo A — Dom (16. 1.), Airone — Dom (30. 1.), Dom — Arte Bittesini (6. 2.), Italmonfalcone — Dom (13. 2.).

Postava domovcev: Denis Lisci 175—b, Diego Silič 175—b—k, Jan Bednarik 165—b, Saša Primožič 160—b, Erik Zavadlav 175—k—c, Marko Bordon 180—k—c, Silvan Skok 160—b, Alex Pintar 170—k, Alex Pavšič 160—b, Fabjan Siligoj 172—b, Brato Peternek 170—b, Mauro Covi 190—c.

LEGENDA: b = bek, k = krilo, c = center.

Uspešno zaključen alpinistični tečaj SPDT

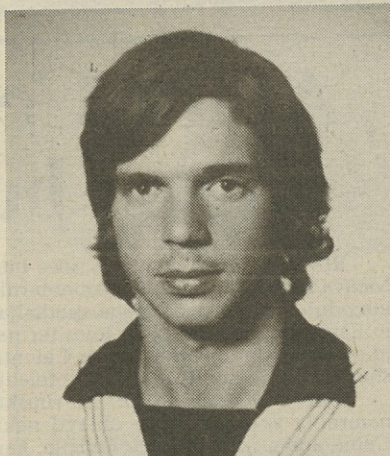
Pred kratkim se je sklenil alpinistični tečaj SPDT, katerega je uspešno zaključilo 20 planincev. Tečaj je bil razdeljen na dva dela in sicer na čisto alpinistični in »planinski« (snežišča, zavarovane poti ipd.), prvega pa so se udeležili: Walter Ukmar, Erika Košuta-Ukmar, Paolo Furlan, Robert Devetak, Erik Švab, Mitja Ozbič, Bruno Škerk, Julijan Čavdek, Drago Gherlaini, David Štrajn, Gorazd Pučnik, David in Aleš Pertot, drugega pa Franc Starec, Iztok Valič, Erika Mesesnel, Marko Mesesnel, Elči Abram, Bogdan Rauber in Vojka Pertot.

»Alpinisti« so trikrat vadili v Dolini Glinščice in enkrat v plezalskem vrtcu pri Vipavi, imeli pa so tudi vrsto teoretskih predavanj, ki so jih vodili Lucijan Milič, Peter Suhadolc in Joško Baša. Vodja šole je bil Davor Zupančič, pomagali pa so mu Massimo Sacchi, Štefan Breclj in Aleš Roncelli. Žal je odpadel končni izlet v hribe zaradi neugodnih vremenskih razmer, sicer pa je nekaj bodočih alpinistov izrazilo talentiranih, saj so že plezali celo šesto stopnjo.

Drugo skupino pa sta vodila Peter Suhadolc in Angelo Kermec, slednja, ki je v glavnem vadija v Glinščici in okolici, pa je postala prava homogena skupina, ki nadaljuje svoje delovanje tudi po zaključku tečaja.

Omenili bi še, da se alpinisti, tečajniki in drugi dobivajo ob četrtkih na sedežu Alpinističnega odseka SPDT (Ul. Carducci 8) od 20.30 naprej. Odborniki odseka bodo čim prej priredili večer diaprojektivov s tečaja, da bodo tako popestrili četrtkove večere.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Vodja letošnje alpinistične šole SPDT Davor Zupančič

V nedeljo se je večja skupina članov SPDT udeležila zadnjega sezonskega izleta na Žbevnico (1.014 m). Vreme je bilo sicer vetrovno, a lepo, izlet pa je kot vedno uspešno vodil Franc Armani.

Planinski vestnik štev. 11

Novembrska številka Planinskega vestnika je še kar »moderna«, če pod tem izrazom pojmuemo neko pozitivno in seveda »različno« podobnost, upoštevajoč slovensko specifičnost, z drugimi vodilnimi planinskimi revijami (Alp, Mountain ipd.).

Uvodnik Andreja Brvarja je »obvezen«, z ozirom na jutrišnjo skupščino Planinske zveze Slovenije, nato pa je objavljena cela vrsta vsekakor zanimivih alpinističnih člankov. Sestavek

»Mož, ki ni zbiralec vrhov« je posvečen poljskemu alpinistu Jerzju Kucuzki, ki je edini, poleg Messnerja seveda, preplezal vseh štirinajst osemstisočakov.

Tomo Česen v članku »Arco 87 - Rock Master« komentira tekmovalne najboljše plezalce na svetu v športnem plezanju, Milan Romih pa opisuje svojo plezarijo po vrhovih perujske Kordiljere. Zanimiv in razmišljujoč je članek Reinholda Messnerja (prevod iz Deutscher Alpenvereina) z naslovom »Po ovinkih na konec sveta«, kjer komentira svoje podvige in še marsikaj drugega. Nekaj prostora je seveda posvečenega tudi čisti planinski literaturi in seveda običajnim rubrikam.

Letos v Karakorumu zelo slaba sezona

Letos je bila v Karakorumu alpinistična sezona zelo slaba, čemur je predvsem botrovalo izredno slabo vreme, ki je bilo še precej podobno lanskemu. Kot običajno je bilo največ odprav na vrhove nad 8000 metrov. Šest odprav je poskušalo v stenah mitičnega K2.

Če smo lani lahko govorili o treh zahtevnih prvenstvenih smereh v južni steni druge najvišje gore na svetu K2, obenem pa tudi o veliki tragediji (13 mrtvih), letos kaj podobnega ne moremo trdit. Ne o novih smereh, pa na srečo niti o smrtnih žrtvah ne.

Ekipa, ki jo je vodil znani Doug Scott, je poskušala preplezati novo smer v vzhodni steni K2, vendar ko je postalo očitno, da globok sneg ne prestopa v plazovih drvi čez steno, so

Letos ni vrha druge najvišje gore na svetu K2 (na sliki) osvojil nihče, pa čeprav so mnogi poskušali

odnehali. Nekateri iz moštva so še poskušali v Poljski smeri iz lanskega leta, vendar so morali dvakrat obrniti. Po normalni, Italijanski smeri so poskušali še Francozi in Japonci, a so morali obrniti. Okoli K2 je hodil tudi Poljak Voytek Kurtyka, ki je skušal skupno s Francozom Jeanom Triollem splezati severozahodno steno. Po 45-dnevnem čakanju (!) na primerno vreme sta končno vstopila v steno, vendar sta morala obrniti prav zaradi vremena.

Na sosednjem Broad Peaku je bilo le malo bolje. 29. maja je nanj sam priplezal Norbert Joss in to je prvič, da je bil kateri od osemstisočakov v Pakistanu preplezan v maju. Dva dru-

ga člana švicarske odprave sta dosegla vrh dober teden za njim. Kot kaže, pa je bilo maja še najboljše, saj je kasneje vseh pet odprav, ki so skušale doseči vrh, ostalo praznih rok.

Na Gašerbrumu I je pakistanska vojaška odprava v plazu izgubila štiri alpiniste, zato je moštvo, prav tako kot alpinisti iz Španije in Nove Zelandije, prenehalo s plezanjem. Nekaj več uspeha je bilo na sosednjem in malo nižjem Gašerbrumu II. Najprej so 25. junija dosegli vrh trije Američani, za njimi še en Švicar, nato pa še veteranski par Sigi in Gabi Hupfner. Švicar, ki je bil na vrhu pred njima, se je pri smučanju z vrha smrtno ponesrečil. Nato sta bila 9. julija na vrhu dva Angleža, naslednji dan pa je prišel na vrh tudi znani 54-letni Michael Dacher, skupaj z Ulrichom Schmidtom. Ta je že deseti Dacherjev osemstisočak. Morda ima sedaj že enajstega, saj je to jesen poskušal na Everestu, vendar še nimamo podatkov.

Na osemstisočaku Nanga Parbatu so tudi uspeli. Italijanska ekipa Quota 8000, ki namerava v petih letih pospraviti vse osemstisočake, je ponovila Kinshoferjevo smer v steni Diamir. Vrh sta po petdnevem vzponu v alpskem stilu osvojila Tullio Vidoni in Soro Dorotei. Za njima je »pritekel« na vrh francoski alpinist Benoit Chamous, ki je postal znan s svojim izredno hitrim lanskim vzponom na K2. Chamous je priplezal na vrh Nanga Parbata v 23 urah, in, kot kaže, mu je številka 23 zelo pri srcu. menda je prav toliko časa potreboval za Broad Peak in K2. Španci so prav tako zaključili svojo odpravo, potem ko so na vrh stopili 9. avgusta štirje njihovi člani. Poročila pa omenjajo še, da so smer uspešno splezali do vrha tudi Japonci, in sicer sredi avgusta.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 250.- din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenec mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Cian italijanske
zvezde časopisnih
založnikov FIEG

20. novembra 1987

Tragedija v King's Crossu hudo prizadela britansko javnost

Dvaintrideset mrtvih v londonski podzemni železnici

Požar izbruhnil v pogonski napravi premičnih stopnic

Med žrtvami tudi italijanski državljani Marco Liberati in neki gasilec - Huda polemika zaradi pomanjkljivih varnostnih naprav

LONDON — Londončani so se večeraj zjutraj izogibali sicer priljubljene podzemne železnice, ki ji ljubkovalno pravijo »tube«. Potniki so zaprepani prebirali članke o tragediji, ki se je pedsinočnim odigrala v podzemnih prostorih postaje King's Cross.

V drugi podzemni etaži največje postaje londonske podzemne železnice je izbruhnil silovit požar, ki je zajel lesene premične stopnice. Požar je menda povzročil kratek stik v pogonski napravi. Ognjeni zubli so najprej zajeli nekaj stare šare, cunj in drugega vnetljivega materiala v bližnji shrambi. Ogenj je najbrž nekaj časa tlel v tem prostoru, saj je potnica Debbie Wren zavohala dim in obvestila blagajničarje, ki so poklicali na pomoč gasilce. Bilo je nekaj pred osmo zvečer, ko je v podzemni železnici še veliko prometa. Gasilci so pritekli že nekaj minut pred osmo, v podzemnih

prostorih postaje King's Cross pa je že vladala najpopolnejša zmeda. Požar so pogasili v dveh urah, tragedija pa se je odigrala v nekaj minutah.

Ognjeni jeziki so si utrli pot med špranjami lesenih premičnih stopnic, tako da so se nekateri potniki kar nenkrat znašli pred ognjeno zaveso. Nekateri so se skušali prebiti skozi, druge pa je množica potisnila v ogenj. Pazniki, gasilci in drugo osebje podzemnih železnic so skušali zaustaviti potnike in jim po stranskih tunelih pomagati na varno, v splošni zmeda pa so se nekateri znašli v slepih tunelih, kjer jih je zadušil dim. Pet oseb se je rešilo v straniščih, kjer so si lahko pomagali z vodo.

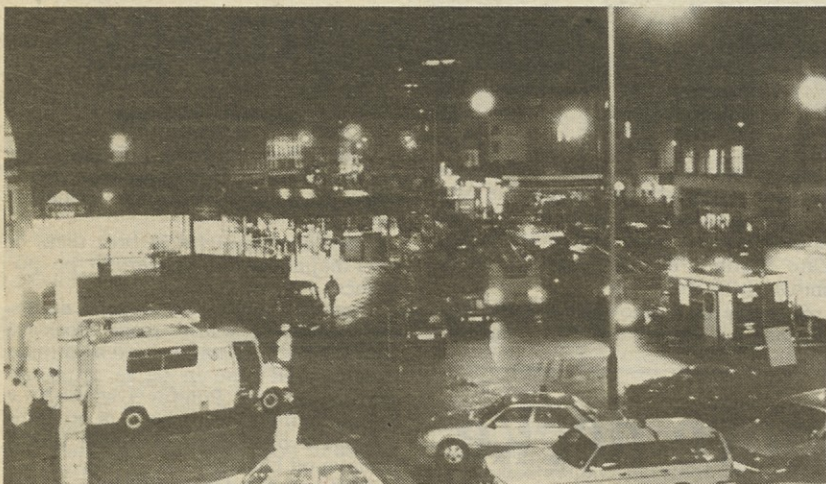
Ogenj, dušeč dim, zmeda in strah so povzročili 32 mrtvih, med katerimi je tudi gasilec. Približno sto ljudi je potrebovalo zdravniško pomoč, 23 oseb pa je težko ranjenih. V podzemnem požaru je izgubil življenje tudi 25-letni italijanski študent Marco Liberati iz San Benedetto del Tronto. V London je prišel obiskat zaročenko Mariello Santellovo, ki je včeraj praznovala rojstni dan. Dekle je tragedijo preživelo, zaradi splošnih poškodb pa bo morala ostati dalj časa v bolnišnici.

Na postaji King's Cross se križa kar pet različnih prog, od katerih so štiri vzporedne, peta, Piccadilly Line, ki

pelje do letališča Heathrow, pa teče pravokotno na ostale proge. Prav zaradi tega ima postaja King's Cross eno podzemno etažo več, stopnice, ki peljejo iz podzemlja, pa so daljše od običajnih. Premične stopnice so lesene, saj so postaje podzemne železnice, nameščene ob progi Northern Line in Piccadilly Line, med najstarejšimi, saj so iz druge polovice prejšnjega stoletja.

Pedsinočnja nesreča na King's Crossu je najhujša tragedija, ki se je pripetila v londonski podzemni železnici od leta 1975. Takrat je v podzemlju izgubilo življenje 43 potnikov vlaka, ki je treščil ob zid. Zaradi okvare v elektronskih napravah je vlak zavozil na stranski slepi tir.

V postaji King's Cross je še danes zjutraj zaudarjalo po prežgani azbestni oblogi lesenih premičnih stopnic. V Londonu pa je po požaru izbruhnila huda polemika, saj so združenja za varnost potnikov menda v prejšnjih letih večkrat protestirala zaradi pomanjkljivih varnostnih naprav. Tudi gasilci in reševalne skupine trdijo, da je varnost na postajah podzemne železnice vprašljiva, saj si oblasti menda premalo prizadevajo, da bi postaje opremile z novjšimi varnostnimi napravami, kot so avtomatične naprave za gašenje požarov.

Na slikah: prizorišče pedsinočne tragedije, ki je izbruhnila v drugi podzemni etaži londonske podzemne železnice. Požar je terjal 32 žrtev, med katerimi je tudi gasilec, ki je skočil v ogenj, da bi rešil življenje nekemu potniku (AP).

JO / MESTO CVETJA

Piše in riše: Matjaž Učakar

Afera Celentano še naprej buri duhove

RIM — Afera Celentano noče biti konca. Včeraj je predsednik RAI Enrico Manca skušal pojasniti parlamentarni nadzorni komisiji za televizijske programe odgovornosti nedavnega spodrsjlaja Adriana Celentana, ki se je med oddajo Fantastico izrekel proti lovu ter na ta način razburil nemalo duhov. Manca je med drugim povedal, da ni Celentano glavni krivec, ampak je bil to spodrsjlaj nadzorne komisije državne televizije.

RAI je včeraj vložila pri rimskem sodstvu tožbo. Tednik Panorama je namreč v zadnji številki objavil nekatere dobesedne odlomke pogodbe med Celentanom in državno televizijo, kar po mnenju RAI krši pogodbeno tajnost.

V Benetkah huda megla

BENETKE — Gosta megla je včeraj močno ovirala promet v Benetkah in okolici. Letališče Marco Polo je bilo zaradi megle več ur zaprto in so zato veliko poletov preusmerili na letališče v Treviso. Tudi ladijski promet je popolnoma ohromel, saj več ladij še čaka na vstop v pristanišče. Avtocesta A 4 so zaradi številnih verižnih trčenj zaprli. Najhujša megla pa je bila v veronski pokrajini, kjer je bila vidljivost prav skromna.

Ponovno Sendero Luminoso

LIMA — V glavnem perujskem mestu je preteklo noč vladalo pravo vojno stanje. Gverilci Sendero Luminoso so najprej sabotirali vse elektrifne daljnovode, nato so izvršili številne atentate. Z dinamitom so do tal porušili tovarno, kjer montirajo japonske avtomobile. Nedaleč so kasneje našli pet mrtvih mladih oseb. Ta ponovni napad gverilcev je logično sprovciral državne oblasti, ki so aretirale več kot 200 oseb. Vlada je med tem prelozila izjemno stanje v 16 andskih pokrajinah, v Limi pa so ga podaljšali za nadaljnjih 60 dni.